

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
JUNE 14

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT LARGO, FL
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

Published 48 times per year except the first week of May, the last week in June, the second week in September, the last week in December

Published weekly by: Latvian Newspaper "Laiks", Inc., 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770

POSTMASTER: Send address change to: "Laiks", 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770

Phone: 727-953-6313; Fax: 727 286 8543; E-mail: rasma@laiks.us

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXV Nr. 23 (5672)

2014. gada 14. jūnijs – 20. jūnijs

„Latvija ārpus Latvijas” PBLA Kultūras fonda II konferenci gaidot

Laiks neapturami uzņēmis tik lielus apgrīzienus, ka dažkārt šķiet – gadi ir tikai viens mirklis, ieelpa un izelpa. Vai desmit gadu veikums aplūkojams pāris dienās? Tieši tik ilgi – desmit gadu – ir aiztecējis, kopš 2004. gadā notika PLBA Kultūras fonda un Latvijas Valsts arhīva rīkotā I kultūras konference „Trimda, kultūra, nacionālā

identitāte”. Tās iniciators un vadītājs Dr. Tālvāldis Bērziņš diemžēl pavisam nesen 14. maijā aizgāja mūžībā. Šāgada konferences galvenā rīkotāja ir Vija Zuntaka-Bērziņa, PBLA Kultūras fonda priekšsēde, kopā ar Dainu Kļaviņu, Latvijas Valsts arhīva bijušo direktori.

Paskrējušie desmit gadi ir krietni garš laiks, kas pasaulē un arī Latvijā ienesis būtiskas pārmaiņas, tostarp arī tā sauktajā latviešu diasporā. Dzimtenes dzīvē jaunus vaibstus ir ienesusi Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā un NATO. Latvija ir kļuvusi par pasaules daļu, kas līdz ar citām valstīm nosaka Eiropas ekonomisko un politisko dzīvi. Robežu atvēršana ir veicinājusi daļas latviešu aizplūšanu uz citām zemēm. Ekonomiskā emigrācija rosinājusi

problēmu – vai jaunemigranti vēlas palikt latvieši, dzīvojot Īrijā, Anglijā, Kanadā vai Amerikā, vai viņi tiecas saplūst ar šo valstu kultūru, aizmirstot savu latvietību? Ir pienācis brīdis apzināties, kas ir noticis, kādas jaunas nianšes ir ienesuši šie desmit gadi. Jāatzīst, ka mītnes zemēs tomēr ir saglabātas sabiedriskās aktivitātes, joprojām tiek turpinātas kultūras tradīcijas, rit nozīmīgs darbs latvietības saglabāšanai un turpināšanai. Daudz dara latviešu skolas, kori, deju grupas un lietiskās mākslas meistari.

Taču to visu ir nepieciešams izanalizēt, izprast jauno, vēl neaptverto, palūkoties uz notiekošo ar zinātnieka vēriģo skatienu. Tāpēc arī tiek rīkota kārtējā, nu jau II kultūras konference.

Konferenci, kas notiks 6.-7. oktobrī jaunajā Latvijas Nacionālās bibliotēkas ēkā, dots nosaukums – „Latvija ārpus Latvijas. Kultūra, vēsture, emigrācija un nacionālā identitāte”.

Konferences sagatavošana ir „finiša taisnē” – referāti ir apzināti, noteiktas galvenās temas un runātāji. Laika gaitā gan vēl iespējamas korekcijas, taču konferences rīkotāji jau zina, ka tā notiks astoņās sesijās, kuŗās runāsim gan par kultūras nozīmi un vietu diasporas dzīvē, par dziesmu un deju svētku, literatūras, tēlotājas un lietiskās mākslas tradīciju turpināšanu un uzturēšanu, par latviešu diasporas vēsturi, par emigrāciju un nacionālo identitāti.

Jāuzsver arī tas, ka konferences rīkotāji cenšas ierosinātās problēmas aplūkot no vairākiem

skatu punktiem – kā tās redz tā sauktie trimdinieki un kā – Latvijas pētnieki. Zināmu niansi konferencē ienesīs arī jaunie zinātnieki no Latvijas, kuŗi izglītību papildina ārzemju augstskolās.

Te gan jāteic, ka referātu pieņemumu bija tik daudz, ka visus šajās divās dienās nevarēs nolasīt. Taču tie visi pilnā apjomā tiks publicēti referātu krājumā, kas tiks sagatavots un laists klajā pēc konferences. Šāds izdevums ir ļoti nepieciešams, jo, kā rāda pieredze, iepriekšējās konferences referātu krājumu izmanto studenti un zinātnieki tālākai pētniecībai.

Vēl jāpiemēta, ka konferenci kuplīnās divi koncerti Cēsīs un Rīgā, kā arī vairāku grāmatu izdošana.

(Turpinājums 8. lpp.)

Šonedēļ Gaismas pils veŗ durvis visiem interesentiem

AUGUSTS ZILBERTS, sabiedrisko attiecību speciālists

No 12. līdz 15. jūnijam Latvijas Nacionālā bibliotēka (LNB) rīkos īpašu jaunās ēkas stāvu atvēršanas sarīkojumu jeb kaskāžu seriŗu, kuŗas laikā apmeklētājiem būs iespēja iepazīties ar Gaismas pili – gan organizētās ekskursijās un individuāli, gan iesaistoties radošās aktivitātēs –, katru dienu tematiski izceļot kādu no stāviem un tā saturu.

„Gaismas pils atklāšana jeb ēkas inaugurācija notiks šī gada 29. augustā, bet jau tagad norit aktīvs sagatavošanās darbs, lai augusta nogalē bibliotēka sniegtu apmeklētājiem visu pakalpojumu klāstu. Vēlamies, lai plašs interesentu loks iegūtu iespēju savlaicīgi iepazīties ar ēku un tās interjera lieliskajām īpašībām, savām acīm redzētu, kā notiek iekārtošanās process visos stāvos, kā arī uzskatāmi aptvertu Nacionālās bibliotēkas plašo darbības lauku un nozīmi. Apmeklējot Gaismas pili šajās dienās, ikvienam būs iespēja ielūkoties mirklī pirms starta” stāsta LNB direktors Andris Vilks.

„Ar milzīgu gandarījumu varu teikt, ka bibliotēka ir nodota ekspluatācijā. Neatkarības laika lie-

lākā būve varēs darboties ar pilnu jaudu. Ziņŗu par to, ka ēka nodota ekspluatācijā, uzzināju, esot Vēnēcijas arhitektūras biennālē. Apmeklējam Amerikas Savienoto Valstu paviljonu, kuŗā meklējam Gunāra Birkerta Gaismas pils projektu. Tur arī uzzinājam šo labo ziņŗu. Vēlos izteikt cerību, ka Gaismas pils nostiprinās savu lomu kā Latvijas brīvības simbols, iemiesos zināšanu un izglītības, kultūras digitalizācijas ekselenci,” akcentē Latvijas Republikas kultūras ministre Dace Melbārde.

„No trīs miljonu vienību lielā krājuma esam pārveduši 36,4%, bet no 350 000 brīvpieejas grāmatām uz jauno ēku pārvesti 70%. Lasītājus sāksim apkalpot jau no 17. jūnija – gaidīsim ikvienu Mezonīna, 2. un 3. stāvā, savukārt jūlijā plānojam vērt vaļā 5. stāvu, augustā – 4. un 6. stāvu. Šovasar jaunajā bibliotēkas ēkā vēl turpināsim darboties kā ierasts – piecas dienas nedēļā ar divām brīvdienām pirmdienās un svētdienās. Bet jau no septembra lasītājus gaidīsim septiņas dienas nedēļā,” saka LNB pakalpojumu departamenta direktore

Anda Lamaŗa.

„Mēs visi esam ļoti gaidījuŗi šo mirklī, kad Gaismas pili ienāks cilvēki. Bibliotēka nozīmē ne tikai grāmatas, bet arī veidu, kā ar tām strādāt. Vēlamies, lai cil-

vēki redz, kā uzsākam darbu, kā arī iesaistīt lasītājus ar īpaŗi izstrādātām programmām – lekcijām, spēlēm un izstādēm,” stāsta LNB atvēršanas svētku radoŗais direktors Gatis Mūrnieks.

Aktuālāko informāciju par stāvu atvēršanas sarīkojumiem un bibliotēkas darbību rēgulāri atjaunosim un padarīsim pieejamu LNB mājaslapā www.lnb.lv, kā arī sociālajos tīklos!

Latvian newspaper

LAIKSFrequency: WKLY EXC 1ST WK - MAY; LAST WK - JUN;
2nd WK - SEPT; LAST WK - DEC**Latviešu nedēļas laikraksts**Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dolāros: 1 gadam US \$ 144.00;
6 mēn. US \$ 83.00; 3 mēn. US \$ 50.00.**Redakcija Rīgā**, Ausekļa ielā 14-2, Rīga, LV-1010, Latvija.
Tālr. +371 67326761, fax +371 67326784
e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.us**Redaktore:** Ligita Kovtuna
mob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.us**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,**
kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītus materiālus izmantot arī saīsinātus.Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem
parakstītajos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklamdevējs.

Administratore ASV: Rasma Adams114 4th Ave NW, Largo, FL33770
Tālr.: 727 953 6313, fakss: 727 286 8543
e-pasts: rasma@laiks.us**Kanadas ziņas:** Mārtiņš Štauers104-3000 Notre Dame Street, Lachine, QC, H8S 2H1
Tālr.: 514-639-8722, e-pasts: stauvers@yahoo.ca,**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,**
kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dolāros.Arī adresu maiņas sūtiet pēc adreses
275 Spring St. Apt. 11E, Red Bank, NJ 07701
e-pasts: LaiksDSR@aol.com**LAIKS**275 Spring St. Apt. 11E,
Red Bank, NJ 07701
laiksdsr@aol.com

Lūdzu, maksāt ASV dolāros uz "Laiks" Inc. vārda

Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojiet
www.laiks.us!"LAIKA" abonements maksā: 3 mēnešiem.....ASV \$ 50.00
6 mēnešiem.....ASV \$ 83.00
1 gadam.....ASV \$ 144.00**Floridas iedzīvotāju ievēribai! Lūdzu pievienojiet 7% Floridas
nodokli par laikraksta abonēšanu!**

Gada abonenti saņems bez maksas:

- sešus JAUNO LAIKS pielikumus;

Laiks pa gaisa pastu Amerikā

Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00

Laiks pa gaisa pastu Latvijā

Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00

Laiks pa gaisa pastu Kanadā

Gadā ASV \$260.00.....6 mēneši \$140.00

Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs

Gadā ASV \$330.00.....6 mēneši \$175.00

JAUNO LAIKS abonements sešas avīzes

Gadā.....ASV \$30.00

Kanadā gadā.....ASV \$35.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.

Ar šo nosūtu Jums

US \$ _____ par _____ mēn./ _____ gadu

Ja abonementu nevēlaties atjaunot, lūdzu, norādiet iemeslu

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

LASĪTĀJU BALSIS**DIASPORA,
KUR???**

Pēdējā laikā valdība bieži runā par ciešāku sadarbību ar „latviešu diasporu”. Diemžēl tie ir tikai tukši vārdi. Vēlami rezultāti ciešākā sadarbībā ar latviešu diasporu būtu panākt, lai diaspora seko notikumiem Latvijā, interesējas par Latviju un piedalās vēlēšanās Latvijā un tāpēc lielākā skaitā kādreiz atgriežas Latvijā.

Bet, ja ārzemēs dzīvojošais Latvijas pilsonis stāv vēlēšanu iecirknī Rīgā ar pasi rokā un viņam neļauj balsot jau otrās EP vēlēšanās pēc kārtas, tad ko tas saka diasporai? Arī pirms pieciem gadiem es biju Latvijā un man neļāva piedalīties EP vēlēšanās tāpēc, ka bija tikai viens vēlēšanas zīmju komplekts, kur kopā bija EP vēlēšanu un pašvaldību vēlēšanu saraksti. Kāpēc? Valstsvīri taču zināja, ka tāpēc neviens no ārzemēm nevar piedalīties EP vēlēšanās. Cik tas būtu izmaksājis, lai nodrukātu divus atsevišķus vēlēšanas zīmju komplektus – vienu EP un

vienu pašvaldību vēlēšanām? Toreiz teica, ka tad, ja būtu bijuši divi atsevišķi vēlēšanas zīmju komplekti, tad es varētu balsot EP vēlēšanās. Šoreiz, kad ierados tuvākajā iecirknī pie uzturēšanās vietas, man atkal liedza balsot tāpēc, ka es iepriekš nebiju reģistrējies nevienā iecirknī. Man ir pasta adrese, e-pasts un telefona numurs. Es nesaņēmu nekādas ziņas no valdības par to, kas ir jādara, tāpēc darīju loģisko. Amerikā katru reizi tiek sūtītas 200 000 000 kartītes, paziņojot par vēlēšanām. Kāpēc Latvija nevar izsūtīt 100 000 katru piekto gadu, ja noteikumi ir mainījušies, kā šoreiz? Vai valdībai vispār ir kādi dati par diasporu?

Ir skaidrs, ka valdošās partijas no LC, TP līdz Vienotībai, pat nerunājot par SC, saprot, ka mēs esam daudz patriotiskāki un nacionālāk noskaņoti, tāpēc viņiem nevēlami, un viņi dara visu, lai mūs atstumtu un neļautu balsot. Tie, kas nelāva latvietim, kuŗš ir dzimis Latvijā, dabūt Latvijas pasi 19 gadus (1995-2013), vēl ir valdība.

AIVARS SLUCIS

Uzziņai

Šajās Eiropas Parlamenta vēlēšanās kopumā balsošanai pa pastu pieteicās 2876 ārvalstīs dzīvojošie Latvijas pilsoņi, no tiem vēlēšanās piedalījās 2369. Salīdzinājumam – 2009. gadā EP vēlēšanās nobalsoja 1215 vēlētāji, un tas liecina par to, ka 2014. gadā ārvalstīs dzīvojošo vēlētāju aktivitāte pieaugusi gandrīz par 50%.

**No manām
atmiņām**

Mazs pielikums pie Franka Gordona raksta šī gada 14. numurā, kuŗā ir minēti Pēteris Struve un ģenerālis Vrangels. Gordons bieži ieliek savos rakstos vēsturiskus epizodus no visādām valstīm, visādām vietām, un par to es viņu cīnu. Es arī gribu vēl un vēl atgādināt, kādu ļaunumu atnesa boļševiku vara, ko nevarēja iedomāties pat daudzi viņu savlaicīgie piekritēji.

Mūsu mājās Čaŗkovā (Ukrainā) komūnālā dzīvoklī pie kaimiņiem, divām skolotājām, līdz 1937. gadam nāca ciemos paveca, stalta dāma ar savu mazdēlu, 19-gadīgu studentu Žoržu (Georgiju) Struvi. Viņš mācījās klavier spēli vietējā konservatorijā. Žorža vecmāte un mūsu kaimiņienes bija vecas paziņas no miera laikiem. (Krievijā kādreiz bija miers.) Žoržs bija slaidis gaŗa auguma puisis ar kupliem matiem. 1937. gadā viņu arestēja. Pēc pusgada pienāca pirmā vestule no viņa Solovku cietumā. Mūsu kaimiņienes tūlīt sapakoja paciņu ar speķi, ķiplokiem, sīpoliem un sausniņiem un aizsūtīja to pēc cietuma adreses. Rakstīt uz mājām cietumnieki drīkstēja vienreiz pusgadā. Pēc gada atnāca otra – pēdējā vestule. Viņš esot stipri „nošvakojies” un izskatoties pēc 70 gadu veca sirmgalvja bez zobiem, un jūtot, ka miršana neesot vairs tālu.

Bēdu stāstu toreiz netrūka. Man nāk atmiņā, ka jaunā Struves vecāki esot boļševiku nošauti Kijevā. Vecmāte ar mazo puisīti aizbēgusi uz savu kādreizējo muižu Čaŗkovas apkārtnē, kur vietējie iedzīvotāji viņus paglābuši. Tika runāts, ka Žorža vecmāte savā laikā bijusi ķeizerienes galma dāma. Vēlāk vecmāte ar mazdēlu pārcēlās uz Čaŗkovu. Var būt, ka šī ģimene nāk no tās pašas cilts, pie kuŗas piederēja arī tas Pēteris Struve, filozofs, ekonomists un valstsvīrs, ko Gordons pieminējis savā rakstā.

Ar ģenerāļa Vrangela pulkiem mans tēvs Arnolds Neimanis cīnijās latviešu stēlnieku divīzijas rindās pie Perekopas. Vienreiz viņš esot nokļuvis zem anġļu tanka, tomēr palicis nesabrukts. Tas notika kaŗa beigās, kad palēnām sākās mācības skolās un daudzi sāka saprast, ka ir zaudēta dzimtene un piederīgie.

RITA
NEIMANE POPADJUKA**VYTIS TOURS****LATVIJA –
2014****Zemākās cenas
lidojumiem
uz Rīgu**ar FINNAIR un citām lidfirmām no Ņujorkas,
Čikāgas un citām ASV pilsētām

- * Viesnīcas * Pasūtiet lidojumus internetā
- * Latvijas "Extravaganza Tour"

VYTIS TOURS40-24 235th Street, Douglaston, NY 11363

Tel.: 718-423-6161 1-800-778-9847

Fax: 718-423-3979

E-mail: VYTTOURS@EARTHLINK.NETWeb site: www.vytistours.com**IZDEVĪGAS CENAS LIDOJUMIEM UZ LATVIJU****AIREX - AVE SOL TRAVEL****A. JANSONS**

73 Glenwood Ave., Leonia, NJ 07605

Runājam latviski:

201-944-1273

Runājam angļiski:

1-866-944-1273

e-pasts: jansonsa@gmail.com**Riga Ven Travel Inc.****CEĻJUMI AR KUGI!****Dažādi lēti un izdevīgi piedāvājumi!
Zvaniet, pirms meklējat internetā vai citur**

Inese Zaķis

Tālr.: 727-623-4666

6301 D Pelican Creek Crossing
St. Petersburg, Florida 33707E-pasts: rigaven@aol.com

Kopkoļa koncerts

JURIS ĶENIŅŠ

Ja tiešām ir tā, kā bieži dzirdēts, ka dziesmai ir vienotājs spēks, tad neapšaubami lielākie tādi momenti mūsu tautai ir Dziesmu svētkos kopkoļa koncertos. XIV Latviešu Dziesmu svētki Kanadā piedāvās šādi vienotībai atbilstošu gaisotni. Tikš pieminēta pagātne, mests skats uz nākotni, godināsim mūsu senčus un baudīsim svaiļus jaunārdarbus no mūsdienu komponistiem.

Ir jau zināms, ka koļi mājās vairāk nekā gadu, un svētku ieskaņu koncerti ir jau izskanējuši Kanadā, ASV un Eiropā. Dziedātāji pošas uz svētkiem no tuvienes un tālienes – protams, no Kanadas, bet arī no visiem četriem Amerikas stūriem, no Eiropas, no Latvijas, pat drosmīgs pusducis no Austrālijas. No mūsu tēvzemes gaidāmi četri koļi: Rīgas Kultūras un tautas mākslas centra “Mazā ģilde” jauktais koris *Sonore*, Talsu ev. lut. draudzes koris *Amenda*, Rojas kultūras centra sieviešu koris *Kalva* un koncertorganizācijas “Ave Sol” jauktais koris *Sonante* no Rīgas. Līdzīgi tālu ceļu mēros Stokholmas latviešu koris.

Protams, kopkoris nevar eksistēt bez diriģentiem, un svētku mūzikas komiteja ir uzlūgusi 13 diriģentus novadīt koncerta 25 dziesmas. Daži diriģenti arī būs tālu ceļojuši, lai nokļūtu Hamiltonā: no Kalifornijas Pauls Berkolds un Lolita Ritmane, no Latvijas Raimonds Felšs (*Amanda*), Inga Graumane (*Sonante*), Mārtiņš Ozoliņš (*Sonore*) un Jolanta Rauga (*Kalva*). Vēl no ASV diriģēs Milvoku Ernests Brusubārdis III un Ņujorkas Andrejs Jansons. Kanadu pārstāvēs pieci pazīstami diriģenti: Sv. Jāņa draudzes ansambļa ilgādejā diriģente Brigita Alka, ansambļa *Skanda* vadītājs komponists Jānis Beloglazovs, kamerkoļa *Dzirksts*, savā laikā arī virsdiriģente Latvijā, Vizma Makšiņa, Montrealas *Atbals* diriģents Andrejs Vitols, un pirmo reizi svētkos tribinē kaps Juris Ķeniņš (*Ziemeļis*).

Programmu kuplinās arī koncertmeistares: mums jau sen pazīstamas čaklās vietējās pianistes Helēna Gintere un Īrisa Purene, kuļām piebiedrosies Latvijas Nacionālās operas koncertmeistare Ilze Ozoliņa.

Vēl no LNO viesosies divi izcili solisti: soprans Inga Šļubovska un tenors Raimonds Bramanis. Protams, kantātē “Tēvijai” ir sopransa savilņojošā lūgšana, bet vēl citos gabalos būs iespēja sopranam rādīt savu talantu: Ilonas Rupaines apdarē “Saulē brida rudzu lauku” un Imanta Ramiņa “Pūt, vējiņi” apdarē. Tenors Raimonds Bramanis piebiedrosies sopranam Zigmara Liepiņa (Kaspars Dimiters) patriotiskajā dziesmā “Svēti debesīs šo zemi” un Emiļa Melngaiļa klasiskajā “Jāņvakarā”.

Daudzas no oriģināldziesmām un tautasdziesmu apdarēm ir *a cappella*, bet tām, kuļām vajadzēs pavadījumu, to spēlēs ne tikai augšminētās pianistes, bet

25 mūziķu svētku kamerorķestris, kuļa profesionālais kodols kuplinās ar izciliem studentiem un citiem pazīstamiem izpildītājiem. Divās dziesmās kori pavadīs apvienots kokļu ansamblis, koklētāji no Latvijas un Kanadas spēlēs pavadījumus iemolotajai “Ziedi, ziedi, rudzu vārpa” Daces Aperānes apdarē un dziesmai “Ko gaidīji, sērdienīte” nelaiķa Imanta Mežaraupa apdarē. Kad reiz koklētāji ir uz skatuves kopkoļa koncertā, pirmo reizi Kanadas svētkos, – kāpēc lai nedzirdētu viņus arī kā solo vienību?

Pat ar visizcilākaiem ansambļiem koncerta sekmes ir atkarīgas no repertuāra izvēles, un šai ziņā svētku mūzikas komiteja ir citīgi piestrādājusi. Senču godināšana vissvinīgāk notiks, pieminot latviešu koļa tradīciju pamatlicēja Jāņa Cimzes 200. dzimšanas dienu – tieši svētku atklāšanas dienā 3. jūlijā. Kā komponists un diriģents Ārijs Šķepasts ir rakstījis: “Cimzes koļa apdares kļūst par I Vispārējo latviešu Dziedāšanas svētku, gan par visu turpmāko Dziesmu svētku repertuāra neatņemamu sastāvdaļu.” Kopkoris piedāvās divas Jāņa Cimzes dziesmas: “Teici, teici, valodiņa” (ar Jāņa Neilanda tekstu) un “Rīga dimd!” apdari. (Pirmajos dziesmu svētkos Rīgā 1873. gadā pirmā dziesma, kuļa skanēja, bija “Dievs, sargi Ķeizaru”, bet otrā – Cimzes apdare “Rīga dimd!”)

Vēsturisko kantāti “Tēvijai” nedziedāja pirmajos Dziesmu svētkos Rīgā, bet pēdējos neatkarīgajos Dziesmu svētkos 1938. gadā gan, arī pirmajos Kanadas Dziesmu svētkos 1953. gadā virsdiriģents Ēriks Freimanis vadībā. No 1938. gada repertuāra Hamiltonā dzirdēsim arī Jāņa Norviļa “Kam drosmē ir” (Kārlis Ulmanis), “Jāņvakars” un “Gaismas pils”. No Kanadas svētku pirmā koncerta arī šoreiz dziedās Jāņa Kalniņa “Kurš putniņš dzied tik koši” un Emiļa Dārziņa lielisko dziesmu viru korim “Mūžam zili”.

Būs arī labi pārstāvēti ASV komponisti: Dace Aperāne, Valentīns Bērzkalns (pieminot mūzikologa un komponista simtgadi), Lolita Ritmane un Bruno Skulte. Protams, vislielākā slo-dze ir Kanadas komponistiem: hamiltonieši Jānis Čirulis un Imants Sakss, un Jānis Kalniņš, Tālvāldis Ķeniņš, Jānis Norvilis, Arvīds Purvs un Imants Ramiņš.

Skatoties vairāk uz priekšu nekā pagātnē, koncertu noslēgs ar jaunākām dziesmām: no Latvijas Arturs Maskats un Ilona Rupaine; un divas jaunas dziesmas, abas veltītas svētkiem – Juļa Ķeniņa oriģināldziesma ar tautasdziesmu tekstu “Rožu vainadzīņš” un Lolitas Ritmanes jaunārdarbs ar tēva Andra Ritmaņa tekstu “Dziesmu pinu, deju pinu”. Abas dziesmas atbilst svētku sauklim “Pinu dziesmu, pinu deju Latvju tautas vainagā”, *Emmy* balvas laureātei uzņemoties koncerta pēdējo dziesmu diriģēt.

Protams, ka ir gādāts par klausītāju ērtībām. *Hamilton Place* ir skaista, ērta un dzesināta. Šo rindiņu autoram nāk atmiņā Kanadas svētki ar neiespējami karstiem un sutīgiem sarīkojumiem *Massey Hall* un *Varsity Arena*. Uz koncertzāli būs viegli kājām tikt, jo tā atrodas tieši pāri ielai no *Sheraton*

viesnīcas un isā pastaigas attālumā no pārējām.

Atklājot 1938. gada Dziesmu svētkus, prezidents Kārlis Ulmanis uzrunāja klātesošos:

“Dziesmas ir mūs sasildījušas, sajūsminājušas, stiprinājušas, to tās dara arī tagad, bet tās tapušas silošākas, spēcīgākas, aizraujošākas... No dziesmām, vār-

diem un melodijām plūst arvien vairāk siltuma – arvien lielāks spēks.”

Rikotāji ir darijuši savu daļu, izpildītāji arī ir gatavi, koncertzāle jūs gaida. Paliek tikai jums, cienītie klausītāji, atkal pārliecināties par mūsu dziesmu spēku un siltumu. Lai Rīga un Hamiltona abas dimd!

Toronto sopransi un alti // FOTO: Juris Ķeniņš

Dziesmu svētkos Hamiltonā gaida kultūras ministri

Dace Melbārde ne tikai piedalīsies dziesmu svētkos Hamiltonā, bet arī lasīs referātu Sidrabēnē

VITA GAIĶE

Latvijas kultūras ministre Dace Melbārde ir apstiprinājusi, ka uzturēsies Kanadā no 1. līdz 7. jūlijam, lai piedalītos XIV Latviešu dziesmu svētkos, kas notiks Hamiltonā. Kultūras ministres amatā Dace Melbārde ir kopš 2013. gada oktobra, pirms tam viņa vadījusi Latvijas Nacionālo kultūras centru. Pagājušā vasarā, Dziesmu svētku rīcības komitejas priekšsēdei Baibai Bredovskai viesojoties Latvijā un tiekoties ar Nacionālā kultūras centra vadītāju, Dace Melbārde jau izteica interesi piedalīties Dziesmu svētkos Hamiltonā un arī lasīt referātu “Dziesmu svētki latviešiem: dzimt, dzīvot, dziedāt”. Nu tas īstenojies.

Dace Melbārde piedalīsies Dziesmu svētku ieskaņas un atklāšanas sarīkojumā 3. jūlijā, viņa nodos apsveikumu no Latvijas. Savukārt referātu varēsīm dzirdēt jau iepriekš – 1. jūlijā pl. 15:30 Vasaras Vainagu svētkos Sidrabēnē.

Dace Melbārde ir daudz paveikusi Latvijas kultūras veicināšanas jomā. Strādājot Kultū-

ras ministrijā par valsts sekretāru vietnieci kultūrpoltikas jautājumos, par veiksmīgu darbu pie valsts kultūrpoltikas vadlīniju izstrādes 2005. gadā saņēmusi Spīdolas balvu. Dace Melbārde bijusi Vispārējo latviešu Dziesmu un deju svētku mākslinieciskās padomes locekle, kā arī bijusi UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas ģenerālsekretāre. Viņas vadībā Baltijas valstis izstrādāja Dziesmu un deju svētku tradīcijas pieteikumu UNESCO Cilvēces mutvārdu un nemateriālā mantojuma meistardarba statusa iegūšanai.

Dacei Melbārdei Dziesmu svētki nav sveši, viņa ir arī piedalījusies to rīkošanā Latvijā,

Kultūras ministre Dace Melbārde

tāpēc būsīm vēl jo priecīgāki kultūras ministri sveikt mūsu vidū.

Latvijā viesosies Losandželosas latviešu vīru koris

ARVĪDS BOMIKS

No 15. līdz 22. jūnijam vairākās Latvijas pilsētās ar koncertiem pirmo reizi viesosies Losandželosas latviešu vīru koris *Uzdiedāsim, brāļi!* Koris dibināts 1997. gadā, tam bijuši kupli apmeklēti koncerti daudzviet ASV un Kanadā. Korā dibinātāja un mākslinieciskā vadītāja ir Laura Rokpelne-Mičule, savulaik absolvējusi Jāzepa Vītola Latvijas Valsts konservatoriju, dziedājusi profesora Imanta Kokara vadītājā Rīgas kamerkorī *Ave Sol*, astonešmito gadu beigās viņa devās uz ASV, Dienvidkalifornijas Universitātē (USC) ieguvis maģistra un doktora grādu mūzikā. Mācību laikā bijusi USC *School of Music* goda stipendiāte, *David Rose* stipendiāte, pasniegusi korīdirigēšanu USC baka-laura studiju programmas studentiem, piedalījies Helmūta Rillinga diriģēšanas seminārā USC un *Gregg Smith Singers* seminārā Ņujorkā. Mūzikālajā laukā darbojusies, strādājot Losandželosas Čong Šin Teoloģijas seminārā, Jubankas Konservatorijā, *St. Michaels* kolledžas vidusskolā, vadījusi korīdirigēšanas kursus Dienvidkorejas studentiem amerikāņu teritorijā Guamas salā, vadījusi korus un simfonisko orķestri Anaheimas un Artēzijas metodistu baznīcās. Darba gaitās iestudētas vairākas lielas formas korā un simfoniskā orķestra kompozīcijas. Diriģentes maģistra noslēguma koncerts-diplomdarbs bija veidots no latviešu komponistu korā dziesmām, kuŗas latviešu valodā dziedāja USC *Chamber Singers* un Artēzijas metodistu baznīcas koris kopā ar latviešu korīstiem.

Pēc Lauras Rokpelnes-Mičules iniciatīvas dibinātājā vīru korī šajos gados pulcējušies visdažādāko profesiju pārstāvi – advokāti, aviosabiedrību darbinieki, ārsti, bezdarbnieki, farmaceiti, grāmatveži, inženieri, krāsotāji, mūziķi, Holivudas un Latvijas producenti, *Emmy* mūzikas balvai nominēti un tās ieguvēji, IBM profesionāļi, skolotāji, 25 gadus bistamajos Aļaskas mežos nostrādājis ugunsdzēsējs, luterāņu baznīcas prāvests, kuŗam

patik spēlēt arī ģitaru, Santa Barbaras prokurors, kuŗa priekšnieks savulaik tiesāja Maiklu Džeksonu, un daudzi citi. Ziedātāju rindas papildinājuši arī vairāki jauniebraucēji no Latvijas. Klausītāji un arī paši korīstī atzīst, ka šis koris ir gluži kā mūsdienu Amerikas latviešu diasporas seja – reizē latviska un atvērta pasaulei. Viņus visus vieno mīlestība pret mūziku un vēlme dziedāt. Lai arī korā dziedāšana viņiem ir tikai vaļasprieks, vīri pret to attiecas nopietni, un jau 17 gadus daudzi no viņiem uz mēģinājumiem ikreiz mēro vairākus desmitus un pat simtus jūdžu. Savā pastāvēšanas laikā koris sniedzis koncertus gan baltiešu, gan amerikāņu publikai. Vīri ar panākumiem uzstājušies

Losandželosā, Čikāgā, Filadelfijā, Ņujorkā, Sanfrancisko, Sietlā, Torontā, Vašingtonā, Palmspringsā, Longbičas starptautiskajā koru festivālā, Holivudas *Set Decorators Society of America* pasākumos, Gaŗezerā un daudz kur citur. Vīru korim ir vietne tīmeklī, tās autori – Silīcija ielejas uzņēmumos nodarbinātie latvieši Andris Dindzāns un Edgars Kalns: www.laviri.org

Koncertos skanēs latviešu – Selgas Mencēs, Pēterā Plakida, Imanta Kalniņa, Imanta Saksa, Jāņa Norviļa, Valtera Kaminska, Raimonda Paula, Ausekļa Pērkonas un citu kompozītu dziesmas, kuŗu vīru dziesmas, nēģeru spirīčuēli, Frederika Lova mūzikla *Mana skaistā lēdija* fragmentu popūrijs. Koncertos klavierpavadījumus atskaņos Pēteris Plakidis.

Rīgas Latviešu biedrības Zelta zālē Losandželosas vīru korā koncerts notiks 19. jūnijā plkst. 19.00. Koncertā piedalīsies arī sievietes koris *Ausma*, tā mākslinieciskā vadītāja un galvenā diriģenta Jāņa Zirņa vadībā.

Biļetes 7,- eiro; skolēniem, studentiem, pensionāriem 3,- eiro Rīgas Latviešu biedrībā un stundu pirms koncerta.

Atbalsta: Latvijas Radio 1, Latvijas Radio 3 *Klasika*, Latvijas Mūzikas informācijas centrs, www.music.lv, www.tvnet.lv, www.notikumi.lv, laikraksti *Diena*, *Neatkarīgā*, *Latvijas Avīze*, *Laiks*, *Brīvā Latvija*.

KONCERTI NOTIKS ARĪ CITVIET LATVIJĀ:

15. jūnijā plkst. 18.00 – Rīgā, koncertzālē *Ave Sol*
17. jūnijā plkst. 19.00 – Rēzeknē, Latgales vēstniecībā *Gors Mazajā zālē*
18. jūnijā plkst. 19.00 – Daugavpils Vienības nama koncertzālē
20. jūnijā plkst. 19.00 – Liepājas Latviešu biedrības namā
21. jūnijā plkst. 12.00 – piemiņas brīdī Lestenes Brāļu kapos plkst. 17.00 – Suntažu Kultūras namā
22. jūnijā plkst. 19.00 – Valmieras Kultūras centrā

Biļetes var iegādāties www.bilesuparadize.lv vai norises vietās pirms koncerta.

Daļu no koncertu ienākumiem paredzēts ziedot attiecīgo pilsētu bāreņu namiem. Visi ienākumi no uzstāšanās Lestēnē tiks ziedoti Lestenes baznīcas atjaunošanai.

Losandželosas vīri "Uzdiedāsim, brāļi!"

IZRAKSTI NO KORĀ ATSAUKSMJU GRĀMATAS:

Nav jābrīnās par to, ka šis vīru koris izpelnījies plašu piekrišanu gan latviešu, vispār baltiešu un arī amerikāņu publikā, jo viņu profesionalitāte ir neapšaubāma.

Biruta Magone

Losandželosa! Latviešu vīri! Latviešu diriģente! Liktenis ir savedis šos trīs kopā! Kad Losandželosas vīri uzdzied, tas ir kas īpašs!

Armands Birkenis, Čikāgas Piecīši

Priedainē (Ņudzersijā) bijuši daudzi izcili koncerti, bet visiem likās, ka Uzdiedāsim, brāļi! vislabākais, jo korā mūzikālais un mākslinieciskais līmenis ir augsts.

Laima Dzene

Wow, what a beautiful presentation of your men! You are so generous to have graced us with the wonderful talent. Thank you.

Ron V. Franco,

Set Decorators' Society of America prezidents, vairākkārtējs *Emmy* balvas nominants

GUNDEGA SAULĪTE

Par tradicionālu vasaras sarīkojumu kļuvuši **Siguldas Opermūzikas svētki**, kas šogad notiks jau divdesmit otro reizi. **No 1. līdz 3. augustam** mūzikas draugiem būs iespēja izbaudīt plašu, daudzveidīgu programmu, ko sarūpējis svētku dibinātājs un organizētājs Dainis Kalns sadarbībā ar Siguldas novada domi.

Svētkus ievadīs **Svētku uvertīra** – koncerts „No latviešu līdz pasaules klasikai”, kas **1. augustā plkst. 19.00** norisināsies Siguldas Jaunās pils dārzā. Piedalīsies pianists Gints Bērziņš, vijolnieks Raimonds Ozols, baritons Kalvis Kalniņš, klarnetists Mārtiņš Circenis. **2. augustā plkst. 15.00** Siguldas

bruņinieku pils estrādē paredzēts **koncertuzvedums bērniem „Sapņu zirgs”**.

Savukārt **plkst. 21.00** notiks Ž. Bizē operas „**Karmena**” oriģināliestudējuma izrāde. Opermūzikas svētku organizētāji sola krāšņu iestudējumu, kuŗā galvenajās lomās būs starptautiski atzīti dziedoņi. **Karmena** būs franču ziedātāja Klementīne Mergēna (*Mergaine*), Mikaēla – latviešu operzvaigzne Maija Kovaļevska, Hosē – Filipe Do, Ēskamiljo – Pērs Īvs Privo (abi no Francijas). Iestudējumā piedalīsies arī Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris un festivāla koris diriģenta Vladimira Kiradžijeva vadībā. Izrādi

veido režisors Edmunds Freibergs kopā ar scenografu Aigaru Ozoliņu un kostīmu mākslinieci Ievu Kundziņu.

3. augustā plkst. 13.00 Siguldas evaņģēliski luteriskajā baznīcā **Garīgās mūzikas koncerts**.

Plkst. 17.00 pilsdrupu estrādē Opermūzikas svētku **Galā koncerts**, kuŗā solīta plaša, daudzveidīga dziedoņu parāde populārā operrepertuārā ar Latvijas Nacionālā simfoniskā orķestra un festivāla korā līdzdalību, diriģents – V. Kiradžijevs.

Klajā nācis mūzikas **tvarts „Zalkša ligava”**. Tā ir „Latviešu precību pasaka dziesmās”, kā la-

sāms uz vāciņa. Ieskaņota mūzikā no tautasdeju kopas „Līgo” deju izrādes „Zalkša ligava”, kas pirmizrādi piedzīvoja 2011. gadā. Tvertā ieskaņotas latviešu folkloras un post-folkloras tradīcijās ieturētas dziesmas ar Daces Micānes Zālītes tekstiem, kuŗu pamatā ir tautas pasaka par zalkša ligavu. Skan Aivara Brīzes balss, dzied arī paši mūzikas autori Dāvis Stalts, Ieva Tālberga, Ernests Medenis. Albu-

ma dizainu veidojis Guntars Petris sadarbībā ar Rūdolfu Strēli.

Jaunumi kultūras dzīvē

Starp neziņu un cerībām (1945-1950)

Atmiņu stāsts

ILGA WINICOV HARRINGTON

(Turpināts no Nr. 22)

Septītās klases mācību priekšmeti bija: latviešu valoda, vārdu (literatūra), latviešu valoda, raksti (domraksti); angļu un vācu valodas; vēsture, ģeografija, matemātika, dabas zinības, ticības mācība, zīmēšana, dziedāšana, rokdarbi un fiziskā audzināšana.

Vislielākās bailes radīja mutiskie pārbaudījumi literatūrā, vēsturē, ģeografijā un dabas zinībās. Pāris nedēļas pirms gala pārbaudījumiem mums izdalīja „biļetes” mācību atsvaidzināšanai katrā no šiem priekšmetiem ar apmēram 10 tematiskiem jautājumiem. Biļetes atbilda skolēnu skaitam klasē un saturā bija unikālas. Mutisko pārbaudījumu dienā katrs skolēns atsevišķi ieradās vairāku skolotāju priekšā, izvilka vienu biļeti kā lozi no papīru kaudzes un izskaidroja atbildi vismaz uz pāris tematiskiem jautājumiem pēc skolotāju izvēles. Laiki maina izglītības metodes, bet, jāsaka, arī bez grāmatām Vircburgas skolā mēs tiešām daudz iemācījāmies. Mēs abas ar Hildu laimīgi izturējām eksāmenus, varējām piedalīties 1948. gada pamatskolas izlaidumā un rudenī pārgājām un ģimnazijas pirmo klasi.

1948. gada vasaras galvenais notikums bija pirmo latviešu Dziesmu svētku 75 gadu atceres koncerts Fišbachā. Vircburgas apvienotie kori turēja mēģinājumus, sākot jau ar pavasari, man arī bija ļauts piedalīties sakarā ar gaidāmo ģimnāzistes stāvokli rudenī. Vācijas valūtas maiņa nedēļu pirms mūsu Dziesmu svētkiem gandrīz tos atcēla, jo organizētāji baidījās, ka nevarēs atgūt nepieciešamos līdzekļus. Tomēr optimisms pārvarēja bailes, un mēs devāmies vaļējās armijas smagajās automašīnās uz Fišbachu.

Apbrīnojami! 1948. gada 27. jūnijā Dziesmu svētki Fišbachā pulcināja 17 korus ar 674 dziedātājiem (V. Bērzkalns, *Latviešu Dziesmusvētki Trimdā*, Apg. Grāmatu Draugs). Tās bija brīnišķas dienas, ja neskaita garos gājienus, ilgo stāvēšanu uz raupji aptēstām dēļu sastatnēm un minimālās guļamvietas kaimiņu nometnes šķūnī. Trīs-padsmit gadus veca, es laikam biju tā jaunākā. Mama saīsināja sava tautastērpa brunčus manam koncerta apģērbam un stingri pieteica pāris vecākiem soprāniem, lai mani pieskata. Vēl tagad atceros pacilātību, stāvot uz estrādes, kad 5000 klausītāju priekšā diriģents pacēla zizli pirmajai dziesmai; un zosāda uzmetās, dzirdot dziesmu varu, kas izplūda no tik daudz balsīm. Mēs dziedājām vairāk nekā 20 dziesmas, un, kad koncerts beidzās ar „Dievs, svētī Latviju”, nebija neviena acs sausa. Mēs bijām svešā zemē, nenoteiktos apstākļos, bet šai dienā jutāmies kā ietīti atmiņu villainē un cerībās uz labāku nākotni.

Mani romantiskie pusaudzes sapņi par veclaiķu cietokšņiem

un pilim piepildījās mūsu pēdējā vasarā Vācijā 1949. gadā. Vircburgā man patika kāpt kalnā un kāpaļāt pa 13. gadsimta bīskapa Marienbādes cietoksni. Pilsētas baroka *Residenzplatz* pils bija daudz cietusi no bumbām, bet pēc drupu novākšanas atklājās liels vestibils ar lieliskām kāpnēm un Tiepolo griestu fresku. Man ļoti patika fantazēt par grezniem pagātnes laikiem, staigājot pa pils krāšņo dārzu ar interesantām pergolām un statujām.

Gadskārtējās vasaras nometnes, Jaunietes kristīgās apvienības (YMCA) apgādē, ļāva trimdas bērniem un pusaudžiem pavadīt vairākas nedēļas teltīs, svaigā gaisā. Nezinu, ar kāda burvja starpniecību pēdējā vasaras nometne bija ierīkota Rotenburgas pilī (*Rothenburg ob der Tauber*). Mēs tiešām dzīvojām vairākas nedēļas pilī! Ieskaitot pagrabus, divspārnu pils 5-6 stāvos skolotāji mitinājās vienā stāvā, meitenes otrā un zēni augšstāvā. Lielā virtuvē gatavoja mums maltītes, gaļi galdi un soli pildīja ēdamtelpas. Un galvenais, katras meitenes sapnis tika piepildīts ar lielo spoguļzāli! Reizēm tur rikoja dejas vakarus. Iemācīties dejot Vīnes valsi šai spoguļu zālē vēl tagad liekas romantiski, par spīti apsūbējušiem spoguļiem, noplukušiem krēsliem un ilgi neuzskanotām klavierēm. Labā laikā tomēr pulcējāmies ārā pie ugunsкура.

Ikdienu aktivitātes sastāvēja no daudziem pārgājieniem pa tuvējo apkārtni, dažādām sporta sacensībām, piepalīdzēšanas virtuvē un mūsu telpu apkopē. Draudzene Hilda drīz devās prom no Vircburgas, bet mēs bijām tagad nešķīramas draudzenes ar Ritu. Vēlu vakaros, pēc vakara jundas, mēs vēl turpinājām iztīrīt dienas nometnes notikumus un dalīties nākotnes cerībās.

Augustā sāka kļīst baumas, ka mūsu Vircburgas skautu vadītājs un tagadējās nometnes direktors Fricis Šipols precēšoties ar Irēnu Lizlovu. Pāris dienas vēlāk uzzinājām, ka kāzu svinības ar mielastu notiks mūsu pašu nometnē. Sākās draudzīnais aktivitātes. Bērni un pieaugušie tīrīja un pušķoja pils telpas, un visas meitenes tika iesaistītas virtuves darbos kāzu maltītes gatavošanā. Pārtikas apgāde bija uzlabojusies, un tā man bija izdevība pirmo reizi mācīties, kā pagatavot un dekorēt svētku maizītes. Uz pusi vai četras gabaliņos sagrieztās rupjmaizes un baltmaizes šķēlītes apziedām ar sviestu, likām virsū plānas reti dabūjamā siera, šķiņķa un desu šķēlītes. Citas aplājām ar cieti vārītu olu šķēlītēm un biežpienu ar skābo krējumu. Maizītes izrotājām cik iespējams mākslinieciski ar sakaļiem lociņiem, skābo un svaigo gurķiņu šķēlītēm, dillēm, maziem tomātu gabaliņiem, plānām sīpolu šķēlītēm un redīsu ripiņām. Bija liels kārdinājums nogaršot mūsu pašu

mākslas darbus.

Nosvinējām lieliskas kāzas ar mūziku, dejošanu un, protams, daudzajiem virtuves gardumiem. Iepriekšējā nedēļā mēs, jaunie, atradām pilsētā krāsainus vimpelus un pēc vēlas vakara jundas, kad pils naktī apklusā, mēs izzagāmies pie kāda augstāka loga un mēģinājām jaunajam pārim par godu ar krāsainām lentēm izdekorēt gaŗo karoga mastu. Diemžēl bez panākumiem, jo visas strēmeles nolidinājās zālē. Beidzot aizgājām

bija domātas tikai bēgļu izmitināšanai citās zemēs pēc Vācijas DP nometņu slēgšanas. Tā sākās mūsu otrais trimdas un emigrācijas laikmets, kad devāmies pāri okeaniem, kur vairākas valstis piedāvāja Otrā pasaules kara bēgļiem jaunas mājvietas. Amerika, Austrālija un Kanada piedāvāja vislielākās iespējas izceļot, kaut arī Kanada pieņēma galvenokārt tikai neprecētus jaunus vīriešus un Amerikai bija stingri veselības un ģimenes sastāva noteikumi, kā

ar diskusijām par izceļošanas iespējām, un kāri lasījām *Laikā* jauno izceļotāju iespaidus par jaunajām mītnes zemēm: par darba iespējām, dzīves līmeni un vietējiem iedzīvotājiem. Lasījām stāstus par aukstiem ziemas darbiem Kanadas mežos un šausminājāmies par čūsku mednieku darbu Austrālijas rietumos. Pēc kara laika grūtībām Amerika likās kā “piena un medus” zeme jo tur apelsīnu sulu dzēra katru rītu brokastīs un notecinātos spēķa taukus

Ceļā uz Rotenburgas pili – Rita un Ilga smagās mašīnas aizmugurē 1949. gadā

gulēt, bet nākamā rītā ieraudzījām karoga mastā mazu kartoniņu. Acīmredzot mūsu zēni no augšējā stāva būtu šī labāk tēmēt. Pieaugušo vidū bija liels apjukums, jo taisni todien nometnē tika gaidīta administrācijas pārbaude. Laikam kartoniņš tika laikā noņemts, bet pusaudžiem uzlika vairākas dienas papildu darbus virtuvē.

Jau 1947. gada vasarā DP nometņu pārraudzība Vācijā pārgāja no UNRRAs uz IRO (*International Refugee Organization*). Mums visiem kļuva skaidrs, ka nav nekādas cerības uz Latvijas drīzu atbrīvošanu un ka Vācijā mēs nevarēsim palikt. Pēkšņi visiem bēgļiem DP nometnēs lika izpildīt IRO aptauju anketas, tas radīja jaunas bailes par iespējamo izsūtīšanu atpakaļ uz okupēto Latviju. Raizes par izdošanu radās no nesen piedzīvotā, kad Zviedrija izdeva latviešu leģionārus Padomju Savienībai. Kaŗavīri varmācīgi aizvilka visus, pat bada streika novārdzinātos slimniekus nestuvēs uz ostā gaidošā kuģa, lai tikai Zviedrija spētu paturēt savu neitrālo stāvokli Otrā pasaules kara. Baidījāmies, ka Padomju Savienības un Rietumu apvienoto spēku draudzība kara laikā varētu turpināties arī pēc kara dienās, sūtot visus bēgļus atpakaļ uz okupētām zemēm.

Taču izrādījās, ka šīs aptaujas

Rotenburgas pils, mūsu vasaras nometne

arī nepieciešama darba garantija Amerikā. Daži citi devās uz Lielbritāniju un drosmīgākie pat uz Brazīliju un Arģentīnu.

Nometnes iedzīvotāju skaits lēnām sāka samazināties. Aizbraucējiem atbrīvojot telpas, arī mūsu ģimene pēc trim gadiem nokļuva savā mazā privātmācībā. Istabas kvadrātūra nebija daudz lielāka par mūsu iepriekšējo ar segām sadalīto kaktu, taču pirmo reizi jutāmies ērti, jo vairs nedzīvojām citiem pa kājām. Ģimnazijā sāku iet otrajā klasē, un arī skolā asi izjutām pārmaiņas ar skolēnu un skolotāju izceļošanu. Taču septiņi skolēni nemazināja mūsu audzinātājas Kēmanes kundzes stingrās prasības mācībās.

Ikdienu pēkšņi piebira pilna

lēja atkritumos. Taču iebrāucēji drīz atklāja, ka izglītotu cilvēku darba iespējas ir ierobežotas. Lielākajai daļai no emigrantiem bija jāšak jaunā dzīve kā būvstrādniekiem vai fabrikas strādniekiem, mājkopējām vai sētniekiem. Ar laiku un angļu valodas apgūšanu tas mainījās, bet sākums bija grūts.

1949. gada beigās arī mēs saņēmām no Amerikas galvojumu emigrācijai. Galvojumu nokārtojās luterāņu mācītājs McCune ar vienu Pensilvānijas lauksaimnieku, kurš par sešu mēnešu solījumu strādāt viņa lauku saimniecībā mums samaksāšot ceļa naudu un parakstīšot vajadzīgos Amerikas dokumentus ieceļošanai.

(Turpinājums sekos)

ELEONORA
ŠTURMA

Ņujorkas Daugavas Vanagi ik gadus maija sākumā savā namā īpašu sarīkojumu veltī Kurzemes cietokšņa aizstāvju varonīgo cīņu atcerei. Šogad šī svinīgā atcere notika 10. maijā, Latvijas vēstures drūmākā notikuma piemiņu apvienojot ar mūsu rosmīgās trimdas garajā vēsturē priecīgi nosvinamu gadadienu – Ņujorkas Daugavas Vanagu nama 40 gadu pastāvēšanu.

Kad pirms 40 gadiem šo Ņujorkas Universitātes kādreizējo studentu korporācijas mītni atpirka Daugavas Vanagi, tā prasīja lielu fiziskā darba un līdzekļu ieguldījumu, lai to novestu līdz tam uzspodrinātajam, mājīgi piemīlīgam izskatam, kādu te jau gadu desmitiem esam pieņēmuši par pašsaprotamu un izmantojamu vietu it visu Ņujorkas latviešu organizāciju sarīkojumiem un saņāksmēm. Nama fiziskajām pārtašanām varējām izsekot apmeklējāmu apskatei izliktos, rūpīgi sakārtotos biezās fotoalbumos, arī atjaunotajā namā notikušo sanāksmju chronoloģiskam fotografiju virknējumam, izjūtot lepnumu par paveikto un pateicību pašizliegajiem darba darītājiem.

Kuplo svētku saimi sveica šī sarīkojuma galvenā noorganizētāja, enerģiskā Daugavas vanadžu priekšniece Marija Maher (še izmantošu iespēju pieminēt, ka nule aizvadītajā Daugavas Vanagu salidojumā Indianapolisē Ņujorkiešu priekšniece tika ievēlēta par visas Amerikas vanadžu priekšnieci – apsveicu!).

Par šī svinīgā notikuma goda priekšsēdi bija aicināta Latvijas Republikas pārstāvja Apvienotās Nācijās Jāņa Mažeika dzīvesbiedre Dace Mažeika, bet pats sūtnis – teikt svētku runu. Goda priekšsēde pateicās Daugavas Vanagiem par viņai dāvāto pagodinājumu, apliecinot vēlmi arī turpmākai ciešai sadarbībai.

Ievadīt svinīgo norisi bija aicināts latviešu ev. lut. draudzes Ziemeļu novada mācītājs Juris Saivars. Viņš arī nolasīja no dzimtenes saņemtos Latvijas Daugavas vanadžu priekšnieces

Klāras Mētras sveicienus Kurzemes cietokšņa atceres dienā, pieminot, ka Latvijā šī diena tika atzīmēta svinīgā ceremonijā Lesenes Brāļu kapos. Mācītājs Saivars (kas no Latvijas te ieradās tikai pirms trīspadsmit gadiem) savus Kurzemes cietokšņa piemiņai veltītos ievadvārdus izvērsa saistošā agrīno zēnības dienu iespaidu virknējumā, kādus viņa bija izraisījuši viņa krusttēva personīgo drāmatisko piedzīvojumu stāsti par Kurzemes cietokšņa aizstāvju un vēlāko mežabrāļu leģen-

Svētku runas teicējs Jānis Mažeiks

dārajām cīņām. Pēc mācītāja ievada kopīgi nodziedājām „Dievs, svēti Latviju!” un Vanagu himnu.

DV nama jubilejas sakarībā Daugavas Vanagus sveica Latvijas Goda konsuls Ņujorkā Daris Dēliņš, izceļot organizācijas nozīmīgumu trimdas latviešu dzīvē. Otrā apsveicēja bija PBLA Kultūras fonda priekšsēde Vija Zuntaka-Bērziņa. Viņa savukārt uzsvēra Ņujorkas Daugavas Vanagu un viņu nama nozīmību Ņujorkas latviešu kultūras dzīves uzturēšanā. Aizvadītajos 40 gados Vanagi un vanadzes ir organizējuši notikumus un nams ir kalpojis par mājvietu visdažādākajām kultūras rosmju izpausmēm – Latvijas vēsturē nozīmīgu gadadienu atcerēm, dzejnieku parādēm, koncertiem, lekcijām, gleznu izstādēm. Nams ir bijis galerijas telpa individuālu mākslinieku izstādēm – arī no citām zemēm – un baze

pastāvīgi izveidotas DV mākslas sekcijas gadskārtējām izstādēm. Apsveicēja cildināja šīs aktīvās kopas dibinātāja (būtībā „filadelfietis”) – „latvietības dzinējspēka” mākslinieku vidū – gleznotāja Arnolda Treibera un viņa domubiedra Alfreda Krūkliņa nopelnus, kā arī neatsveramos izstāžu „estētiskos īstenotājus” gleznotāju Rolandu Kaņepu un DV nama toreizējo saimnieku Valdi Upmani. Vija Bērziņa īpaši izcēla daudzus guvumus, kurus bija saņēmuši ne tik vien Daugavas Vanagi, bet visa latviešu sabiedrība no pērnvasar mūžībā aizsauktās, neaizstājamās latviešu kultūras kopējas Dagmāras Vallenas.

Svētku runas teicēja ANO sūtna Jāņa Mažeika lietišķi sagatavotais sniegums par vēsturiskajām Kurzemes cietokšņa dienām un mūsdienas starptautiskām norisēm būtībā pelna atsevišķu publicējumu. Kurzemes cietokšņa traģiskā tema – ne tikai šo rindu rakstītāju – allaž skar vairākos līmeņos, rosinot nopietnām pārrunām. Fanātiska patriotisma urdītā, būtībā bezcerīgā cīņa un latviešu leģionāru pašuzpurēšanās – vienīgi lai par katru cenu pabīdītu tālāk nenovēršamo – otrreizējo Latvijas pakļaušanu Padomju Savienības okupācijai, – latviešu tautas brīvības atgūšanai nedeva nekā – vienīgi mums, politiskajiem bēgļiem, sagādāja iespēju izklūt Rietumos, par ko esam mūžīgu pateicību parādā. Bet cena bija pārāk augsta! Sūtna runā pieminētie fakti šo drūmo vēstures lappusi dara vēl traģiskāku, jo šis bija konflikts, kuŗā cīnījās brālis pret brāli. Sarkanarmijas virspavēlniecība bija jau paguvusi iesaukt, noformēt un cīņās raidīt skaitliski daudz lielākas latviešu vienības nekā latviešu cīnītāju bija Kurzemes cietokšņa aizstāvju rindās.

Sarīkojuma mūzikālais kuplīnājums – Ilonas Kudiņas trio sniegumā – bija iecerēts kā viegla pāreja no drūmas vēstures pieminēšanas uz priecīgi nosvinamo Nama jubileju. Ievadijumā dzir-

dējām divu latviešu tautasdziesmu maigi ritmiskus aranžējumus flautai, ģitaram un akordeonam „Tumša nakte, zaļa zāle” un latgaļu dziesmu „Zīdi, zīdi, rudzu vorpa”, pēc tam pārejot uz liganiem starptautiski populāro melodiju aranžējumiem, kad klausītāju rindas sāka caurstaigāt vīri ar piepildītu šampanieša glāžu paplātēm un dāmas ar garšīgām uzkodām no izmeklēti bagātīgā cienasta galda. Priekšniece Marija Maher ar palīdzību bija sarūpējusi tikpat bagātīgu saldumu izvēli

sikas atskaņojumiem, tad tagad varējām pārliecināties par viņas iedziļināšanos un iejušanos džeza stilā, jo, kā zināms, – flautiste Ilona Kudiņa, Latvijas Mūzikas akadēmijas absolvente, pirms vairāku desmit gadiem bija devusies šurp, uz Ameriku, lai Bostonā īpašā skolā studētu šo mūzikas stilu. Vakara norisē dzirdējām vairākus viņas aranžējumus šajā stilā, kā arī citu mūziķu veikumu.

Sarīkojuma izskaņai tikām aicināti lejas stāvā pie kamīna, kur mūs gaidīja ne vien kafijas galds,

Vanadžu priekšniece Marija Maher un svinīgā notikuma goda priekšsēde Dace Mažeika

kafijas galdam lejas stāvā kamīna telpā. Bet viņa arī bija sarūpējusi mūzikālos priekšnesumus – trio no Bostonas: Ilona Kudiņa – flauta, Björn Wennas – ģitara, Robert Casson – akordeons. Mūzika aranžēta džeza stilā – vieglos ritmos, svaigu harmoniju iekrāsotā tikamā skanīgumā. Ja iecienīto flautisti līdz šim pazinām vienīgi no viņas klasiskās mūzikas dzirkstīgās spēles un viņas dibinātā „Dzintara flautu kvarteta” laikmetīgās kla-

bet arī laipns „bārmenis” pie DV nama bāra – jaunais DV biedrs Valdis Čirkste, kuŗu vanadžu rīkotajā Sirsniņu dienā (veltīta Vijas Vētras dzimšanas dienai) iepazinām kā iejūtīgu, izteiksmīgu dzejas lasītāju, bet Operas ģildes sarīkojumā Priedainē – kā atjautīgu „Modes skates” vadītāju. Svētku ciemiņi, kuŗu vidū bija arī nesenā no Latvijas iebrakušās tautietes, vēl ilgi kavējās kopā ar mūziķiem – Bostonas viesiem.

Jauniešu rosmes Kalamazū latviešu draudzē

ILZE ŠIMANE

Nedēļu pirms Lieldienām Kalamazū latviešu apvienotās ev. lut. draudzes sadraudzības stundā četri Mičiganas universitātes (MU) studenti latvieši **Karina Pone, Aldans Brauns (Brown)** – abi draudzes locekļi – un lietuvietes Jūlija Sirgedas un Saule Tamkus pastāstīja par MU studentu organizāciju *Baltic Club*, kuŗas mērķis ir kopā ar pārējiem baltiešu studentiem veikt laiku brīvprātīgiem darbiem Latvijā, Lietuvā un Igaunijā. Aldans B. un kluba prezidente Karina Pone pagājušā vasarā strādājuši Vitas bērnu namā Rīgā, Pārdaugavā, turklāt Aldans tur pavadījis sešas nedēļas, un Jūlija S. – *Pamūšio Sv. Antano Padūviečio vaiku globos* namā netālu no Šauļiem. Abas iestādes ir bāreņu nami bērniem vecumā no 18 mēnešiem līdz 15 gadiem.

Strādājot jaunieši novērojuši, ka bērni gan ir pietiekami labi apģērbti, paēdināti, skolas vecumā apmeklē attiecīgo skolu, bet viņiem trūkst spēļu un rotaļlietu, tāpēc klubs savās ASV dzīvesvietās aicina ziedot šīm vajadzībām.

Jau divi nedēļas pirms jauniešu informācijas Kalamazū latviešu draudze gādāja par aicinājumu minētajā datumā uz dienamu atnest īpaši norādītās mantas, un tik tiešām 6. aprīļa ritā draudzes sadraudzības telpās divi galdī gandrīz vai lūza no dāsnajām dāvanām. Kā paskaidroja Karina Pone, viena saīņa nosūtīšana izmaksā \$75.00, tāpēc ar pateicību klubs pieņem arī naudas ziedojumu. Jo drīz Karina pateicībā un priekā saņēma gan čekus, gan naudas zīmes, kam arī tās dienas sadraudzības kafijas ziedojumu

pievienoja draudzes Dāmu komitejas priekšniece D. Koplande (*Copeland*).

Draudzes Pavasara svētki šogad bija jauniešu rokās, kuŗi, sarīkojuma vadītājas I. Bērziņas aicināti, atbalstīja LELBAs jaunatnes nozares projektu „**Priecīgās pēdas**”. Sarīkojumu atklāja Dāmu komitejas priekšniece D. Koplande (*Copeland*) un pieteica programmas izpildītāju pianistu Mārtiņu Dauksu. Viņš klavier spēlī sācis mācīties septiņu gadu vecumā Klivlandes mūzikas institūtā un ieguvis bakalaura gradu mūzikā *Baldwin-Wallace* universitātē. Viņš 2010. gadā piedalījies IX Starptautisko jauno mūziķu meistarkursos Siguldā un mācījies pie Viestarda Šimkus. Pašreiz viņš ir menedžers Klivlandes Baroka orķestrim „*Apollo's Fire*”. Jaunais mākslinieks atskaņoja

Mendelsona *Dziesmu bez vārdiem Op.30 1*, Haidna *sonātu 50 D-mažorā*, trīs Mediņa *Dainas* un divas Debsi (*Debussy*) *arabiskas*. Viņa izcilā tehnika un spēcīgais piesitiens spilgti izpaudās tieši Haidna un Debsi kompozīcijās.

Par projektu „Priecīgās pēdas” pastāstīja GVV audzēkne Emilia Antona. Pagājušā vasarā ticības mācības stundās jauniešiem bijis uzdevums izdomāt kādu labdarības projektu LELBAs jaunatnes nozarei. Ierīkšējos gados tādi bijuši „Lai rit” Latgalē un „Būsim gudri” Vidzemē. Pēc vairāku priekšlikumu apspriedēm, jaunieši izvēlējušies atbalstīt „Priecīgās pēdas”, lai sagādātu apavus bērniem, jauniešiem un arī mazturīgajiem pieaugušajiem Kurzemē. Viņa pateicās visiem ziedotājiem un sarīkojuma apmeklētājiem.

Pirms sarīkojuma dalībnieki sēdās pie mielasta galdiem, māc. H. Godiņa teica lūgšanu. Saimniecību komanda D. Pones vadībā bija sarūpējušas bagātīgu „sāļo un saldo” cienastu, kas aizņēma divi galdus sarīkojuma zāles platumā. Kā arvien draudzes Dāmu komitejas rīkotajos sarīkojumos ar mielastu, tiek gādāts par mājās palikušajiem vieniniekiem, tiem aizvedot cienastu.

„Priecīgo pēdu” projekta atbalstam bija sagādāta arī vērtīga izloze ar ziedotām mākslinieces Ilgas Rekes-Andersones divām gleznām, rotu mākslinieču L. Samsones un L. Matisones rotām, V. Bolšteinas pīrāgiem, vairākām dāvanu kartēm.

Pēc bargās un garās ziemas beidzot bija sagaidīts pavasaris, kuŗu papildināja jauniešu līdzdalība draudzes darbā.

JANĪNA UN VAIRA

Sietlas latviešu tautasdeju ansamblis „Trejdeksnītis” gadskārtējais pavasara koncerts 17. maijā bija vienreizēji aizraujošs! Prieks, enerģija, degsme un smaidi staroja katra dejotāja sejā un bezgala sajūsmināja visus skatītājus. Ļoti interesanta bija programmas dažādība – gan vijīgā „Saulespuķu dejas” (choreografe Emma Ikstruma), gan Viļņa Birnbauma choreografētās raitās dejas „Sasukōju bāru zyrgu” un „Kur deviņi ezeriņi”. Ārkārtīgi enerģiska bija Jāņa Purviņa dejas „Nerejāti, ciema suņi”, kas atvesta no pagājušā gada Latvijas Dziesmu un deju svētkiem. Publikai elpa aizrāvās no šīs dejas neticami intensīvā spraiguma un komplicētā raksta, un to allaž lūdza atkārtot. Tikai fiziski apbrīnojami spējīgi un labi dejotāji varēja kaut ko tādu izdarīt!

Vakara programmu pietieca, kā arī pati piedalījās dejās „Trejdeksnītis” vadītāja Katrīne Janga (*Kathrine Young*) ar palīgiem Mo-

niku Henliju (*Henley*) Tomševicu un Sandi Kondrātu. Sandis ir jaunatnācējs dejotāju grupā, turklāt viņš ir godalgots ledus un smilšu mākslas tēlnieks. Pārsteiguma priekšnesumu sniedza četri pāri, tā sauktie „Vecie kāti” – dejotāji, kuŗi bijuši (un daži vēl ir) „Trej-

deksnītis” dalībnieki agrākajos gados. Viņi publiku uzjautrināja ar komisku deju „Āziša kadrillis sudmalās”.

Dejas iestudējuši Inese Raistere, Katrīne Janga, Brianna Freimane, Aleksa Graudiņa-Overbija (*Overby*) un Vilnis Birnbaums. Vilnim šo-

gad ir 25 gadu jubileja kā choreografam; gadu gaitā viņš ir choreografējis apmēram 47 dejas. Vilnis paziņoja, ka šo jubileju viņš svinēs ar savu jaundeju „Kur deviņi ezeriņi” šī gada Dziesmu svētkos Hamiltonā Kanadā. Arī Emmas Ikstrumas „Saulespuķu

deja” tiks dejota Hamiltonā.

Omulīgā vakara iespaidots, parasti nopietnais Latviešu biedrības kasieris Valdis Jodais teatrāli pasniedza LIELU čeku no biedrības Katrīnei Jangai. „Trejdeksnītis” ir ļoti rosīgs: pagājušā gadā piedalījās Dziesmu un deju svētkos Rīgā, šogad Sietlas *Folk Life* festivalā, tāpat pēc tam Jāņos, Hamiltonā, un citur. Ansamblis grib arī iegādāties visām dejotājām Alsungas tautastērpus. Līdzekļu iegūšanai pavasara koncerta vakarā bija vairākas izlozes.

Pavisam kopā ansamblī ir 28 dažāda vecuma dejotāji. Pēdējos gados Sietlas latviešu sabiedrību ir kuplinājuši jauni cilvēki, kas pārcēlušies uz šejieni sakarā ar darbu vai studijām no Bostonas, Čikāgas, Arizonas un citām vietām vai iebrāukuši no Latvijas. Mēs, sietlieši, par to ļoti priecājamies un esam gandarīti, ka viņi piedalās latviešu sabiedrībā.

Grupas bilde „Trejdeksnītis” un „Vecie kāti” // FOTO: Jūlijs Pružinskis

KRISTĪNA SĪMANE-LAIMIŅA

1970. gadā izveidotais Latviešu fonds drīz svinēs savas pastāvēšanas 45. gadskārtu. Fonds veicina latvietības attīstīšanu gan ārzemēs, gan Latvijā, sniedzot finansiālu atbalstu projektiem, kas saistīti ar latvisko izglītību, audzināšanu, mākslu, mūziku, teātri, daiļamatniecību un citiem pasākumiem, kam ir nozīme un vērtība latviešu dzīvē. Fonds ir atbalstījis nometnes, filmas, grāmatas, izstādes, izrādes un mūzikas projektus. Latviešu fonds atšķiras no citām organizācijām ar to, ka dalībnieki ar gadskārtēju balsošanu nosaka to, kādiem projektiem Fonda līdzekļi piešķirami. Fonda līdzekļus veido iestāšanās un gada maksas, ziedojumi un aizdevumi, kā arī procenti no ieguldītā pamatkapitāla. Vienā rindkopā nav iekļaujams viss padarītais un vēl plānotais, nedz arī pašu dalībnieku aizrautība un sajūsma, redzot, kā jauni projekti tiek īstenoti dzīvē. Lai iepazītos ar Fondu tuvāk, aicinām ieskatīties mūsu mājaslapā www.latviesufonds.info.

Šajā gadā trim Latviešu fonda financētajiem „mazajiem projektiem” tiek vākti papildus līdzekļi ar „crowdfunding” palīdzību. Mazo projektu konkurss savā laikā aizrauga no tā sauktās „sēklas naudas” programmas, un tagad esam nolēmuši spert vēl vienu soli tālāk, ejot līdzīkam un mūsdienīgu tehnoloģijām.

LF mājaslapā <http://www.latviesufonds.info/jaunumi> var iepazīties ar „Īpašo akciju”, kas noritēs līdz Jāņiem. LF dalībnieki, labvēļi un atbalstītāji, kā arī ikviens, kuŗš vēlas kaut ar nelielu summu atbalstīt kādu no šiem vērtīgajiem projektiem, ir aicināts ziedot un tādējādi īstenot Latviešu fonda pirmo „crowdfunding” kampaņu. Šajā laikā tiek arī piedāvāta iespēja iestāties Fondā un piedalīties balsošanā.

Viens no projektiem ir grāmatas „Mula un portrets” izdošana. Lai šo projektu īstenotu, pietrūkst \$1090. Iepriekš šajā sērijā iznā-

kušas grāmatas „Ainava kopā ar mazo Mulu” un „Dzīvnieki latviešu mākslā”, bet jaunākā grāmata iepazīstinās bērnus ar portreta žanru.

Pirmā grāmata „Mula un ainava” pagājušajā gadā tika ļoti veiksmīgi un vairākkārt lietota nodarbībās Bostonas Latviešu skolā. Tapa skaistas gleznas ar latviskām ainavām, bija pārrunas par mākslu, bērni iepazīna latviešu māksliniekus. Tika arī rīkota izstāde ar īstu atklāšanu, kuŗā „mākslinieki” atbildēja uz jautājumiem par saviem darbiem un kopā ar viesiem baudīja uzkodas un „bērnu šampānieti”. Tā kā šī grāmata deva tik daudz ierosmes, vielas pārrunām un radošiem projektiem, mūsu prāt, tā varētu būt vērtīgs palīg-līdzeklis arī citās diasporas latviešu skolās, kā jaunākajās, tā arī vecākajās klasēs. LF atbalstītā grāmata „Mula un portrets” varētu būt īpaši interesanta, caur šo žanru izpētot katram bērnam aktuālos jautājumus – kas es esmu? Vai es jūtos kā latvietis? Kādu es redzu pats sevi? Kādu mani redz citi?

Otrais projekts ir LSK un LGK 11. Lielās nometnes „Mantojums” piemiņas albuma izveidošana un izdošana. Lai sasniegtu no LF pieprasīto summu, vēl nepieciešams savākt \$1065.

Pēc Latviešu skautu kustības (LSK) un Latviešu gaidu kustības (LGK) 11. Lielās nometnes „Mantojums”, kas šogad notiks no 17. līdz 23. augustam Ņudžersijā, ASV, tiks izdots piemiņas albums tās dalībniekiem un atbalstītājiem, un tas arī tiks nodots vairākiem arhīviem un bibliotēkām. Albuma galvenais redaktors būs nometnes Informācijas nozares vadītājs Mārtiņš Putenis. Albumā apkopos nometnes laikā uzņemtas fotogrāfijas ar informāciju par nometni, dalībniekiem, nometnes vadību un galvenajām nodarbībām. Albumā arī tiks veiktas lapas LSK un LGK vēsturei un agrākajām Lielajām nomet-

nēm. Albums būs apmēram 100 lpp. biezs, ar brošētiem vākiem un krāsu fotogrāfijām. Albumu izdod, lai pēc nometnes paliek fiziska piemiņa par nometnes norisi, kā arī, lai vienkopos dokumentētu informāciju par nometnes sastāvu un LSK un LGK vēsturi.

Trešais projekts ir XI Starptautiskie latviešu jauno mūziķu meistarkursi „Latviešu mūzika un mūziķi pasaulē”, un tam vēl nepieciešami \$390 (šis projekts „Īpašās akcijas” ietvaros saņēmis visvairāk ziedojumu).

XI Starptautiskie latviešu jauno mūziķu meistarkursi notiks šovasar no 1. līdz 9. jūlijam Siguldā mākslu skolā Siguldā, Latvijā.

Projektu pieteikusi Dace Ape-rāne, un meistarkursus organizē darbinieki no J. Vitola Mūzikas akadēmijas, Siguldā mākslu skolas un Latviešu Jaunatnes Dziesmusvētku padomes. Vadmotivs – „Latviešu mūzika un mūziķi pasaule” atspoguļosies lekcijās, meistarklasēs un koncertu programmās, kuŗās nozīmīgu vietu ieņems trimdas latviešu komponistu skaņdarbi. Meistarkursos piedalīsies 100 jaunie mūziķi un skolotāji no Latvijas un ārzemēm šādās specialitātēs: 20 pianisti, 20 pūtēji un sitaminstrumentālisti, 24 stūdziniekā, 4 ērģelnieki, 12 komponisti un mūzikologi, 16 dziedātāji, 4 klavesinisti. Mācīb spēki būs

izcili latviešu mūziķi no Latvijas un ārzemēm. Bezmaksas koncerti bagātinās Siguldā un Rīgā koncertdzīvi.

Lūdzam iepazīties ar visiem īpašās akcijas projektiem. Izvēlieties to, kas jums tuvāks sirdij, un, nospiežot DONATE pogu LF mājas lapā vai izrakstot čeku, atbalstiet kādu no šiem projektiem kaut vai ar nelielu naudas summu. Kopīgi rīkojoties, mēs varam sasniegt vēl vairāk!

Čeki rakstāmi uz *Latvian Foundation P.O. Box 28696, Oakdale, MN 55128, USA*. Lūdzam atzīmēt piezīmēs, kuŗam projektam ziedojums novēlēts. Papulu informācijai rakstīt lfkasieris@gmail.com.

Visi kopā mēs esam spēks

Tautas deju dižmēģinājums

Sestdien, 31. maija skaistajā un vasarīgajā pēcpusdienā Latviešu centrā Montrealā notika pavisam neparasts publisks tautasdeju mēģinājums. Tas bija vērtīgs Kanadas latviešu Dziesmu svētku lielzuvedumam Hamiltonā šī gada jūlija sākumā. Tajā piedalījās tautasdeju kopu „Ačkups” no Montrealas un „Rotāja” no Otavas dejotāji, kas labu laiku nedēļu nogalēs kopīgi gatavojušies svētkiem. Mērķis – iegūt līdzekļus daļējai apmēšanai izdevumu segšanai un dāvēt montrealiešiem iespēju noskatīties saīsinātu deju programmas priekšnesumu. Veiksmīgs ceremoniju meistars bija Dāvids Porietis-Bedard. Viņš teica īsu uzrunu un iepazīstināja skatītājus ar katras dejas nosaukumu, aprakstu un choreografiem. Īsu apsveikuma runu teica MLOP priekšnieks un Latvijas goda konsuls Kvebekā Roberts Klaiše. Viņš arī mudināja klātesošos piedalīties 14. jūnija Aizvesto piemiņas vainaga nolikšanā 14. jūnijā, plkst. 11,

pie Kriušo kaŗavīru pieminekļa Rietummontrealas pilsētas domes laukumā. Šodienas politiskie notikumi Ukrainā īpaši

vojums pats par sevi, kas savkārt atspoguļojās skatītāju sejas. Par visu to jāsaka sirsnīgs paldies ik dejotājam/am un ik

pasvītrot šo vajadzību. Vainaga nolikšanu rīko MLOP.

Dejotāji dejoja gan četru, gan astoņu pāru dejas. Smaidīgās sejas, raitais solis iepriecināja ik katru skatītāju. Mazā latviešu kopiena diasporā jutās kā dzīva latviešu saime. Tas bija pārdzi-

apmeklētājam/am, kuŗu vidū bija arī vairāki otavieši, kuŗiem par godu tika dejotas trīs dejas.

Divu stundu gara dižmēģinājums ierakstāms centra vēsturē un tika iemūžināts daudz fotogrāfu kamerās.

MĀRTIŅŠ ŠTAUERS

„Latvija ārpus Latvijas” PBLA Kultūras fonda II konferenci gaidot

(Turpināts no 1. lpp.)

KONFERENCES PROGRAMMA

(Rīkotāji ziņo, ka tā var arī tikt precizēta)

6. oktobrī

9.00. Konferences dalībnieku registrācija.

9.30. Konferences atklāšana:

Bijusī Latvijas Valsts prezidente **Vaira Viķe-Freiberga**

9.40 LR kultūras ministre Dace Melbārde.

9.50. PBLA priekšsēdis Jānis Kukainis.

10.00. LNB direktors Andris Vilks

1. sesija.

PBLA Kultūras fonds – darbība, sasniegumi. Latviešu diaspora un valsts.

2. sesija.

Dziesmu un deju svētki, mūzika ārpus Latvijas.

3. sesija.

Teātris kā latviskā kultūras mantojuma popularizētājs un uzturētājs

4. sesija.

Proza un dzeja ārpus Latvijas.

5. sesija.

Tēlotāja un lietiskā māksla un tradīcijas ārpus Latvijas mūsdienās.

17.05.

Grāmatas „Čikāgas Pieciņu dziesmas” atvēršana.

7. oktobrī

1. sesija.

Skolas, valoda, tradīcijas, baznīcas loma nacionālās identitātes uzturēšanā ārpus Latvijas.

2. sesija.

Pētījumi par latviešu diasporas vēsturi, kultūru.

3. sesija.

Emigrācija un nacionālā identitāte

16.00.

Konferences noslēgums.

16.10.

Mūzeja „Latvieši pasaulē” grāmatas „Dziesma trimdā” atvēršana.

Konferences laikā apskatāma Latvijas Nacionālā archīva Latvijas Valsts archīva sagatavotā izstāde „Dziesmu svētki Eslingenā”.

8. oktobrī

PBLA Kultūras fonda konferences noslēgums un PBLA pieņemšana Latvijas Nacionālajā bibliotēkā.

Konferences ietvaros **4. un 5. oktobrī** Cēsīs un Rīgā notiks

J. Vitola Latvijas Mūzikas akadēmijas simfoniskā orķestra koncerti.

Laikrakstam *Laiks* un *Brīvā Latvija* interviju sniedza **Vija Zuntaka-Bērziņa**

Kā un kāpēc radās šīs konferences iecere?

Doma, ka 2004. gada konferencei būtu jārod turpinājums, bija jau sen, bet dažādu apstākļu dēļ tā netika īstenota. Man šķiet, ka desmit gadus ir radījusies jauna situācija, jaunais emigrācijas vilnis no Latvijas liek domāt par to, vai latvieši, kas emigrē jau pēc neatkarības atgūšanas, gribēs un spēs saglabāt latvietību. Tās saglabāšanā liela nozīme ir valodai, tradīciju kopšanai, kopīgiem sarīkojumiem, kopīgai laika pavadīšanai, latviešu skolām. Kultūra, informācijas apmaiņa ir tas, kas vieno veco trimdu un jauno latviešu kopienu.

Kas ir konferences rīkotāja – PBLA Kultūras fonda sadarbības partneri no ārzemju latviešu organizāciju puses un kas no Latvijas?

Konferences rīkotājs ir PBLA Kultūras fonds. Sadarbības partneri – Latvijas Nacionālā bibliotēka, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija, Latvijas Nacionālā archīva Latvijas Valsts archīvs. Latvijas Kultūras ministrija nav organizatoru lokā, bet ir ieinteresēta par šo konferenci.

Konferences financētāji ir PBLA Kultūras fonds, organizācijas ārpus Latvijas un privātas personas ar saviem ziedojumiem.

Par vienu, varbūt pašu svarīgāko, konferences mērķi un izdevumu izvirzīts „attīstīt un paplašināt latviešu diasporas vēstures, kultūras un pašreizējās darbības izpēti, kā arī integrāciju kopējā vēsturē un kultūrā”. Kā tas sekmējies līdz šim, un kādi, jūsuprāt, paši svarīgākie darbi jāpaveic tūlīt, tagad?

Ar pašreizējās darbības izpēti jāsaprot, ko latviešu diaspora darījusi un dara pēdējos desmit gadus, galvenokārt, kultūras jomā, kā veidojušās jaunās latviešu kopienas, kāda ir saskarsme starp tā saukto veco trimdu un jaunajiem emigrantiem. Te jādomā ne tikai par organizētām kopienām, bet arī par atsevišķiem individiem, kuŗu ārpus Latvijas ir ļoti daudz. Par to runās arī Andris Vilks, Latvijas Nacionālās bibliotēkas direktors.

Integrācija Latvijas vēsturē un kultūrā nozīmē arī to, vai notiek pētījumi par trimdas kultūru, vai materiāli un informācija tiek izmantota zinātniskajā darbā. Konferences programmā paredzēts, ka katrā sesijā būs referāti par dažādu kultūras jomu pētījumiem. Piemēram, Jānis Siliņš ir pētījis trimdas teātri, bet Andra Berkholde runās par jaunāko teātra jomā trimdā. Tā katrā no sesijām varēs iepazīt gan trimdas darbību šodien, gan arī to, kāds ir zinātnieku redzējums par katru no konferencē

iekļautajām temām.

Ikviens zinātniskais darbs ir ieguldījums kopējā vēsturē un kultūrā. Mēs, konferences rīkotāji, vēlamies, lai jau esošie pētījumi paplašinātu zināšanas un rosinātu interesi veikt jaunus. Ikviens no tiem iekļaujas Latvijas vēsturē, kultūrā. Loti svarīgi ir saglabāt interesi par to, kas notiek ārpus Latvijas un nodrošināt informācijas apmaiņu par kultūras notikumiem. Konference ir viens no veidiem, kā uzturēt šo interesi, lai gan Latvijā darbojas institūcijas (Arlietu un Kultūras ministrijas), kuŗām ir visstiprākais pienākums veikt šo informācijas apkopošanu un arī sabiedrības – Latvijā un ārpus tās – informēšanu.

Robežas ir vaļā, arī kultūra brīvi plūst pāri tām... Vai vienmēr tā ir pietiekami kvalitatīva, vai negadās, ka ārzemju latviešiem tiek piedāvātas nejaušas, gadījuma rakstura kultūras norises (teātra izrādes, mūzikantu priekšnesumi utt.)?

Koŗi un tautas deju grupas Dziesmu svētkos un atsevišķos koncertos ir pirmklasīgi! Operas solisti nes Latvijas vārdu pasaulē ar milzu panākumiem. Un tas ir galvenais.

Publikāciju sagatavoja
MĀRIS BRANCIS
un **LIGITA KOVTUNA**
Logo autors –
GUNTIS ŠVITIŅŠ

Stokholmā atjaunota “Pirmdienas kustība”

AIRA MIKĒLSONE

Pirmdien, 9. jūnijā plkst. 12.00 *Norrmalmstorg* laukumā Stokholmā bija pulcējušies ap pussimt cilvēku ar Baltijas valstu karogiem rokās, lai paustu atbalstu brīvības un pašnoteikšanās centieniem Ukrainā.

Norises iniciatori ir tā sauktā “Pirmdienas kustība”, kas pag. gs. 90. gadu sākumā ļoti aktīvi darbojās Stokholmā, kad katru pirmdienu plkst. 12.00 *Norrmalmstorg* laukumā pulcējās cilvēki, lai atbalstītu Baltijas valstu neatkarības centienus. Tagad, 23 gadus vēlāk, „Pirmdienas kustība” ir atdzimusi, to vada zviedru jaunieši, un jau 15 nedēļas katru pirmdienu plkst. 12:00 *Norrmalmstorg* laukumā pulcējās cilvēki, lai atbalstītu Ukrainu un miermīlīgi protestētu pret Krievijas agresiju Ukrainā un rīcību, kas starptautiski ir sagrāvusi mieru un radījusi neparedzamus drausmīgus apstākļus Eiropā.

Atbalstu jaunajai „Pirmdienas kustībai” sniedza arī Latvijas vēstnieks Zviedrijā Gints Jegermanis, uzrunā atgādinot 20. gadsimta traģiskos notikumus Eiropā, kuŗos cieta daudzas nācijas, tika okupētas, piedzīvoja milzīgus upurus un zaudētas dzīvības. Vēstnieks uzsvēra, ka Otrā pasaules kara beigās līdz ar nacistiskās Vācijas sagrāvi daudzām valstīm Eiropā šķita, ka ir radusies jauna iespēja mieram un brīvībai pasaulē, –

ASV tika izstrādāts Maršala plāns Eiropas valstīm un piedāvāta palīdzība arī PSRS, kas to noraidīja, un tā vietā sākās aukstais karš. Tikai atgūstot neatkarību no PSRS, 1991. gadā Otrās pasaules karš Baltijas valstīs bija beidzies.

Gints Jegermanis sacīja: “Mūsdienās cilvēkiem radies ieskaits, ka esam kļūdījušies vai neesam pietiekami daudz darījuši attiecībā ar Krieviju. Kad PSRS sabruka, Rietumu valstis izrādīja labo gribu, piedāvāja palīdzību un jauna veida līdzvērtīgas partnerības sadarbību. Taču sastapāmies ar to, ka viss patiesi nozīmīgais, tādas pamatvērtības kā cilvēktiesības, vārda un izteiksmes brīvība un demokrātija Krievijā nekad netika akceptētas, nedz komunistu valdības laikā, nedz Jeļcina, nedz Putina laikā. Lai ko mēs censtos īstenot attiecībā ar Krieviju, tas neizdodas, taču ne jau mūsu vainas pēc, bet tāpēc, ka Krievija to nevēlas.”

Uzrunas turpinājumā Latvijas vēstnieks atgādināja, ka pēc PSRS sabrukuma ar Maskavas atbalstu sākās tā saukto iesaldēto konfliktu uzturēšana bijušās PSRS teritorijā, piemēram, Kalnu Karabachā un citviet. Kad cilvēki šodien jūtas pārsteigti, ka Krievija ir gatava izmantot militāru spēku, tad jāatceras, ka militārie līdzekļi tika izmantoti arī 1994. gada decembrī, kad Krievija pirmo reizi

iebruka savā teritorijā Čečenijā. Šis pats militārais spēks tika lietots 1999. gadā, atkārtoti iebrūkot Čečenijā. Tāpat arī Abchazijā, Dienvidosetijā, Gruzijā un tagad

Latvijas vēstnieks Gints Jegermanis saka uzrunu
// FOTO: Aira Miķelsone

arī Ukrainā. Eiropā šodien ir tikai viena valsts, kas lieto militāru spēku, lai mainītu valstu robežas, – un tā ir Krievija.

“Domāju, ka ir īsti vietā runāt par šiem jautājumiem, stāvēt šajā laukumā, kas laikā no 1990. līdz 1991. gadam piedzīvojis 79 manifestācijas Baltijas valstu neatkarības atbalstam. To varu sacīt, būdams 1991. gada notikumu dalībnieks. Es biju Rīgā tai dienā, kad ASV valdība uzsāka iebrukumu Irakā, kas 1991. gadā bija

okupējusi Kuveitu, tikai dažas dienas pirms tam, kad PSRS izmantoja militāru spēku Baltijas valstīs, rīkojot uzbrukumu civiliedzīvotājiem Viļņā, kur dzīvību

zaudēja 14 cilvēki. Šajā vakarā kopā ar Latvijas iedzīvotājiem atrados Vecrīgas barikādēs, kur cilvēki bez ieročiem aukstumā sargāja savu pilsētu. Radio tovakar pārraidīja ziņas, kuŗās ASV, lai gan uzsākušas kaŗadarbību Irakā, solīja cieši vērot PSRS un tās rīcību Baltijā. Šī bija ļoti nozīmīga ziņa. Jebkuŗa ziņa par brīvo, demokrātisko Rietumvalstu atbalstu Baltijas valstīm tolaik bija ārkārtēji nozīmīga.

Tāpēc ir īpaši svarīgi, ka arī

Zviedrijā, kas dzīvojuši 200 gadus bez kara, atkal pulcējas, sanāk kopā šajā laukumā, lai iestātos par brīvu Ukrainu. Tā ir lieliska iniciatīva atjaunot “Pirmdienu kustību”. Jo neatkarīgi no tā, kā turpmāk rīkosies Krievija un kādu rīcību būs gatava sākt Ukraina, ir nozīmīgi, lai cilvēki Eiropā nepaliktu malā, klusējot laikā, kad ar militāra vai paramilitāra spēka palīdzību tiek mainītas Eiropas robežas, kad ir apdraudēta demokrātija un cilvēku dzīvības. Tāpēc “Pirmdienu kustībai”, kas darbojusies jau 15 nedēļas, priekšā ir grūts uzdevums – turpināt darbu, lai saliedētu cilvēkus Eiropā un atgādinātu tās skaudro vēsturi, kad pastāvēja divas tirannijas, viena tika sagrauta, bet otra nekad nav tikusi īsti apturēta un vēl šodien joprojām rīkojas nepieņemami, apdraudot drošību Eiropā un pasaulē.

Ja mēs arī turpmāk pulcēsimies, par to uzzinās jo vairāk cilvēku un izplatīs informāciju Eiropas valstu valdībām, kas spēs attiecīgi rīkoties. Tāpēc pateicos rīkotājiem par iespēju būt šajā laukumā, kas ir nozīmīgs visām trim Baltijas valstīm. Stāvēt šajā laukumā līdzās skulptūrai, kuŗas nosaukums ir “Brīvības avots”, es atvados no jums ar vārdiem, ko mēdza sacīt “Pirmdienu kustības” manifestācijās: “Tiksimies laukumā pirmdien pulksten divpadsmitos!”

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Saeima atbalsta Satversmes preambulu otrajā lasījumā

Latvijas Satversmes preambulu otrajā lasījumā atbalstīja 69 deputāti, pret bija - 27 *Saskaņas centra* deputāti.

Satversmes preambulā paredzēts norādīt Latvijas valsts mērķus un valstiskuma vēsturiskās attīstības nozīmīgākos punktus, kā arī galvenās vērtības, uz kužām balstās Latvijas valsts un sabiedrība. Preambulā arī uzsvērtā Latvijas valsts nepārtrauktība un pausts nosodījums okupācijas režīmu noziegumiem.

Graube atkārtoti apstiprināts NBS komandiera amatā

Saeimas deputāti 5. jūnijā Nacionālo bruņoto spēku (NBS) komandiera amatā atkārtoti apstiprināja Raimonu Graubi (*attēlā*).

Par Graubes apstiprināšanu amatā balsoja 82 deputāti, neviens no parlamentāriešiem nebija ne pret, ne atturējās. Desmit deputāti no dažādiem politiskajiem spēkiem balsojumā nepiedalījās. Pēc apstiprināšanas amatā deputāti sveica Graubi ar aplausiem un ziediem. Graubes prioritātes būšot karavīru noturēšana dienestā, iedzīvotāju iesaiste valsts aizsardzībā un Baltijas valstu sadarbības stiprināšana.

Latvijas karavīri dodas uz Centrālāfrikas Republiku

Misijā uz Centrālāfrikas Republiku, ko plosa starpkopienas konflikts, devušies 40 Latvijas bruņoto spēku karavīri. Šis ir lielākais Latvijas kontingents, kas piedalīsies ES operācijā Afrikas kontinentā. Līdz šim Latvija ar pāris virsniekiem - padomniekiem ir piedalījies ES misijā Mali un Somālijā.

Centralafrikas Republikā (CAR) Latvijas karavīri darboies vienā bataljonā ar frančiem un gruzīniem. Apsargās lidostu, lai tur varētu droši nogādāt humānītārās palīdzības kravas, un patrulēs galvaspilsētas Bangi ielās. Misija ilgs pusgadu un Latvijas budžetam izmaksās 1,9 miljonus eiro.

Nodibināta Eiropas Latviešu apvienības Mākslinieciskā padome

un ir apstiprinātas tās amatpersonas. Padomē iekļauti 23 Eiropas māksliniecisko kopu pārstāvji no šādām nozarēm: koži, dejas, folklorā, teātris, kameramūzika un literatūra. Padomes vadību ir uzņēmusies Ingūna Grietiņa no Dublinas, bet par viņas biedru ir laipni piekritis būt Marks Opeskins no Minsteres.

30. un 31. maijā Rīgā notika pirmā Mākslinieciskās padomes vadības sēde. Tajā tika pieņemts lēmums atbalstīt ĒLA biedru organizāciju 2013. gada septembra rezolūciju par Eiropas latviešu dziesmu un deju svētku tradīcijas atjaunošanu, organizējot Eiropas Latviešu Kultūras svētkus (ELKS) ar plašu programmu 2015. gada 18.-21. jūnijā Briselē. Svētku ietvaros plānoti ielu koncerti, uzstāšanās Eiropas Savienības institūcijās, kopmēģinājumi, literatūras un kameramūzikas sarīkojumi, meistarklases un, protams, lielais nobeiguma koncerts Briseles pilsētas centrā. Padomes vadības ieskatā ELKS būs Eiropas latviešu centrālais kultūras notikums 2015. gadā - mūsu dāvana Latvijai, svinot tās pirmo prezidentūru Eiropas Savienībā. Nākamā padomes vadības sēde plānota Rīgā 11. jūlijā.

ĒLA Mākslinieciskās padomes vadības pirmā tikšanās Rīgā 30. un 31. maijā. No kr.: Andra Baltmane, Laura Šmideberga, Ilmārs Millers, Māris Pūlis, Ingūna Grietiņa, Lilija Zobens, Inese El Tawil, Andra Zobens-East, Marks Opeskins. Klāt nav Kristapa Graša un Juŗa Kronberga

Ukrainas jauno vadību interesē Latvijas reformu pieredze

7. jūnijā Kijevā notika jaunā Ukrainas prezidenta Petro Porošenko (*attēlā*) inaugurācijas ceremonija, uz kuŗu bija ieradušās delegācijas no vairākiem desmitiem valstu. Ceremonijā piedalījās arī Latvijas Ministru prezidente Laimdota Straujuma.

Inaugurācijas runā Porošenko skaidri pateica, ka galvenais viņam ir vienota Ukraina un Kri-

ma nekad netiks atzīta par Krievijas sastāvdaļu. Ukrainas prezidents parakstīs asociācijas līgumu ar ES, līdzko būs gatavi tālākie ekonomiskie nolīgumi ar Eiropas Savienību. Briselē 27. jūnijā tiks parakstīta Asociācijas līguma ekonomiskā daļa. Porošenko interesē, kā savu ekonomiku ir pacēlušas Baltijas valstis. Ukrainas jaunā valdība ir interesēta Latvijas reformu pieredzes pārņemšanā.

Pārrunā Latvijas ES prezidentūras prioritātes

Saeimas Eiropas lietu komisijas priekšsēde Z. Kalniņa-Lukaševica apspriedē Berlīnē uzsvēra, ka viena no Latvijas prezidentūras ES Padomē prioritātēm būs ES Austrumu partnerības iniciatīvas pārskatīšana, veidojot to politiski precīzāku un vairāk atbilstošu katrai partnervalstij.

Kalniņa-Lukaševica tikās ar Vācijas parlamenta deputātiem - Bundestāga ES lietu komisijas priekšsēža vietnieku Heincu Joachimu Barchmanu un Ārlietu komisijas priekšsēža vietnieku Franci Tēnesu.

Bunkyo Gakuin universitātes studentiem stāsta par Latvijas vēsturi un kultūru

Latvijas vēstnieks Japānā Normans Penke (*attēlā*) Tokijas Bunkyo Gakuin universitātes (*Bunkyo Gakuin University*) studentiem nolasi lekciju par Latvijas vēsturi un kultūru. Vēstnieks veltīja padziļinātu uzmanību Latvijas neatkarības atgūšanas laikam un akcentēja *Baltijas ceļa* akcijas lomu neatka-

rības atgūšanā. Viņš iepazīstināja studentus ar bagātu latviešu kultūras mantojumu un tradicionālo svētku svinēšanas tradīcijām.

Latviešu valodas docētājs Daiki Horiguči studentiem lekcijā stāstīja par latviešu valodu un iepazīstināja ar Vispārējiem latviešu Dziesmu un Deju svētkiem un to vēsturi. *Bunkyo Gakuin* universitātes telpās tika atklāta izstāde par latviešu Dziesmu un Deju svētkiem.

Attaisno Ilmāru Poikānu

Ilmāra Poikāna lietu prokurātūra tiesai nodeva pērn jūlijā. Poikāns tika apsūdzēts par nelikumīgām darbībām ar fiziskās personas datiem, radot būtisku kaitējumu.

Ilmārs Poikāns

Rīgas Centra rajona tiesa attaisnoja datorspeciālistu Ilmāru Poikānu, kam iepriekš apsūdzība bija uzrādījusi prokurātūra. Poikāns attaisnots visās apsūdzībās, ko viņam bija uzrādījusi prokurātūra.

Pēterim Grestem pieprasa 15 gadu ieslodzījumu

Ēģiptes prokurātūra latviešu izcelsmes *Al Jazeera* žurnālistam Pēterim Grestem no Austrālijas pieprasījusi piespriest 15 gadu cietumsodu. Greste un vairāki viņa kolēģi tiek apsūdzēti it kā par nepatiesu ziņu pārraidīšanu.

Pēteris Greste Somālijā 2011. gadā

Greste un viņa kolēģis ieslodzījumā Ēģiptē atrodas jau vairāk nekā piecus mēnešus un tiesas priekšā stājušies 11 reizi.

Piebalgs pēc vēlēšanām pievienosies Vienotībai

Latvijas Televīzijas raidījumā *Viens pret vienu* eirokomisārs no Latvijas Andris Piebalgs apļiecināja, ka pēc Saeimas vēlēšanām pievienosies partijai *Vienotība*.

Piebalgs atzina, ka *Vienotība* atspoguļo viņa politiskos uzskatus, un slavēja šīs partijas nopelnus ekonomikas un politiskās vides attīstībā.

Andris Piebalgs

Gaismas pils pieņemta apsaimniekošanā

Jaunās Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) ēkas pirmā un otrā kārtā, kā arī teritorijas infrastruktūra ir pieņemta apsaimniekošanā. Rīgas pilsētas būvvaldes izveidotā komisijā pārskatīti visi nepieciešamie dokumenti par ēkas pieņemšanu.

Pieņemšanas komisijā piedalījās būvinspektori, arhitekts un inženiere, Kultūras ministrijas valsts sekretāra pienākumu veicēja, būvuzraugs, galvenā būvuzņēmēja *Nacionālā būvkompaniju apvienība* valdes loceklis un atbildīgais būvdarbu vadītājs.

Koncertu „Dzimuši Rīgā” klausīsies miljoniem skatītāju visā Eiropā

Klasiskās mūzikas koncerts „Dzimuši Rīgā” ir viens no nozīmīgākajiem *Rīga 2014* programmas notikumiem. 6. jūlijā uz brīvdabas skatuves pie Latvijas Nacionālās operas notiks grandiozs koncerts, kas pulcēs pasaules mēroga Latvijas mūzikas zvaigznes. Koncerts būs noklausāms tiešraidē teju visā Eiropā.

„Programmu sāksim ar Vāgneru - starptautiski pazīstamu personību, un beigsim ar lokālo identitāti - ar Emīla Dārziņa „Melancholisko valsī”. Seši no 16 skaņdarbiem ir pašmāju komponistu darbi,” sacīja koncerta „Dzimuši Rīgā” programmas veidotāja Gunda Vaivode.

Koncertā piedalīsies Maija Kovaļevska, Inese Galante, Aleksandrs Antoņenko, Egils Siliņš, Gidons Krēmers, Miša Maiskis, Raimonds Pauls, Baiba Skride, Vestards Šimkus, Iveta Apkalna, Ksenija Sidorova, diriģenti Andris Poga, Māris Sirmais, Latvijas Radio koris, Valsts Akadēmiskais koris „Latvija”, orķestris *Kremerata Baltica* un citi pasaulē pazīstami Latvijas mūziķi.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 9. lpp.)

Norvēģu orķestra Fjell Brass Band koncerts Sv. Pēterā baznīcā

Rīgas Sv. Pēterā baznīcā viesojās norvēģu orķestris *Fjell Brass Band* no Bergenas. Orķestris krāšņā koncertprogrammā iepazīstināja mūzikas mīļotājus Latvijā ar stiprajām skandināvu brass bēndu mūzikas tradīcijām.

Orķestris *Fjell Brass Band* dibināts 2007. gadā un ir pūšamo instrumentu orķestris 34 mūziķu sastāvā no Bergenas reģiona. Tas ir klasiskā angļu brass bēnda sastāvs, kurā ietverti tikai dažādu veidu metalla pūšamie instrumenti un sitaminstrumenti.

Annijai Kopštālei sudraba medaļa baleta konkursā Korejā

Latvijas Nacionālā baleta māksliniece Annija Kopštāle, iegūstot sudraba medaļu, spoži pārstāvējusi Latviju septītajā Korejas Starptautiskajā baleta konkursā Seulā.

Junioru un senioru grupās konkursā piedalījās 85 dejojāji no vairākām pasaules valstīm – no Korejas, Japānas, Krievijas, Dienvidāfrikas, Polijas, Itālijas, Austrijas, Latvijas u.c. Annija Kopštāle konkursā dejoja četras

Annija Kopštāle

klasiskās variācijas un moderno numuru.

Latvijas Nacionālā baleta mākslinieciskais vadītājs Aivars Leimanis, kas darbojās konkursa starptautiskās žūrijas sastāvā, atzīst, ka žūrija bijusi ļoti kompetenta un profesionāla. „Annija citu dalībnieku vidū izcēlās ne tikai ar labu tehniku, bet arī ar skatuves šarmu, charismu un aktieriskumu,” sacīja Leimanis. Sarunās ar žūrijas locekļiem Leimanis saņēmis labas atsauksmes par latviešu baletdejojājiem, kurus žūrija ievērojusi arī citos baleta konkursos.

„Knīpas un knauķi” uzvar starptautiskajā konkursā Vinē

Vinē beidzies 29. starptautiskais Franča Šūberta koŗu konkurss. 18 koŗu konkurencē Zelta diplomu ieguva Rīgas Latviešu biedrības nama bērnu vokālais ansamblis „Knīpas un knauķi”.

Japānā atver Rīgai veltītu grāmatu

Latvijas vēstniecībā Japānā sadarbībā ar Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (LIAA) pārstāvību, radošo apvienību *MEME* un izdevniecību *Doyosha* notika *Rīga 2014* veltīts sarīkojums, kā arī iepazīstināšana ar grāmatu par Rīgu - *Diary of Three Dresses. MEME Trip to Riga*.

2013. gada rudenī trīs japāņu mākslinieces no radošās apvienības *MEME* - Čika Higasi, Idzumi Šokava un Hisae Maeda - apmeklēja Rīgu, kur kopā ar vietējiem māksliniekiem un Rīgas iedzīvotājiem strādāja mākslas projektā - kleitu un audumu apgleznošanā. Projektam par pamatu kļuva Rīgā gūtie iespaidi, un rezultātā tika izdota grāmata *Diary of Three Dresses*. Krāsainas dienasgrāmatas formāta izdevumā stāstīts par Latvijas galvaspilsētas Rīgas un Latvijas mākslinieku, kā arī amatnieku darinājumu burvību.

Krista Auznieka skaņdarbs iegūst otro vietu

Jaunā komponista Krista Auznieka skaņdarbs *I Exist As I Am* iegūvis otro vietu ikgadējā UNESCO Starptautiskajā komponistu jaunradu skatē *Rostrum* Helsinkos.

Krista Auznieks

Krista Auznieka jaunākais darbs ir „Saules vējš” – kameropera par kvantu fiziku, zinātņu un mākslu. Pirmizrādi tā piedzīvoja Spiķeŗu koncertzālē. Auznieks kameroperu sarakstījis saviem līdzaudziem - vokālajai grupai *Framest*.

Ar aizrāvīgu koncertu atklāj Dzintaru koncertzāles sezonu

6. jūnija pievakarē Dzintaru koncertzāles teritorijas apkaimē vairs nebija brīvu vietu, kur novietot automašīnu, jo Jūrmalā no malām bija sabraukuši klasiskās mūzikas gardēži, lai klātienē baudītu klasiskās mūzikas koncertu un nosvinētu Dzintaru koncertzāles vasaras sezonas atklāšanu.

Dzintaru koncertzāles vasaras sezonas atklāšanas koncertā uzstājās slavenais pianists Vestards Šimkus, pasaules slavu un atzinību guvusi akordeo-

niste Ksenija Sidorova, klasiskās un džeza mūzikas televīzijas šova „Radīti mūzikai” uzvarētājs, tubas virtuozs Kaspars Šmits, klarnetes solo spēlēja kādreizējais kultūras ministrs Ints Dālderis, Liepājas Simfonisko orķestri diriģēja Latvijas Nacionālās operas galvenais diriģents Mārtiņš Ozoliņš.

21. un 22. jūnijā Pasaules saulgrieŗu festivāls

21. un 22. jūnijā Meŗaparkā „Rīga 2014 saulgrieŗu” ietvaros notiks Pasaules saulgrieŗu festivāls, kurā ar dziesmām, dejām, dažādu tautu tradicionālajiem ēdieniem un vainagu pīšanu vēdiem iepazīt saules svinēšanas tradīciju daudzveidību.

Festivālā piedalīsies kopas no astoņām valstīm, tostarp no Indijas un Kolumbijas. Pasaules saulgrieŗu festivāla programmu veidos dziesmas, dejas un rituāli, sākot ar pašmāju un tuvāko kaimiņu skanīgākajiem līgotājiem, Rumānijas un Maķedonijas tautas tradīciju atspoguļojumu, līdz pat saulainajam Tbilisi dzeŗam un Kolumbijas perkusiju ritmiem.

Andŗa Kozlovskā izstāde „Sociālistisma pasaulē”

Latvijas Fotografijas mūzejā līdz 17. augustam skatāma latvieŗu fotografa Andŗa Kozlovskā izstāde „Sociālistisma pasaulē”.

Fotografijas uzņemtas, izmantojot pielāgotu digitālo fotokameru, kas uzveŗ tuvā infrasarkanā spektra gaismu jeb tā saukto „neredzamo gaismu”. Andŗis Kozlovskis šo tehniku izmanto kā metaforu sociālistiskās pagātnes pēdu meklējumos šodienas dzīvē. Viņš veidojis personālizstādes Nīderlandē, Slovākijā un Latvijā, tostarp Latvijas Fotografijas mūzejā 2004. un 2007. gadā. 2004. gadā ieguvis pirmo vietu „Krievijas Preses foto” konkursā. 2012. gadā apbalvots ar sudraba medaļu VI Starptautiskajā Taŗkentā foto biennālē.

Latvija Venēcijas biennālē
Venēcijas biennāles 14. Starptautiskajā arhitektūras izstādē

Venēcijas Arsenālā atklāta Latvijas ekspozīcija *Unwritten*.

Ekspozīcijas kurators un veidotājs ir arhitektu birojs *NRJA*, ko pārstāv arhitekti Uldis Lukševics, Linda Leitāne-Šmīdberga, Zigmārs Jauja, Ivars Veinbergs, Mārtiņš Rusiņš. Viņi ar šo notikumu vēlas rosināt Latvijas sabiedrību pievērsties pērkāra modernisma arhitektūras mantojuma apzināšanai. Ekspozīcijas pamatā ir iecere izveidot apjomīgu Latvijas modernisma arhitektūras objektu datu bāzi.

PĒDĒJĀ BRĪDĪ

Saeimas deputātes Rībena un Kursīte-Pakule izstājas no Vienotības

„Atzinīgi vērtēju Dombrovska valdības darbu grūtajos krīzes gados. Taču ļoti labi apzinos, ka patiesībā visu „veiksmes stāsta” smagumu uz saviem pleciem ir iznesusi tā latvieŗu tautas daļa, kas turas pie vērtībām, kurās mēdz dēvēt par nacionāli konservatīvām, proti, pie patriotisma un liktenīgas, negrozāmas apziņas par pienākumu pret savu ģimeni, tautu, zemi un valsti,” saka Rībena.

Inguna Rībena un Janīna Kursīte-Pakule

Viņa uzveŗ, ka stabilitāte ir nevis kāda politiska grupējuma spēja ilgāku laiku noturēties pie varas, bet gan vērtības, kas ir palikuŗas nemainīgas kopŗ Latvijas valsts dibināšanas līdz pat mūsdienām.

“Nav viegli pamest partiju, pie kurŗ šupuŗa esmu stāvējusi ar vislabākajām domām un cerībām. Tomēr šobrīd – manā skatījumā – *Vienotība* cenŗas apvienot sevī pārāk plaŗa idejiskā spektra politiķus,” piebilst politiķe.

Rībena 2002. gadā iestājusies partijā *Jaunais laiks*. Rudenī viņa tiek ievēŗta 8. Saeimā, un parlaments viņu apstiprina par kultūras ministri Eināra Repŗes valdībā. 2004. gada martā līdz ar Repŗes valdības demisiju zaudējusi kultūras ministra amatu. Pēc tam Rībena ievēŗta arī 9., 10. un 11. Saeimā, liecina aģentūras LETA arhīvs.

Janīna Kursīte-Pakule 2006. gadā kandidējusi 9. Saeimas vēlēŗšanās no apvienības *Tēŗzemei un Brīvībai/LNNK* saraksta. No šīs partijas viņa izstājas 2008. gadā un pievienojas *Vienotībai*. 2010. gadā ievēŗta par 10. Saeimas deputāti, bet 2011. gadā – arī par 11. Saeimas deputāti no partiju apvienības *Vienotība* saraksta.

Ziņas sakopojis
P. KARLSONS

„Reputācija” //zīmējums: Zemgus Zaharāns

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS
GORDONS

„Propagandas karā uzvar Krievija,” secina četri *DER SPIEGEL* žurnālisti, kas siki iepazīšies ar kolosālo prātu jaukšanas aparātu, ko Kremļa iedarbinājis un kas pauž Putina Krievijas viedokli un faktu interpretāciju krieviski, teicamā angļu valodā, franču mēlē, arābu valodā, vāciski. Kā izriet no *DER SPIEGEL* pētījuma, faktu sagrozīšanas un vienpusīgas interpretācijas jomā Putina propagandas aparāts ir droši salīdzināms ar Dr. Jozefa Gebelsa resoru, bet *FOXnews*, par kuŗu Amerikā daudzi vīpsnā, šķiet objektivitātes un patiesīguma paraugs.

Kā jau ir gadījies pieminēt, Kremļa propagandas virsuzraugs ir Dmitrijs Kiseļevs, kuŗa pārziņā ir radio, televīzijas un tīmekļa uzņēmums *RT (Russia Today)*. *DER SPIEGEL (International Edition)* mūs informē, ka ne mazāk nozīmīgs ir *Ruptly* plašsaziņas koncerns, kuŗa birojs atrodas pašā Berlīnes vidū – *Potsdamerplatz*. Tur trijos stāvos vaiga sviedros raujas 110 labi atalgoti darbinieki “no Spānijas, Lielbritānijas, Krievijas un Polijas”, masveidā producējot videofilmas, kas tīmeklī pieejamas katram. Šo *Video news agency*

SALLIJA
BENFELDE

Pirmdienas – 9. jūnija ritā beidzot kļuva zināms, ka Satversmes aizsardzības birojs (SAB) **atteicis pielaidi valsts noslēpumam** tieslietu ministrei Baibai Brokai no Nacionālās apvienības (NA). Protams, šī ziņa izraisīja pamatīgu vilņošanas politiku vidū un sabiedrībā. Vieni pilnām mutēm apgalvo, ka tā ir *Vienotības* izrēķināšanās ar NA ministriem (pielaidi valsts noslēpumam jau trešo mēnesi gaida arī vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Romāns Naudiņš no NA), citi stāsta, ka beidzot gaismā nācis tas, ka NA politiķi savu statusu izmanto dažādiem darījumiem. Izskanējusi arī ziņa, ka ministru problēmas ar pielaidi valsts noslēpumam saistītas ar SAB direktora Jāņa Maiziša jaunajiem kritērijiem – augstākās kaļģorijas pielaižu izsniegšanā lielāku uzmanību pievērst amatpersonu līdzšinējai saimnieciskajai darbībai.

TV3 raidījums *Nekā personīga* skaidro, ka SAB pētījis ministres kādreizējo sadarbību ar Ķemeru sanatorijas iepriekšējiem investoriem *Ominasis Latvia* un viņas attiecības ar NA sponsoru, maksātnespējas administrātoru Māri Sprūdu. Droši vien ir vietā atgādināt, ka savulaik bijušā tieslietu ministra Jāņa Bordāna izslēgšana no NA partijas *Tēvzemei un Brīvībai/LNNK* un viņa demisijas pieprasījums tika saistīts ar NA ciešajam saitēm ar Valsts aģentūru „Maksātnespējas administrācija” un ar to, ka ministrs gribēja aģentūru un tajā notiekošo sakārtot. Par aģentūrā notiekošajam,

Ruptly, kas dibināta pirms gada, vada 49 g.v. Ivans Rodionovs, kuŗš, var teikt, aizstāv „putinismu” tikpat sparīgi, pat fanātiski kā Dmitrijs Kiseļevs.

Kā darbojas Putina propagandas aparāts? Lūk, smagi ievainots „astoņus gadus vecs bērns, kas cietis, kad Kijevas hunta bombardēja Doņeckas lidlauku”. Taču drīz vien izrādās, ka šis bērns īstenībā smagi cietis labu laiku agrāk un nevis Doņeckā, bet Sirijā, kad Asada režīma kaŗaspēks apšaudīja Halebu (*Aleppo*), kur vēl turējās šī režīma pretinieki.

Patlaban Dmitrija Kiseļeva un Ivana Rodionova rokās ir divi „trumpji”: ligums par „Eirāzijas Savienības” izveidi un „gadsimta kontrakts” par Krievijas gāzes piegādi Ķīnai. Divas vērienīgas, var teikt, – ģeopolitiskas nozīmes „septes”, kas izdevušās Putinam.

Taču īstenībā aina nav tik rožaina. Ir vairāki „āķi”, kas duŗas acīs. Astanā – Kazachstānas galvaspilsētā, kur mirdzoši debesskrāpi slejas bezgala plašās stepes vidū, Vladimirs Putins, Kazachstānas prezidents Nursultans Nazarbajevs un „Eiropas pēdējais diktators” Aleksandrs Lukašenko svinīgi pa-

maigi sakot, divainībām bija rakstīti arī Latvijas presē. Vēl jāpiebilst, ka NA ģenerālsēkretārs Aigars Lūsis bija maksātnespējas administrātoru un aizgāja no šī darba tikai pēc tam, kad sabiedrībā aizdomas par aģentūru kā vietu, kur, apejot likumu, var apgrozīt milzu naudu un uzturēt arī savējos un partiju, auga augumā. Savukārt Baiba Broka bija Latvijas maksātnespējas administrātoru asociācijas Sertifikācijas komisijas priekšsēža vietniece.

Lai kā arī tur būtu, NA vārds kopā ar Maksātnespējas aģentūru un runām par lielu naudu ir cieši iegūlis cilvēku prātos. Brokas reputācijai par labu nenāca arī vēlme aši virzīties pa amatu kāpnēm, nevienu solīto darbu neizdarot. Pagājušā gada vasarā pašvaldību vēlēšanās Baibu Broku ievēlēja Rīgas domē, NA viņu izvirzīja par savu Rīgas pilsētas galvas kandidāti. Iespējams, ka daudzi balsoja par Broku, cerot, ka viņa kļūs par galvaspilsētas saimniece. Tas, ka Broka pame-ta domi, lai kļūtu par tieslietu ministri Straujuma valdībā, sagādāja vilšanās ne vienam vien, bet kandidēšana uz Eiroparlamenta deputātes krēslu jau daudzus aizvainoja, un acimredzot gan aģentūras „Maksātnespējas administrācija” darba stila, gan augošās vēlē-tāju neuzticības dēļ Broka Eiroparlamentā netika ievēlēta. Ne reizi vien publiskajā telpā nācies dzirdēt aptuveni šādu vērtējumu: „Mēs balsojām par nacionāli noskaņotu cilvēku Rīgas domē, bet tagad izrādās, ka Broku interesē tikai karjera un silta vieta Briselē.”

rakstīja ligumu, dibinot (kā nākamā soli pēc Muitas ūnijas) organizāciju, kam bija jāklūst par Eiropas Savienības (ES) sāncensi un pretmetu. Bet jau pašā svinīgās ceremonijas sākumā Kazachstānas prezidents Nazarbajevs brīdināja, ka šo dokumentu parakstīšot vienīgi tad, ja organizācijas nosaukumā tiks iesprausts vārds „ekonomiskā”, nevis EAS, bet EAES. Jo Kazachstāna (kuŗa, kā zināms, at-turējās un neatbalstīja Krieviju ANO Kopsapulces balsošanā) at-sakās uzņemties jebkādas politiskās saistības jaunās savienības ietvaros un ir gatava sadarbībai tikai ekonomikā, nemaz jau nerunājot par militāru sadarbību, par kuŗu nevarot būt ne runas.

Tas nu bija sāpīgs trieciens Putinam.

Paredzēts, ka līdz gada beigām par EAES dalībvalstīm kļūs arī Kirgizstāna un Armēnija, kuŗa nesen pievienojās šīs savienības iedīglim – Muitas ūnijai.

Tē nu iejaucās Azerbaidžānas prezidents İlhams Alijevs kas jau lauku uzsverā, ka viņa valsts i nedomājot iestāties šajā jaunajā savienībā; viņš pasteidzās nosūtīt Astanas svinīgā saieta dalībnie-

Reputācija pati par sevi gan nevar ne dot, ne liegt pielaidi valsts noslēpumam, ir vajadzīgs SAB lēmums. Un tē nu laikam nav skaidrības par to, ka tad, ja ir pārkāpts likums, jālemj nevis SAB, bet tiesībsargājošajām iestādēm. Ja likums nav pārkāpts, bet kādas personas rīcība no morāles un ētikas viedokļa ir apšaubāma, būtu tikai normāli, ja pielaiide tiktu liegta. Cilvēkam, kuŗa morāles principi ir staipāmi pēc izdevīguma un vajadzības, labāk gan neatrasties augstā amatā. Citiem vārdiem sakot, tas ir reputācijas jautājums. Un es nezīnu gan, kā ECT varēs vērtēt kādas amatpersonas rīcības ētisko pusi, ja nepārzina situāciju un nezīna iesaitīto cilvēku pagātni.

Protams, grūti spriest, vai tiešām *Vienotības* ietekme uz Latvijas specdienestiem ir tik liela, lai panāktu pielaiides atteikumu konkurējošo partiju ministriem. Mēdz gan teikt, ka nav dūmu bez uguns. Starp citu, ilgi pielaidi valsts noslēpumam gaidīja arī zemkopības ministrs Jānis Dūklavs no *Zaļo* un Zemnieku savienības (ZZS). Plašsaziņas līdzekļi to saistīja ar lietu par sadārdzināto zušu mazuļu iepirkumu 2011. gadā, kad Dūklavs pirmo reizi bija zemkopības ministrs. Jautājumus SABam bija radījuši arī lēmumi, kas skāra gaļas tirgus rēģulēšanu, tomēr Dūklavs pielaidi beidzot tomēr saņēma. Jebkuŗa gadījumā, manuprāt, ir pareizi vērtēt arī politiķu saimniecisko darbību un to, vai amats ir ticis izmantots, pieņemot sev pietuvinātiem uzņēmējiem labvēlīgus lēmumus. Līdz šim tas ne SAB, ne

Divas lielas Putina „septes”

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

kiem bargu vēstuli. norādot, ka Armēniju varot tajā uzņemt „tikai robežās, ko atzinusi ANO” (t.i., bez Kalnu Karabachas, ko Armēnija ar militāru varu atņēma Azerbaidžānai, izveidojot tur „otru armēņu valsti” – Arcachu. – F.G.). Kazachstānas prezidents Nazarbajevs, izlasījis šo vēstuli, tūdaļ paziņoja, ka Armēniju, protams, uzņemšot tikai starptautiski atzītās robežās.

Otrs Putina „trumpis” – ligums par Krievijas gāzes (38 miljardi kubikmetru gadā) piegādi Ķīnai 30 gadu garumā – arī nav pamats īpašām gavilēm Kremli, norāda bijušais Krievijas Valsts domes deputāts, nelielās (diemžēl) partijas *Zapadnij vybor* (Rietumu izvēle) līderis, rūpnieks un ekonomists Konstantins Borovojs, uzsverot: „Jebkuŗa firma, kuŗas pārdotās produkcijas apjoms gada laikā samazinās par 10 %, uzskata to par pirmo soli pretim bankrotam, un Krievija jau ir zaudējusi 25%, un ne nu jebkuŗam par jebkuŗu cenu to gāzi pārdosi.”

No „lieliskā liguma” ar Ķīnu izriet, pēc Borovoja vārdiem, „ka nākamajos divos gados Krievija par pārdoto gāzi vispār neko nesa-

ņems, bet tikai atmaksās kreditu, kas saņemts par gāzes vada būvi uz Ķīnu. Kas notiks, kad šie divi gadi apritēs, to zina tikai Dievs. Ja cenas par naftu un gāzi sabruks, Krievija tik un tā būs spiesta piegādāt Ķīnai gāzi.”

Krievijas portāla *ww.gazeta.ru* žurnālists Sergejs Šelins dzēlīgi konstatē, ka „neilgi pirms Putina vēsturiskās vizītes Ķīnā tur ieradies Turkmēnistānas prezidents Berdimuhamedovs, – tā arī bija vēsturiska vizīte. Sagaidīšana bija ļoti krāšņa – viesis pieņēma goda sardzes jaunās vienības parādi: raitā soli maršēja brūnmskaistas meitenes. Panākta vienošanās, ka 2020. gadā Turkmēnistāna pārsūknēs Ķīnai 65 miljardus kubikmetru gāzes – gandrīz divtik daudz nekā tie 38 miljardi kubikmetru, ko ķīnieši atļāva, lai to viņiem piegādā Putins.”

Sergejs Šelins sarkastiski atgādina, ka saskaņā ar senseno Ķīnas tradīciju Pekinas valdnieks viszēlīgi pieņem barbarus, kas ierodas klanīties, un, jo dāsnākas ir dāvanas, ko barbari atved, jo lielāks viņam tiek parādīts gods...

Un kas tad ir Turkmēnistāna salīdzinājumā ar dižo Krieviju?

Reputācija

arī politiķus nav interesējis, ja vien likums netiek klaji pārkāpts.

Pavisam nelāgi izskatās no ZZS Eiroparlamentā vienīgā ievēlēta deputāte Iveta Grigule, kas jau pagājušā gada nogalē sāka savu **personisko vēlēšanu kampaņu** un ir cītīgi vairījusies no žurnālistiem. Pamazām kļūst skaidrs, kas devis naudu šai vērienīgajai kampaņai, – Jūrmalā dzīvojošie bagātnieki un uzņēmēji, kuŗu intereses atkarīgas no Jūrmalas domes vadītāja, kuŗa vietnieks ir bijušais Grigules laulātais draugs. Naudas devēji savas intereses pat īpaši neslēpj, bet likums droši vien nebūs pārkāpts, un nākamās piecus gadus deputāte varēs mierīgi rosīties Briselē. Politīķes merkantīlie mērķi kļūst aizvien redzamāki, bet, iespējams, viņa neplāno turpināt savu politiķes karjeru pēc pieciem gadiem un viņai pietīks ar Eiroparlamenta deputātes krēslā sapelnīto. Tomēr ar daudziem citiem nav tik vienkārši.

Kad vienas vēlēšanas pagājušas un otras gaidāmas, tad politikā pamazām sākas vilņošanās. Ļoti iespējams, ka līdz vēlēšanām vēl pagūsim uzzināt daudz jauna par dažu labu politiķi, kuŗa reputāciju līdz šim skandali nav skāruši. Šķiet, ka reputācija beidzot arī ir kļuvusi par kārti cīņos par varu. Un šajā cīņā nupat publisks skandāls veidojas ap bijušā Ministru prezidenta Valža Dombrovka vārdu. Patiesībā tas, ka Dombrovka sievas firmai SIA *Land Development* krīzes gados radušās lielas problēmas ar biznesam bankā ņemto kreditu, ko nebija iespējams atdot,

nebija nekāds noslēpums. Tagad klajā nākusi arī informācija, ka kapitāls ir negatīvs jau pēdējos divus gadus un ka Hipotēku banka vairākas reizes pagarinājusi kredīta atmaksas termiņu un **ļāvusi ilgstoši arī neatmaksāt kredīta pamatsummu**. Banka piederēja valstij.

2009. gadā valdība pieņēma lēmumu, ka līdz 2013. gadam bankai pilnīgi jāatsakās no komercbankas darījumiem. Tātad kredītportfeļi jācēdē kādai komercbankai un vienā no paketēm būs arī aizdevumi nekustamo īpašumu attīstītājiem. Izrādās, ka atsevišķa pakete jeb portfelis bijis SIA *Land Development*, un tagad tas nonācis Rietumu bankas īpašumā. Dombrovskis gan publiski skaidrojis, ka savas sievas kredīta dēļ nav pieņēmis lēmumus, kas saistīti ar kredītu nodošanu, esot vienmēr atturējies un nezinot, kas, ko un kā.

Pat ja pieņemam, ka Valdis Dombrovskis saka patiesību, notikušais neizskatās labi, jo minētā firma uz pusēm pieder Ārijai Dombrovskai un bijušā Ministru prezidenta Dombrovka bijušās padomnieces Sandras Bukanes vīram Indulim. Skandāls aug augumā un var kļūt par šķērslī Dombrovka ceļā uz Eiropas komisāra amatu. Un nav svarīgi, vai to uzkurina kāds no partijas, lai pats ieņemtu šo amatu, vai itin vienkārši notiek cīņa par to, „lai visi uzzinātu visu”. Nelāgi reputācijas jautājumi valstij reizēm var nodarīt lielāku kaitējumu, nekā biedrošanās ar prokremliskiem biedriem un Putina politikas apjūsmošana.

LĀSMA ĢIBIETE

(Turpināts no Nr. 22)

Piepeši bija kļuvis viegli un jautri. Lai kādu apsmaidītu, gudrības nevajag. Domādami, ko lai sadara divas stundas, pirms tiksim pie automašīnas un varēsim braukt vakariņās, pārcilājām dažādus variantus. Varētu uz Šijonas pili, bet šo iespēju uzreiz noraidījām, jo pils ir tālu. Varbūt iesim uz pretejo pusi – arī tur pavegas skaists skats uz ezeru un kalniem. Šķirstidams nelielo, tūristiem paredzēto ceļvedi, Patriks skaļi lasīja objektu nosaukumus.

- Klarensa.
- Stop! Klarensa? Klarensas kapos ir apglabāts Nabokovs.

- Vai tu tur vēlies aiziet?

- Atklāti sakot, jā!

- Nu, tad mums tomēr būs jāmeklē autobuss, jo, lai ietu kājām, ir pārāk tālu un auto būs tikai piecos.

Mazā Klarensa ir kas līdzīgs Montrē priekšpilsētai, precīzāk, tās rajons. Komponists Igors Stravinskis šeit sacerējis mūziku baletiem *Le sacre du printemps* un *Pulcinella*, savukārt ģenijs Pēteris Čaikovskis – vijolkoncertu *Violinkonzert D-Dur op. 35*. Elizabetes Mūrnieks kādreiz stāstīto un vēstulēs rakstīto par šo vietu atcerējos tagad.

Tūristu informācijas centrā pajautāju, kā nokļūt līdz Klarensas kapiem. Kamēr Patriks pirka auto-

Montrē kaimiņu pilsētas Ženēvas vecpilsēta

busa biļetes, ātri aizgāju uz lielo pārtikas veikalu gājēju ceļa pretējā pusē cerībā atrast kādu ziedīņu. Man laimējās, jo puķu stends bija nedaudz atstatu. Izvēlējos pāris rozīšu un samaksāju pārdevējai. Apsēžoties autobusā, sirsnīgi nosmējāties par to, ka katrs izklaidējas, kā nu prot: viens dodas izjādē, cits – uz kapiem.

Brauciens līdz Klarensai bija īss. Lai ērtāk būtu vērot Šveices ainavu, Patriks man lika apsēties loga pusē, pats, protams, apsēdās blakus un visu ceļu glāstīja manu roku. Kapsētu atrast bija viegli: kā nekā tas ir viens no ceļotāju mērķiem. Arī kapu atradām bez pūlēm.

- Njā, emigranti apmeklē emigrantu, - Patriks noteica. - Un kas apmeklēs mūs?

- Mūs? - Es samulsu. - Kā tu to domā? Vai tad mēs arī mīrsim emigrācijā? Un mūsu kapi, vai tie būs līdzās?

- Nu gan pajautāji. Kā lai es to zinu? - Patriks atbildēja ar jaušamu nepatiku.

Tad viņš ielika roku bikšu kabatā, un kaut kas viegli iešķindējās: it kā paskandinātu monētas, un tomēr ne gluži tā.

- Kas tev tur ir? - ziņkārīgi pajautāju.

- Nekas īpašs.

- Un tomēr...

Ciemos pie krustmātes

- Kas grib daudz zināt, ātri kļūst vecs! Varbūt mēs varētu doties atpakaļ? Drīz būs pieci, tiksim pie auto un brauksim izklaidēties. Tici man – tas būs labāk nekā šeit.

DAIMONU VARĀ

Atpakaļ uz Montrē braucām klusēdami, katrs savās pārdomās. Tai brīdī bija tā, it kā man sirdī kāds durtu ar trulu adatu. Drausmīgi sāpēja, bet mans mocītājs tikai nīrdza. Mokies, Lizet, pamokies vēl! Un tagad vēl mazliet. Dievs laimīgus cilvēkus nemīl. Drīz tu šķirsies, bet šo puisī nespēsi aizmirst. Ikviens, kuŗu tu vēlāk sastapsi, tiks salīdzināts ar Patriku. Savukārt Patriks pats tevi aizmirs, tikko iekāps lidmašīnā. Un tas notiks rīt no rīta.

- Neguli, neguli, apzags! - tā bija Patrika ķircinošā balss.

Mēs jau bijām atpakaļ Montrē.

- Par ko tu domāji?

- Ai, nieki vien. Ko mēs tagad darīsim?

Izkāpuši no autobusa, pārgājām ielu, un Patriks lūdza mani nedaudz pagaidīt. Viņš žigļiem soļiem iegāja stacijas ēkā, kur atradās tās firmas birojs, kuŗa iznomā automašīnas. Pēc īsa brītiņa atgriezās ar auto atslēgu rokā. Iegājām pazemes autostāvvietā, tur mūs sagaidīja kāds firmas darbinieks un norādīja uz sarkano *Fiat Bravo*. Patriks gandrīz vai ce-

remoniāli atvēra man auto durtnas. Apsēdies pie stūres, viņš iedarbināja motoru, un mēs lēnām sākām braukt. Gandrīz vai ar ādas receptoriem jutu Patrika nedrošību.

- Nebaidies!

- Ir jau labi! Tikai kurp mēs brauksim – uz Morži vai Nionu?

- Ko tu teiktu par Nionu?

- Visu to labāko.

Braucot Patriks kļuva arvien drošāks, arī auto bija „klusīgs”. Pieļāju, ka viens no viņa nedrošības iemesliem bija šejienes savdabīgie ceļi: ja laikus nenoreagē uz pagriezieni, var iegāzties aizā, jo kalnu nogāzes ir stāvas.

It kā bez jaušama iemesla Patriks pēkšņi sāka stāstīt par savu dzīvi. Kā uzaudzis bez tēva, kā visu laiku, līdz pieņēmis labu darba piedāvājumu ārzemēs, bijis jāknāpinās ar naudu, jo vienīgā pelnītāja visu viņa apzināto mūžu bijusi mamma, kas strādājusi aptiekā par farmaceiti. Kā Olevs viņu pāris reizi izpestījis no nepatikšanām. Vienreiz gan esot piekāvis, bet tas bijis pelnīti, jo Patriks pārāk „palaidis muti” jeb Olim „lēcis acīs”. Klausījos, gandrīz vai neelpodama. Tādās noskaņās iebraucām Nionā. Turpat pamanījām uzrakstu franču valodā, kas norādīja, ka te atrodas restorāns.

(*Nobeigums sekos*)

PAULS DAMBIS

Nē, es nerakstīšu par Viļa Lāča aģitpropa lēcu zupu – romānu „Mājup ar uzvaru!”. Par to pietiekami daudz rakstījuši dažādi pēckara kritiķi, slavīnot Marģera Zariņa „Uz jauno krastu”. Mājup atgriešanos ar uzvaru daudzi sarkanarmieši uzskatīja par pašsaprotamu atņemto namu un dzīvokļu okupēšanu, sava padomiskā dzīves veida uzvaru pār Ulmaņa „diktatorismu” atliekām arī garīgajā dzīvē.

Par to es nerakstīšu, lai gan kaut kas no padomju gadu mantojuma vēl ir dzīvs unn laiku pa laikam sevi atgādina. Diriģents **Andris Poga**, ko klausītāji sveica 23. maija **Latvijas Nacionālā simfoniskā orķestra** sezonas nobeiguma koncertā, nav Rīgā bieži sastopama parādība. Arī orķestra mūzikanti izskatījās gandarīti, kaut kārtīgi nostrādīnāti. Un atzinības saucieni Rīgā parasti skan tikai rokzvaigžņu uzstāšanās reizēs.

Tācu vēl par diriģenta Andra Pogas atgriešanos. Vēl pirms dažiem gadiem presē bija rakstīts, ka Latvijas simfoniskais nevēlas viņu par savu galveno šefu. Varbūt tur bija palikusi ēna no iepriekšējā – ekspansīvā francūža Sišona. Orķestris nevēlējās, ka viņus vada latviešu diriģents. Latviešu orķestris nevēlas labu latviešu diriģentu... Dīvaini.

Te es gribētu atgriezties pagātnē. Tūdaļ pēc kara atlikušās simfoniskā orķestra paliekas kopā vāca Leonīds Vigners.

Kad ap 1948.-1950. gadu orķestris bija sastāva ziņā (bet ne idejiski politiskās pārliecības ziņā) puslīdz noformēts, sākās ķīviņi ar Vigneru. Protams, lielajam Leonī-

dam bija smags, diktatorisks raksturs, to visi atceras. Šis rakstura šķautnes ilgi neļāva viņam realizēt savas tiešām ģeniālās interpretācijas, jo strīdi, disciplīnas trūkums ārdīja mēģinājumu gaitu un nedeva pilnu izpausmi Vignera spontānajai, bet mērķtiecīgajai mūzikas realizācijai. Katrā mēģinājumā kāds aizsāka strīdu ar maestro, citi pa to laiku izklaidējās, stāstot anekdotus vai pastiprinot troksni ar savu instrumentu „specifektiem”. Mēģinājumi bieži bija chaotiski. Diriģents nokaitināts, bet orķestris, atpūties no disciplīnas, devās mājās.

Nekas nemainījās ar jauna diriģenta – liepājnieka Arvida Jansona (Marisa Jansona tēva) stāšanās orķestra priekšā. Mēģinājumi šķobījās, disciplīna bija šausminoša un rezultāti, protams, visai viduvēji. Arvidu Jansonu pēc pāris gadu darbības orķestris padzina. Labi, ka tajā brīdī Ļeņingradas simfoniskā orķestra šefs Mravinskis bija saskatījis Jansonā laba diriģenta pazīmes un ņēma viņu pie sevis. Strādājot ar Ļeņingradas orķestri, pilnā mērā uziedēja Arvida Jansona romantiskā diriģenta talants.

Arī viņa skolnieks, dēls Mariss turpina tēva diriģēšanas „skolas” tradīcijas, maksimāli ieliekot katrā skaņdarbā visu savu garīgo un fizisko enerģiju. Pēdējos gados Mariss Jansons pat uzņēmies atskatīt tik grūti interpretējamās Gustava Mālera lielformas darbus, blakus nostājoties ģeniālajam Claudio Abado (*Claudio Abado*, 1930-2014).

Latvijas simfoniskajam orķes-

trim diriģenti nāca un gāja, un neviens uz ilgāku laiku ar to nesadarbojās. Arī pēdējo 20 gadu laikā amatieriskie amatieņi no ārvalstīm uz brīdi apvaldīja orķestra slēptās ambīcijas, taču agri vai vēlū tās atkal un atkal izlauzās ārā.

Orķestrantu kvalifikācija ir teicama. Ļoti daudzi no viņiem ir izcili solisti. Atalgojums apmēram tāds kā sētas kaķim: nomirt nevar, bet izdzīvot grūti. Tas, protams, ir svarīgs faktors. Bet, kamēr mūsu valsts vadība būs noliktavu pārziņu, netalantīgu bundzinieku vai islāmiski domājošu komponistu ziņā, tikmēr nekas labs nav gaidāms. Varbūt Andrejs Žagars kultūras jomā varētu ieviest kārtību...

Atgriežoties pie Andra Pogas. Talantīgs, teicama diriģenta prasme, talantīgs mūziķis ar savu redzējumu. Arī viņš mūsu orķestrim likās par nenozīmīgu. Tikai noslēdzot līgumus ar pasaulē slaveniem orķestriem, pēc daudzām slavējošām kritikām, spožiem atskaņojumiem mājiniēki sāka pārdomāt, un beigās **pagājuši simfoniskā sezona** vērtējama kā teicama. Kopā ar savu jauno šefdiriģentu Andri Pogu. Sezonas nobeiguma koncerts Lielajā ģildē izvērtās par ilgi gaidīto diriģenta un orķestra triumfu. Pat orķestris jutās teicami atspirdzies pēc iepriekšējo gadu romantizētajām programmām. 23. maija koncertā skanēja visai dažādota programma: tradicionālajiem koncertu apmeklētājiem P. Čaikovskis, virtuozu solistu uzstāšanās gaidītājiem - F. Lista 1. Klavierkoncerts ar Armandu Ābolu no Čīles pie klavierēm un spilgtāka iespaids

gaidītājiem - R. Štrausa „Tila Pūcesspiegļa jaunrās nerātības”. Labi izsvarota programma.

Ferencs Lista 1885. gadā sacerētais **Koncerts klavierēm un orķestrim** ir populārs, bet nav viegli spēlējams. Virtuozitāte te izpaužas visās darba līnijās. A. Ābols savu partiju veica ļoti labi. Varbūt nedaudz sasteigtas bija skaņu skrejas un pasāžas. Pianists apliecināja sevi vienlīdz „velnišķīgās” ritmos kā bēthoveniskā, 3. Simfoniju atgādinošā sākuma daļā šupojoša, romantiska jutīguma mijā ar drāmatisku daudznozīmību. Orķestris bija uzmanīgs un jūtīgs pavadonis solīstam. Diriģents ļāva pianistam uzturēt nepieciešamo spriedzi, bet orķestri „atbrīvoja” no romantisko simfoniju spēlēšanas rutīnas. Viņš nepieļāva juteklīgu sapņošanu vai pārspīlētu „daimonisko” ārdīšanas skero daļā. Viss bija noturēts stingros, bet katram izprota-mos rāmjos.

Pēteris Čaikovska 1888. gadā sacerētā 5. **Simfonija** pasaulē un Rīgā spēlēja bezgala daudz. Viņa „simfoniskā autobiogrāfija” ir kā ķīselis ar čili Čaikovska mūzikas cienītājiem. Pie tādiem es sevi vairs nepieskaitu. Pārmērīga „hītu” atkārtošana padara to ikdienišķu un noņem pirmreizības apjautu. Padomju gados Čaikovskis bija pats populārākais autors un vairākās klausītāju paaudzēs, kas barotas ar šo barību, ir atstājis savas pēdas. „Lienošā kaislē”, traģiskā „krekla vaļā raušana un kliegšana par savām pasaules sāpēm” iedarbojās uz cilvēka uztveres zemākajiem, primārajiem stimuliem.

Tiem nav nepieciešama dvēseles – prāta sasaiste. Kas labs, tas labs, kas slikts, tas slikts... To var attiecināt arī uz cilvēku psihomotorisko darbību. Un rezultāti nav tālu jāmeklē.

Simfoniju orķestris nospēlēja labi. Varbūt bramanīgais fināls varēja būt apvaldītāks. Bet varbūt arī ne. Kā tauta vēlas.

Toties Richarda Štrausa jaunības dienu opuss „**Tila Pūcesspiegļa jaunrās nerātības**” gāja īsti pie sirds. Kaut arī no darba uzrakstīšanas ir pagājis krietni daudz gadu (1895), tas joprojām skan svaigi, interesanti, mūzikāli aizraujoši. Varbūt arī tāpēc, ka maz pie mums spēlēts. Padomju gados diriģenti to baidījās atskatīt, jo ko var zināt, kas slēpjas aiz šīm „nerātībām”. Turklāt, saglabājot savu jauneklīgo mūzikas garu (komponists vēl nebija sevi ievilcis ekspresionisma jūgā – Salome, Elektra u. c.), tās svaigums rodams neiedomājami virtuozajos atsevišķo instrumentu solo posmos. Mežrags sākumā skaidri iezīmē varoņa trakulīgo raksturu, bet tālāk dēka iegūst aizvien aizrāvīgākus rakturotājinstrumentus. Solo un kopspele ir pietiekami sarežģīta, lai atbaidītu vienu otru vieglas slavas kārojošu diriģentu. Andra Pogas rokās tas viss izklausījās ne vien dabiski un nepiespiesti, bet arī mūzikāli pārliecinoši. Nebija kur piesieties.

Domāju, ka beidzot diriģenta atgriešanās mājās ar uzvaru būs ilgstoša un turpmākās sezonas sagādās daudz jauku mūzikālu brīžu visiem. Arī tiem, kas īpaši neaizraujas ar Čaikovski.

Vēlēšanu mācības

Ar tirgus un sociālo pētījumu aģentūras „Latvijas Fakti” direktoru, sociologu Aigaru Freimani sarunājas žurnāliste Sallija Benfelde

Kā vērtējat Eiroparlamenta vēlēšanu rezultātus?

Ši ir viena no tām retajām reizēm, kad kopumā tās grūti uzreiz novērtēt, lai gan, protams, var nosaukt uzvarētājus un zaudētājus. *Vienotība* ieguva pusi no astoņiem deputātu mandātiem, bet ar pilnu pārliecību partiju par uzvarētājiem negribētu saukt, jo mani uzmanīgu dara lieli skaitļi mazās vēlēšanās. Balsot aizgāja tikai 30,24 procenti vēlētāju, *Vienotība* saņēma 46,19 procentus novēlējušo balsu. Par viņiem acimredzot balsoja tie vēlētāji, kas *Vienotību* vairāk vai mazāk asociē ar bijušo Ministru prezidentu Valdi Dombrovski.

Kāpēc *Vienotību* grūti nosaukt par vēlēšanu uzvarētāju?

Palūkojos Centrālās vēlēšanu komisijas mājaslapā, kad notika Eiroparlamenta vēlēšanas 2004. gadā, - mēs iestājāmies Eiropas Savienībā. Toreiz bija sajūta, ka vēlēšanas pagājušas lāgā nepamanītas. Vienīgie, kas vēlēšanas pamatīja, bija *TB/LNNK*, kas tajās saņēma 29,8 procentus balsu. Pēc diviem gadiem Saeimas vēlēšanās *TB/LNNK* saņēma tikai 6,8 procentus vēlētāju balsu. Saeimas vēlēšanās 2006. gadā vēlētāju aktivitāte bija par desmit procentiem lielāka, bet par *TB/LNNK* balsojošo daudz vairāk nebija. Tā laika spožākie apvienības līderi – Zile, Krasts, Kristovskis un Vaidere aizgāja uz Eiroparlamentu, un patiesībā tas radīja partijā krīzi. Izdzīvošanas stratēģija bija apvienošanās ar *Visu Latviju!*, kurās elektorāts daļēji bija viens un tas pats, turklāt *Visu Latviju!* nebija tādu reputācijas problēmu, kādas bija daudziem *tēvzemešiem*. Tagad man ir sajūta, ka *Vienotībai* varbūt nav gluži tās pašas problēmas, kas toreiz bija *tēvzemešiem*, bet zināmi riski partijai ir. Protams, aizejot uz Eiroparlamentu, deputāti sola, ka paliks Latvijā, bet iepriekšējā pieredze rāda, ka darba pienākumi Briselē un arī personiskā dzīve, kas ar to saistīta, padara cilvēkus ļoti pasīvus Latvijā un partijas darbā. Protams, deputāti parādās savas partijas lielākos saietos, bet vairāk kā goda viesi un lielāka rosība sākas, tuvojoties kārtējam Eiroparlamenta vēlēšanām.

Vienotībai tagad projām būs gan Dombrovskis un Kalniete, gan Kariņš un Pabriks, tāpēc jāskatās, kas partijai palicis pāri. Latvijā palikusi Solvita Ābolīņa, kas daudzu iemeslu pēc ir ļoti pretrunīgi vērtēta politiķe, viņas spējas kuluāru spēlēs ir ļoti lielas. Domāju, ka toreiz, kad Valdis Zatlers neklēja ne par Saeimas priekšsēdi, ne par Valsts prezidentu otru reizi, viņa ir pielikusi savu roku. Savā vidē, sava elektorāta vidū, viņa ir ļoti ieredzēta un gandrīz vienīgais Latvijā palikušais tāda līmeņa līderis. Pārējiem nav tādas „vilkmes” un charismas.

Ir cerība, ka partija var ātri iekļaut savās rindās tos cilvēkus, kas paņēmti no Zatlera reformu partijas, – pirmām kārtām Edguru Rinkēviču, pašreizējo ārlietu ministru, kurā *reitings* ir visaug-

Aigars Freimanis: Domāju, ka pārsteigumi būs noteikti, jo kaut kas taču būs jāizdomā kā Šleseram, tā arī Repšem, Sudrabai, un gan jau vēl kāds sasparosies. Arī Nacionālā apvienība un zaļie zemnieki domā, ko darīt. Tas, ka *Vienotība* Saeimas vēlēšanās dabūs visvairāk balsu, nav garantēts, tāpēc varam sagaidīt arī krietnus pārsteigumus.

tākais ministru vidū. Rinkēviču vispozitīvāk vērtēja arī iepriekšējā valdībā. Jautājums ir, vai izdosies šos cilvēkus iekļaut savā partijā, jo pieredze liecina, ka atmiņā vienmēr paliek tas, ka cilvēks ir atnācis no partijas, kurā savulaik atņēmusi balsis vēlēšanās. Tas var nest minusus vēlēšanu zīmēs. Protams, partijai ir uzvaras apziņa, protams, *Vienotības* problēma nav tik liela, kā kādreiz bija *TB/LNNK*, bet laika līdz Saeimas vēlēšanām vairs nav daudz. Parādās dažādas divainības, piemēram, valdības vadītāja nonāk pretrunās ar finanšu ministru par nodokļu celšanu vai necelšanu, tāpēc viss nav tik gludi, kā izskatās, partija ir diezgan izplūdusi. Viss vēl var notikt. (*Lasiet ziņu 4. lpp. – Pēdējā brīdī. Red.*)

Četras partijas ieguva katrā tikai vienu Eiroparlamenta deputātu mandātu. Vai tas var ietekmēt rezultātus Saeimas vēlēšanās?

Nacionālā apvienība un *Zaļo un Zemnieku* savienība katrā dabūja savu, un reitingi rādīja, ka viena vieta viņiem būs diezgan droši. Roberts Zile ir ievēlēts Eiroparlamentā jau trešo reizi, viņš Nacionālās apvienības vēlētājiem ir zināms un ieredzēts. Tas, ka no *Zaļo un Zemnieku* savienības ir ievēlēta Iveta Grigule, nav pārsteigums, drīzāk panākums, jo līdz šim viņu apvienības pārstāvju Eiroparlamentā nav bijis. Jautājums ir, kā tiek kārtotas iekšējās attiecības, ja viena cilvēka reklāma dominē – tā tad viņai bija dota *carte blanche* jeb pilnīga rīcības brīvība. Tas bija savdabīgs fainomens, un, ja var ticēt nopietnu cilvēku sacītajam, tad šī iemesla

pēc „burbuļošana” *Zaļo un Zemnieku* savienībā turpinās joprojām.

Cilvēkiem ir daudz jautājumu ne tikai par Griguli, bet kaut vai par *zaļo* ministra Raimonda Vējoņa un Ventpils pilsētas galvas Aivara Lemberga attiecībām pēdējo mēnešu laikā. Arī tas ir sava veida fainomens. Vējonis publiski kritizēja Lembergu par viņa izteikumiem saistībā ar NATO, un tagad sāk likties, ka *zaļie zemnieki* pamazām atceras, ka viņu apvienība sastāv no četrām partijām – *Zaļās* partijas, *Zemnieku* savienības, *Ventpils* un *Liepājas* partijas. Visi laikam grib distancēties no vienas partijas – *Ventpils* – līdera. Par Griguli interesanti ir arī tas, ka viņa nepiedalījās publiskajās debatēs, sarakstu vienmēr pārstāvēja tā pirmais numurs Andris Bērziņš. Tomēr zināmā vēlētāju daļā Grigules tēlu tas nesabojāja, lai gan es biju domājis, ka tā varētu notikt.

Vienu mandātu saņēma *Saskaņa*, un viņi tagad ir kā ar aukstu ūdeni aplieti. Aptaujas pirms vēlēšanām solīja viņiem kādas trīs vietas, bet viņi dabūja tikai vienu vietu, turklāt to ieguva saraksta ceturtais numurs Andrejs Mamiņkins. *Saskaņas* problēma bija labi redzama, publiskajās debatēs neviens no viņu pārstāvjiem nespēja stingri un pārliecinoši atbildēt ar „jā” vai „nē” uz vienkāršiem jautājumiem par krievu valodu kā otru valsts valodu, par Ukrainas notikumu interpretāciju. Notika diezgan muļķīga, neprasmīga izvairīšanās no atbildēm, un *Saskaņas* vēlētājam tas noteikti nepatika.

Viņu vietā ļoti noteikti un skaid-

ri atbildēja Tatjana Ždanoka, kas pārstāvēja Latvijas Krievu savienību, tā piesaistot daļu bijušo radikālāk noskaņoto *Saskaņas* vēlētāju, arī bijušos *PCTVL* vēlētāju. Viņas atbildes bija galīgi nepieņemamas no Latvijas valsts viedokļa, bet tā ir viņas politiskā izvēle, viņa maļ savas dzirnaviņas, un viņas vēlētāji grib dzirdēt tieši to. Pirms vēlēšanām Ždanoka daudz braukāja uz Latgali, viņas lielā priekšrocība bija arī tā, ka viņa vairākas reizes uzstājās Krievijas TV, bet, kā zināms, Latgalē šo televīziju daudzviet var uztvert un skatīties bez abonementmaksas. Ždanokai ir skaidra pozīcija, viņa zina, ko grib, tāpat kā viņas vēlētāji.

Kas jums bija lielākais šo vēlēšanu pārsteigums?

Es gribētu sacīt mazliet citādi – lielākais šo vēlēšanu notikums bija tas, ka tajās piedalījās tik mazs vēlētāju skaits. Tas liecina par Eiropas jautājumu īpatsvaru cilvēku domāšanā, mūsu pilsoņu pasaules uztverē. Vieta tam ir ierādīta maza, iemesli arī diezgan sprotami. 2009. gadā Eiroparlamenta vēlēšanas notika vienā dienā ar pašvaldību vēlēšanām, pirms tam, 2004. gadā, tas bija jaunums, bet tagad visi zina, ka Latvija nevēl savu nacionālo interešu deputātus, bet deputātus, kuri sadalās pēc partiju grupām, pārstāv šo politisko grupu. Ir grūti vēlētāju pārliecināt, ka astoņi cilvēki pret 743 citiem deputātiem ir liels un jaudīgs spēks, kas pārliecinoši spēs aizstāvēt Latvijas intereses.

Daudzus noteikti mulšina algas, kas nav salīdzināmas pat ar Latvijas politiķu algām, par pārējiem vispār nerunājot. Algas, sociālais nodrošinājums, iespēja uzturēt savu biroju un nodarbināt paligus – un tas viss par Eiropas naudu – rada izšķērdības apziņu un nepatiku. Tāpēc vēlētāji uz deputātu kandidātu ievēšanu varēja lūkoties kā uz apbalvošanu – kurš sūtīt, kurš būtu pelnījis? Acimredzot par bijušo Ministru prezidentu Dombrovski daudz domāja, ka viņš ir pelnījis būt Briselē, par Kalnieti arī, jo viņa prot būt diplomātiska, ar viņu viss ir kārtībā, Zile arī ir gandrīz jau kā Eiroparlamenta „mēbele”, labā nozīmē, protams.

Divaināk viss notika ar Griguli, taču kaut kas vēlētājiem patika, savus piecus gadus viņa tur būs un tad droši vien pazudīs no lielās politikas skatuves līdzīgi citiem, kas tur ietikuši uz vienu sasaukumu. Kā politiski nozīmīgu personu es viņu Eiropas Parlamentā neredzu. Savas acimredzot merkantīlās intereses viņa būs apmierinājusi, un tas arī viss.

Vēlētāju varbūt būtu bijis vairāk, ja ārzemēs dzīvojošiem latviešiem vienīgā iespēja nobalsot nebūtu pa pastu, – informācija liecina, ka bija vietas, kur tas praktiski nebija iespējams, jo viss notika pārāk vēlu. Patiesībā nācās vaicāt, vai tas ticis darīts apzināti, lai latvieši nevar nobalsot, vai arī tā bijusi kārtēja neizdarība?

Es nezinu, uz šo jautājumu

nevaru atbildēt. Tas, ka vēstniecības vai kādas citas institūcijas kavējās un cilvēki ārzemēs vairs nevarēja paspēt laikā nosūtīt vēlēšanu biļetenus, gan nav labi. Nezinu, vai tas bijis naudas trūkums vai organizēšanas kļūdas, bet par to vajadzētu runāt un vaicāt Centrālajai vēlēšanu komisijai. (*Lasiet A. Slučā vēstuli 11. lpp. – Red.*)

Kas gaidāms rudenī? *Saskaņas centrs* visu laiku cenšas noturēties uz diviem krēsliem, nenokaitināt savus vēlētājus un neatstumt tos latviešus, kuri balso par viņiem, neteikt ne balts, ne melns.

Pēc pašvaldību vēlēšanām, kad *Saskaņas centrs* svinēja uzvaru Rīgā, aptuveni trīsdesmit procenti no tiem, kas par viņiem nobalsoja, bija latvieši. Iemesls, manuprāt, bija sociālā politika – bezmaksas sabiedriskā transporta biļetes, vēl šis tas. Vēlētāju ļoti vienkārši nopirka un pārliecināja, ka viņš dzīvos labi un vēl labāk. Lielajās vēlēšanās *Saskaņas centram* latviešu vēlētāju vienmēr ir bijis, lielākais, 8–10 procenti, turklāt bieži vien tie ir bijuši latvieši, kuriem vieglāk ir runāt krievu valodā. Domāju, ka situācija nav mainījusies arī pašlaik. Tomēr daļa laba *saskaniešu* rīcība līdz šim visai skaidri rāda viņu virzienu. Viņi ir atstājuši Rubiku ar visu viņa partiju, malā pagāja arī ļoti radikālie cilvēki ar margināliem un divainiem uzskatiem, ir cilvēki, kuri ietekme tiek mazināta.

Kopš 2006. gada *Saskaņas centrs* jau ir mainījies, konformisms ir bijis ļoti liels, tāpēc viņi varētu piedāvāt sevi par partneriem latviešiem, noņemot spriedzi starp latviešiem un krieviem. Protams, bez radikālājiem viņi dabūs mazāk vietu, bet izskatīsies labāk. Domāju, ka tas ir viņu mērķis. Daudzas pazīmes liecina, ka pie viņiem var parādīties latvieši ar politikā pazīstamiem uzvārdiem, piemēram, Šlesers, bijušais *tēvzemiētis* Straume, vēl kāds. Šlesers var parādīties ar visu savu nelielo partiju, bet naudas injekcijas un reklāma dara brīnumus arī mazām partijām. Šlesera reklāma par to, ka jāsadarbojas, ka vajadzīgs nacionālais izlīgums, televīzijā skan jau vairākus mēnešus.

Domāju, ka vismaz līdz Eiroparlamenta vēlēšanām *saskaniešu* plāns bija atkārtot Rīgas scēnāriju Latvijā. Tagad tas būs grūtāk, jo saglabāt vēlētāju lojalitāti tik ilgu laiku, atrodoties opozīcijā valsts varai, nav iespējams. Ilgstoša sēdēšana opozīcijā ir degradējoša. Partija ir kā sastāvējis ūdens, vārdi vienmēr ir vieni un tie paši. Ja Rīgas plāns Latvijā nestrādā, acimredzot nāksies tērties latviskākās drānās.

Vai Saeimas vēlēšanas rudenī var sagādāt pārsteigumus?

Domāju, ka noteikti, jo kaut kas taču būs jāizdomā kā Šleseram, tā arī Repšem, Sudrabai, un gan jau vēl kāds sasparosies. Arī Nacionālā apvienība un *zaļie zemnieki* domā, ko darīt. Tas, ka *Vienotība* Saeimas vēlēšanās dabūs visvairāk balsu, nav garantēts, tāpēc varam sagaidīt arī krietnus pārsteigumus.

VIKTORS HAUSMANIS

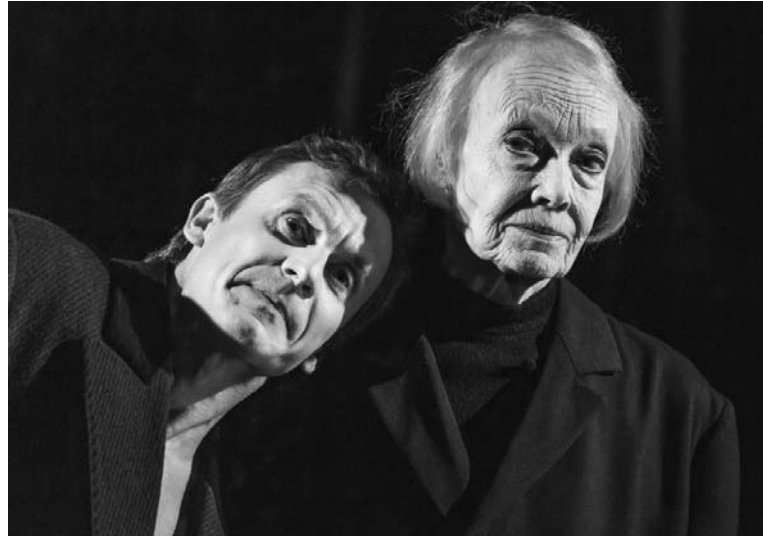
Lai iet kā iedams, vienu tomēr nākas atzīt: vasara sākusies! Laiks un daba to gan isti neaplicina. Laika pareģi solīja, ka šogad vasara sāksies ļoti agri, un tā arī notika. Jau maijā termometra stabiņš uzkāpa pāri trīsdesmit grādiem pēc Celsija. mēnesim vairāk uz beigu pusi sliecoties, siltums saplaka turpat par divdesmit grādiem un nācās atkal meklēt kādu siltāku šalli. Mūsu gudrais laika vēstnieks Toms Bricis vēl pavisam nesen ziņoja, ka salnas vairs nebūšot, bet mēneša beigās kļuva pielaidīgāks un atzina, ka viss vēl varot notikt.

Tomēr visdrošāk par vasaras sākumu liecina vērojumi teātrī. Nacionālais teātris, kā jau katru gadu, rikoja uz „Skroderdienu Silmačos” vairākkārtējām izrādēm. Līgo vakara priekšvakarā teātra priekšskars aizvērsies, un, kad Jāni būs nosvinēti, būs arī skaidrs, ka vasara patiešām ir sākusies, un pāris mēnešu būs jādzīvo bez teātra. Par vasaras sākumu liecina vēl kāda zīme – Latvijā, kā jau savās istajās mājās, iegriežas daudzi mūsu tautieši. Jaunāki viņi gan nekļūst, gluži tāpat kā mēs Latvijā, taču vienmēr ir prieks ar viņiem tikties. Tautiešu atbraukšanas iemesli ir dažādi, un viens no tiem – pārvest dzimtajā pusē savu mūžlībā aizgājušo tuvo cilvēku pišļus.

Rīgā satiku Daini Rudzīti – viņam jau pāri deviņdesmit, bet kā vienmēr – spirts un mozs, no vecuma ne vēsts! Prieks bija tikties ar šo augstas kultūras cilvēku: viņš gan uz Latviju atvedis savas dzīvesbiedres mirstīgās atliekas. Pagāja pāris nedēļas, un es saņēmu uzaicinājumu aizbraukt uz Liepupes kapiem, kur apbedīs enerģiskā, darbīgā Ilgvara Dižgalvja pelnu urnu. Senāk, kad Dižgalvis atbrauca uz Latviju, mēs allaž tikāmies, un es vienmēr esmu apbrīnojais šī cilvēka rosīgumu, viņa plānus un idejas. Ilgvars Dižgalvis bija ar biznesu saistīts cilvēks, taču, galvenais, viņš augsti cienīja latviešu kultūru, latviešu teātri un tautiskās tradīcijas.

Prieks bija Rīgā tikties arī ar Os-

valda Beltes dzīvesbiedri Rasmu. Viņa atveda sveicienu no vīra, kam arī nu jau pāri deviņdesmit. Osvalds Belte ir piedzimis ar aktiera dotībām, bet teātra mākslas pamatus apguvis kādreizējā Tautas teātra studijā. Koši viņš sevi apliecināja vairākās Eslingenas teātra izrādēs, notēlodams dažādas lomas. Tad – Austrālija, neļaimis gadījums, un teātrim bija

Astrīda Kairiša un Uldis Anže izrādē „Ezeriņš” Latvijas Nacionālajā teātrī

jāteic ardievas, taču teātra mīlestība viņa sirdī saglabājusies gadu gadiem. Kā vienmēr es priecājos, ka Rīgā viesnīcā „Radi un Draugi” atkal varēju būt kādu stundu kopā ar Ilzi Ziverti. Līdz ar viņu pie manis nosacīti atnāk arī pats Mārtiņš. Runājām par viņu, par Mārtiņa lugu „Raķete” un par Kārļa Auškāpa nākamajā sezonā Dailes teātri iecerēto lugu „Rīga dimd” iestudējumu. Žēl, ka mūsu drāmas izcilības Ziverta drāmatiskie darbi uz Latvijas skatuvēm parādās reti.

Sarunas ar visiem minētajiem tautiešiem noteikti aizvirzījās līdz Latvijas teātriem, un skanēja jautājums: „Kas Rīgas teātros noteikti būtu skatāms?” Tādos brīžos es vienmēr samulstu: teātru Rīgā ir daudz, izrāžu – milzīgs skaits, bet labas izrādes parādās retumis, – mazajās zālēs pa kādai vēl gadās,

uz lielajām skatuvēm – izņēmuma kārtā. Nu kaut vai pēdējās izrādes Nacionālajā un Dailē. Pirms kāda laika skatītāju aplausus izpelnījās Danskovītes luga „Lotgola”. Viss būtu labi, bet teātris šajā sezonā sadomājis lugai gluži kā televīzijas seriālam sniegt turpinājumu – otru seriņu, un iznācis – ne šis, ne tas! Var jau brīžiem pasmierties, bet salīdzinājumā ar pir-

nepieredzējis režisors Viesturs Meikšāns bija iecerējis pārspēt un uzlabot Viljama Šekspīra „Ričardu III”, šo izcilo darbu apmetot augšpēdus, to neiedomājami izkropļojot. Sekas? Vairāki skatītāji šo izrādi atstāj, tās beigas nesagaidījuši. Aina tāpat nav neko priecīga, un ko es lai atbildu mūsu tautiešiem?

Protams, neba visas sezonas laikā uz lielajām skatuvēm jāskatās tikai vāji darbi, taču visinteresantākais ir tas, ka pērles var atrast tieši teātru mazo zāļu izrādēs, un īsta pērle skatāma Nacionālā teātra aktiešu zālē – pēc Jāņa Ezeriņa noveļem veidotā režisora Elmāra Senkova iestudētā izrādē, kuŗas nosaukums ir vienkāršs – „Ezeriņš”. Rakstnieka mūžs bija īss, viņam bija atvēlēti tikai trīsdesmit trīs dzīves gadi, bet Jānis Ezeriņš uzrakstījis vairākas noveles, kuŗas šodien varētu likties senas, taču tās ir par mums pašiem – par cilvēku attiecībām un cilvēka dziļāko būtību. Maniem lasītājiem Ezeriņa daiļrade varbūt ir vēl labāk pārrēdzama nekā mums Latvijā, jo tieši trimdā – Mineapolē *Tilta* apgādā iznāca viņa kopotu rakstu pieci sējumi. Ezeriņš ļauj par viņa darbos noteikto pasmaidīt, taču aiz smaida slēpjas rakstnieka mīlestība pret cilvēkiem. Nacionālajā teātrī Elmārs Senkovs radījis it kā pavisam vienkāršu izrādi, tajā septiņi aktieři vij atsevišķās novelēs risinātus stāstus, bet pāri visam staro aktieŗu patiesīgums un dziļā cilvēcība, un, kad izrāde beigušies, skatītājam šķiet, ka viņš ir baudījis glāzi dzidra, skaidra, auksta avota ūdens. Visu deviņu noveļu pavedienus vienotā kamolā satīt palīdzējusi jaunā drāmatikē Rasa Bugavičute. Ja nu kādam iznāk būt Rīgā, uz šo izrādi gan ir vērts aiziet.

Šajā sezonā Nacionālajā teātrī galvenos laurus plūc tieši aktrises: Danskovītes „Latgola” Annas lomā priecina Dace Bonāte, bet īsts brīnums ir Marijas Bērziņas veidotā Mollija tāda paša nosauku-

ma lugā, kas veidota pēc Džeimsa Džoisa „Ulisa” motīviem. Izrādē darbojas tikai viņa viena, tajā līdz galam tiek atklāta kādas sievietes būtība, tās pretrunīgā daba. Jā, mūsu acu priekšā ir īsta, nevilnīga jauna sieviete, dažāda – kā jau dažkārt sieviete. Par Marijas Bērziņas sniegumu izrādē „Mollija” saku: jā, to es uzskatu par vienu no sezonas spilgtākajiem aktieŗmākslas sniegumiem.

Drīz nāksies sezonai aizvērt priekškaru, taču man gadījās noskatīties vēl kādu interesantu izrādi Nacionālā teātra aktieŗu zālē – Teas Dornas lugu ar dīvainu nosaukumu „MarLeni” un apakšvirsrakstā – „Tēraudblondās prūšu divas”. Viņas ir tikai divas: viena no viņām – izcilā, neaizmirstamā filmu diva Marlēna Ditriha, otra – aktrise un kinorežisore Lenija Rifenštāle, un lugas virsraksts veidots no abu vārdu pirmajām zilbēm. Saistoša šī izrāde ir divējādā ziņā: vispirms redzam atkal interesantus divu aktrīšu veidotus tēlus – Lolitu Cauku Marlēnas lomā, Lāsma Kugrēna – Rifenštāle. Abi aktrīšu darbi ir patiesas cieņas vērti, bet pats interesantākais – izrādi iestudējis Lāsma Kugrēnas dēls Jānis Mūrnieks. Pirms vairākiem gadiem es viņu iepazīnu kā aktieri, bet nu ar debiju režijā dēls palīdz mātei veidot oriģinālu tēlu – Leniju Rifenštāli. Nedomāju, ka Jānis Mūrnieks būtu vēlējies skatītājus pārsteigt ar kaut ko gluži oriģinālu, taču viņš ir radījis labu, respektējamu, uz krietniem pamatiem veidotu izrādi.

Pāris vārdus gribas piebilst vēl par vienu izcilu aktrisi – Ausmu Kantāni. Teātri viņa vairs nestrādā, bet ir brīnišķīga dzejas interprete: Eduarda Smilģa mūzejmājas mazajā zālītē Kantāne runāja Raina un Imanta Ziedoņa dzeju, un man patiešām atklājās Imanta Ziedoņa dvēsele, es no jauna ieklausījos un iemīlēju dzejnieku. Paldies par to Ausmai Kantānei!

Vasara sākusies! Bet jau drīz dzeguze apklusīs...

GUNDEGA SAULĪTE

Izrādās, jūlijs ir Latvijā populārākais kāzu mēnesis. Arī teātra izrādes „Latviešu kāzas” varoņi Kārlis un Anīta precēsies jūlijā, aicinot skatītājus uz **gandrīz vai īstām kāzu svinībām** 4., 5., 6., 8., 9., 10., 11. vai 12. jūlijā Raunas novada Kieģeļceplī.

Nopietna mūsdienu pārpratumu komēdija ar mūziku, – tā pagājušajā vasarā Vecpiebalgas Kal-

na Antēnu rijā sevi pieteica jauna teātra izrāde „Latviešu kāzas”, kuŗas autors un režisors **Lauris Gundars** aicina beidzot mest pie malas kautrību un parunāt pašiem par sevi. Protams, ne jau bez smaida sejā.

Šovasar režisors un izrādes ansamblis aicina uz atkalsatikšanās, tiesa gan, jaunā vietā – **Raunas Kieģeļceplī**.

Baiba Valante, Jānis Jarāns un Artis Robežnieks izrādē „Latviešu kāzas” // Foto: J. Deinats

Lai kāzas būtu patiesi laimīgas un jautrības pilnas, nepietiek ar jestrū mūziku – jāizrunā, jāizrāvē visi kašķi un pagātnes traipi ne-

tikai abu ģimeņu, bet arī kaimiņu lokā. Šoreiz kāzu mājās gan smieklī skanēs, gan līs asaras, kāds palaidīs rokas, bet kādam citam pie-

Brauksim uz kāzām!

pildīsies vispārdrōšākie sapņi. Tomēr visam pāri virmos patiesas jūtas, turklāt tās skars ne tikai jauno pāri un ne tikai jaunus ļaudis... Un, protams, latviešiem nav kāzu bez alus, mūzikas un patiesas prieka.

Lomās dažādu Latvijas teātru aktieři: Esmeralda Ermale, Jānis Jarāns, Artis Robežnieks, Baiba Valante, Anna Putniņa, Lienīte Osipova, Mārtiņš Počs, Artūrs Putniņš, Jānis Vimba, Edgars Lipors.

Izrāde notiek Raunas Kieģeļceplī, A2 autošosejas 109. kilometrā.

Biļetes tikai iepriekšpārdošanā, to skaits ierobežots, skatiet www.bilesuparadize.lv un jautājiet Raunas novada informācijas centrā (tālr.: 64177014).

Izrādes garums: 2 stundas 45 minūtes.

Jaunumi „Rados un Draugos”

Ar viesnīcas „Radi un Draugi” direktori Margaritu Plataci tikās Ligita Kovtuna

„Rados un Draugos” vienmēr var satikt kādu paziņu vai mūsu avīžu lasītāju no tālām zemēm, tāpēc ikreiz, būdama Vecrīgā, cenšos te iegriezties. Arī lai kaut ko uzliktu uz kārā zoba vai iedzertu kafiju. „Radu un Draugu” restorāns pārtapis jaunā veidolā – kļuvis plašāks, mūsdienīgāks. Īpaši patīkami ir sēdēt pie galdiņiem, kur logi atrodas Mārstaļu vai Grēcinieku ielas pusē. Tā ir Rīgas baudīšana. Ja nesanāk satikt sarunbiedru, laiku der izmantot, apcerīgi vērojot, kas notiek Vecrīgas ieliņās... Restorāns ieguvis arī jaunu „saturu”. Lasu ēdienkarti: *Ķelmēnu* rupjmaize ar... viršu medu, ar lauku biezpienu, ar kadiķos kūpinātu lauku speķi, ar brūkleņu zapti... ķimeņu Saulgriežu siers, Zemgales skābeņu zupa, marinēta un lēni cepta cūkas pavēdere ar upeņu un alus mērci, jaunie kartupeļi, Latvijas lauku zaļumi... desertā - medus kūka... Restorānu tagad sauc – „Niklāvs”. Vēsturiskā nama augšstāvā savulaik bijusi mākslinieka Niklāva Strunkes darbnīca. Tur tagad ir viesu istaba, ko iecienījuši viesi, kuri Rīgu apciemo kopā ar ģimeni. Te ir plašas telpas, virtuves niša ar traukiem. Un pasākains skats pār Vecrīgas jumtiem.

Stāsta viesnīcas direktore **Margarita Platace**. Viņa ir viena no visvairāk pieredzējušām tā sauktā viesmīlības biznesa pārstāvēm Latvijā, arī mācībspēks attiecīgajās mācību iestādēs. Bet praktiski viesnīcu biznesā sākusi strādāt 1991. gadā *Hotel de Rome* līdztekus ar tās pirmo direktoru Danielu Jānu (tagad Kukšu muižas saimnieks, par ko jau mūsu lasītājiem savulaik vēstīts).

M. P.: Kopš aprīļa paši saimniekojam restorānā – paši nosakām, kas te notiek un ko saviem viesiem piedāvājam. Mēģinām īstenot to, kas iepriekš bija labi iecerēts, bet īsti neizdevās. Pēc ilgākām pārdomām un pārrunām arī izdomājām šo nosau-

Pēc valdes sēdes „Radu un Draugu” terasē. No kreisās: Margarita Platace, Evita Žvarte, Māris Slokenbergs, Pēteris Pētersons, Ilze Grickus

kumu – „Niklāvs”. Tu pareizi esi pamanījis, ka ēdienkarte ir ar „latvisku akcentu”, bet vai ievēroji, ka esam mēģinājuši arī piešķirt „modernu akcentu”? Mēs vēlamies gan piedāvāt ēdienus, kas ārzemju tautiešu, mūsu galvenās mērķauditorijas, prātā saistās ar latviskumu, gan arī ievērot mūsdienīgās ēšanas pa-

radumus, kas nozīmē – daudz zaļumu, organiskā pārtika, sabalansētība. Jā, protams, latvieši, kas ciemu dienās apmetušies mūsu viesnīcā, mīļprāt grib nobaudīt tieši to, kas saistās ar tradicionālo latviešu virtuvi, – asinsdesu ar brūkleņu zapti vai „cauraudzīti”, kartupeļus ar siļķi, skābeņu zupu, kas, starp citu,

ir pazīstama arī citu tautu virtuvēs. Laša fileju, ko ēd vai visur pasaulē, mēs pasniedzam ar māruttku un ābolu mērci un vāriem jaunajiem kartupeļiem un Latvijas lauku zaļumiem.

Kad atgriezīs no ciemošanās un komandējumiem aizjūrā, uzreiz traucos uz veikalu pēc biezpieniņa un brīnišķīgiem Latvijas piena produktiem...

No biezpiena varam pagatavot gan sāļus, gan saldus ēdienus. Universāls produkts! Ļoti nozīmīgs mums šķiet sezonas produktu piedāvājums – šobrīd r-barberi un zemenes, drīz nāks gailenes, tad beciņas un rudens labumi.

Bet pelēkie zirņi, pupiņu zupa un rasoliņš?

Ir, ir arī rasoliņš! Un Latvijas tomāti un gurķi, kas, protams, smaržo un garšo kā nekur pasaulē!

„Radi un Draugi” patiešām ir ideāla satikšanās vieta – pašā Vecrīgas sirdī, autobraucējiem tepat blakus Peldu ielas stāvieta par „draudzīgu cenu”. Ja, piemēram, jāsarīko viesības vai konference?

Tad var izvēlēties – lielā jeb

konferenču zālē var sarīkot gan plašāku sapulci – vairāk nekā 100 cilvēkiem, gan balli ar dančiem, jo klāt vēl ir bāra telpas un salons. Te, piemēram, Rīgas ķīniešu studenti bija sarīkojuši ķīniešu Jaunā gada svinības. Ja vēlies nosvinēt apaļu jubileju restorānā, varam piedāvāt ērtas viesības 50 – 60 cilvēkiem. Savukārt mazajā zālē var notikt konference vai seminārs 20 cilvēkiem, un mēs nodrošināsim kā nepieciešamo aprīkojumu, tā arī „kafijas pauzes”. Darbojas arī āra terase – Grēcinieku ielas pusē, kur maltīti var ieturēt ēnā, ja traucē saules svelme.

Aizvadītajā nedēļā notika viesnīcas „Radi un Draugi” valdes sēde, par ko redakcija lūdza pastāstīt valdes locekli **Ilzi Grickus** no Lielbritānijas.

I.G. Viesnīcas valdes sēdes Rīgā tiek plānotas ik pa diviem mēnešiem, lai dotu iespēju darbiniekiem tuvāk iepazīties ar valdes locekļiem no Anglijas, savukārt valdei pārskatīt izdarītos darbus un plānot turpmākos. Starplaikā par būtiskām problēmām valde apspriežas, izmantojot *skaipu*. Māris Slokenbergs, vienīgais Latvijā dzīvojošais valdes loceklis, ik nedēļu piedalās darbinieku sapulcēs, kas tiek protokolētas, protokoli tiek nosūtīti valdes locekļiem un valdes priekšsēdim Pēterim Pētersonam uz Angliju. Tā valde kopā ar direktori Margaritu Plataci vai ik dienu samērā cieši seko viesnīcas un restorāna darbībai.

Kārtējā valdes sēde notika Rīgā 3. un 4. jūnijā. Visbūtiskākais tajā bija jautājums par restorāna darbību. Tūrisma sezona ir sākusies, un viesnīcas „Radi un Draugi” noslogojums ir samērā augsts. Viesnīcas galvenā daļa tiek iegūta tieši šajos vasaras mēnešos. Svarīgi, ka sociālajos tīklos izlasāmas ļoti labas atsauksmes par mūsu kopīgo darbu.

Nākamā valdes sēde Rīgā būs augustā.

CITUR IZLASĪTS

Vai bija pretošanās Latvijas okupācijai 1940. gadā?

Šogad jūnijā aprit 74 gadi, kopš krievu tanki iebrauca Rīgā un sākās Latvijas okupācija. Naktī no 14. uz 15. jūniju Sarkanā armija šķērsoja Latvijas-PSRS robežu un uzbruka 3. Abrenes bataljona 2. un 3. robežpunktam, tos iznīcinot. 17. jūnijā plkst. 9 Sarkanās armijas pārstāvis ģenerālpulkvedis D. Pavlovs sastapās ar Latvijas armijas pulkvedi Otto Ūdentiņu un plkst. 13 parakstīja Latvijas armijas kapitulācijas aktu - tā nepretosies ienākošajām Sarkanās armijas daļām, paliekot savās mītnēs.

Žurnālā *Illustrētā Pasaules Vēsture* bija publicēts raksts par 1940. gada jūnija notikumiem Latvijā. Žurnāla lasītājs bija iesūtījis jautājumu: – **Vai 1940.**

gadā notika nesankcionēta pretošanās okupācijas spēkiem? Atbildi sagatavojuši Latvijas Universitātes mācībspēki. *IPV* redakcija laipni atļāva ar šo atbildi iepazīstināt mūsu laikraksta lasītājus.

Tātad – vai kāds nesankcionēti pretojās Latvijas okupācijai? Lielos vilcienos un principā pareiza atbilde uz šo jautājumu ir – nē. Ievērojams trimdas latviešu vēsturnieks Edgars Andersons rakstījis, ka pretošanās nebija pat iedomājama. Viņa ieskatā pēdējais termiņš, kad varēja uzsākt bruņotu pretestību, turklāt visām Baltijas valstīm kopā, bija 1939. gada septembrī, kad Baltijas valstis pieņēma padomju ultimātu par Sarkanās armijas bazu izvie-

tošanu to teritorijā. Pretošanās varēja notikt tikai tad, ja būtu bijusi reāli funkcionējoša visu trīs valstu militāra alianse 1940. gadā Latvija par okupāciju neizteica pat diplomātisku protestu.

Tomēr doma par pretošanos iespējamam svešu valstu uzbrukumam bija. 1939. gadā Latvijas valdošā elite apliecināja gatavību pretoties un kopējais noskaņojums sabiedrībā bija kaujiniecisks. Valsts prezidents Kārlis Ulmanis jūnija sākumā bija izteicies, ka Latvija cīnīsies pat tad, ja ienaidnieks iebruks valstī no abām pusēm. Patiesībā tas nebija iespējams.

Vēsturnieku pētījumi liecina, ka laikā pēc 1939. gada Bazu līgumiem Latvijas aizsardzības

spējas tika nostiprinātas un, politiskajai vadībai pieņemot lēmumu par pretestību, tas tiktu izpildīts. Tomēr Latvijas valdība pieņēma lēmumu nepretoties.

Tomēr ir liecības par dažiem pretošanās mēģinājumiem pirms padomju ultimāta izteikšanas. 1940. gada 15. jūnija naktī padomju spēki uzbruka Latvijas robežapsardzes posteņiem Masļenkos un Smaļos. Sardze Masļenkos izrādīja pretestību, trīs robežsargi un divi civilisti tika nogalināti, sardzes ēka nodedzināta un vēl vairāki cilvēki sagūstīti.

Latvijas armijas Vidzemes divīzijas komandiera palīgs ģenerālis Jānis Ezeriņš 9. Rēzeknes pulka komandierim uzdeva iz-

rādīt pretestību. Līdzīgu pavēli ģenerālis gribēja izteikt arī Madonas pulkam. Tomēr Rēzeknes pulka komandieris, atsaucoties uz augstākstāvošu instanču pavēli, Ezeriņa uzdevumu neizpildīja, bet nosūtīja telegrammu Kaŗa ministrijai. Kaŗa ministrs Krišjānis Berķis un armijas stāba priekšnieks Hugo Rozenšteins pavēlēja atstādīt un arestēt ģenerāli Ezeriņu. Tuvu konfliktam bija nonācis arī Lejaskurzes garnizona komandieris pulkvežleitnants Viktors Hasmānis, kas bija gatavs ar spēku apturēt propadomju elementu agresīvo rīcību Liepājā.

Publikāciju sagatavojis
P. KARLSONS

Vikingu kuģis „Nameisis”

VALIJA BERKINA

Latvijas vikingu „Nameisis” ekspedīcijā no Valdaja augstienes līdz Baltijas jūrai

Daugavas ekspedīciju „No Valdaja augstienes līdz Baltijas jūrai” veica uzņēmuma „Mežmalas laivas” vikingu kuģa „Nameisis” komanda. Ceļojums sākās no Daugavas iztekas Korjakina ezerā Valdaja augstienē Krievijā. Tāpat kā 10. gadsimtā, kad tas bija baltu, austrumslavu un ģermāņu tirdzniecības ceļš, upe turpinās pa Baltkrieviju un Latviju. Ekspedīcija beidzās 1. jūnijā Jelgavā, kur notika Pilsētas svētki.

Daugavas (*Dyna*) vārds visnākam minēts 10.-11.gs. Gustavsāgā, kas pierakstīta 14.gs. Upi dēvēja par „ceļu no varjagiem uz grieķiem”. Latvijas likteņupes Daugavas kopgarums ir 1005 km. Tā plūst cauri trīs valstīm - Krievijai (325 km), Baltkrievijai (328 km) un Latvijai (352 km).

Lai gan zudušas daudzas senvietas, kas bijušas liecinieces pie Daugavas dzīvojošo cilšu ciešajiem sakariem ar svešzemju kuģotājiem, tomēr upes krasti aizvien vēl ir bagāti kultūrvēsturiskiem objektiem (pilskalni, pilsdrupas, pilis, dievnami) un gleznainām dabas ainavām. Par to pārliecinājās Pļaviņu novada uzņēmumā „Mežmalas laivas” („Liepsalas”, Klintaines pagasts) pēc seno vikingu parauga 2013. gadā ar Eiropas Savienības fonda finansiālu atbalstu uzbūvētās liellaivas „Nameisis” komanda, kas no 1. maija līdz 1. jūnijam bija devusies Daugavas ekspedīcijā. Ekspedīcijas vadītājs Arvids Apfelbaums stāsta, ka nosaukums „Nameisis” (*Namejs, Nameitis*) dots tāpēc, ka šis vīrs bija Tērvetes zemgaļu vecākais, vēlāk visas Zemgales ķēniņš un brīvības cīņu vadonis.

Sirsniņa sagaidīšana Jelgavā

Ar šo 12 metrus garo un 2,5 metrus platu liellaivu komanda kapteiņa Aivara Pampes un Daugavas ekspedīcijas vadītāja vadībā no Valdaja augstienes Krievijā līdz Baltijas jūrai un vēlāk pa Lielupi nokuģoja vairāk nekā 1000 km. Kuģa komanda - Aigars Pampe, Arvids Apfelbaums, kuģa īpašnieks Oskars Petrovs, video operātors un fotogrāfs, dienas vadītājs, šūpojoties Daugavas viļņos, bet naktis guļot teltīs vai turpat uz liellaivas klāja. Pārtiku iepirkusi apstāšanās punktos lielākajās pilsētās. Līdz Vitebskai dzeramo ūdeni ņēmuši no Daugavas, bet pēc tam vairs nav riskējuši to darīt. Daugavas ekspedīcija bija saskaņota ar visu trīs valstu atbildīgajām iestādēm, tāpēc robežu šķērsošana notikusi bez aizķeršanās.

Ekspedīcijas dalībnieki bija aculiecinieki tam, kā Daugavas augštecē Baltkrievijas teritorijā - pie Vitebskas un Polockas pilnā sparā rit hidroelektrostacijas (HES) būve. Tātad arī Baltkrie-

vija vēlas būt neatkarīga no citu valstu energoresursiem. Ekspedīcijas dalībnieki izsaka lielu pateicību Latvijas Republikas konsulāta Vitebskā vadītājam Dagnijai Lācei-Atei par sarikoto lielo kultūras programmu, kuŗas laikā notikusi tirgošanās ar „Polockas kņazu” un bijusi iespēja lepnī izrādīt savus 9. gs. sēļu tērpus.

„Nameisis” 23. maijā šķērsoja Baltkrievijas - Latvijas robežu un saulainajā 26. maija pēcpusdienā sasniedza Pļaviņas, kur dzīvo ekspedīcijas vadītājs Arvids Apfelbaums. Pie nesen izbūvētās pontona piestātnes ekspedīciju sagaidīja otra liellaiva „Lāčplēsis” un Klintaines pagasta sieviešu vokālais ansamblis „Dzirnas”, kas ceļotājus pavadīja ar dziesmām līdz Pļaviņu mūzejam. Tur vietējie ļaudis dalījās atmiņās par Daugavu pirms Pļaviņu HES celtniecības.

Savukārt 1. jūnijā vikingu „Nameisis” no Baltijas jūras iepeldēja Lielupē, tad Driksas ūde-

nos, lai noenkurotos J. Čakstes bulvāra promenādes laivu piestātnē, kur notika liellaivas kapteiņa Aigara Pampes un komandas sagaidīšana.

Kopš 1. jūlija vikingu „Nameisis” kapteiņa Aigara Pampes vadībā ir noenkurojies Zemgales sirdī Jelgavā. Ikviens varēs izmantot iespēju doties izbraukumos pa Lielupes un Driksas ūdeņiem. Kapteinis šogad beidza Zemgales Reģiona kompetenču attīstības centra organizētos gidu kursus un ir saņēmis Jelgavas un apkārtnes gīda sertifikātu. Kursu nobeiguma darbu Aigars Pampe vēltīja ekskursijas „Ap salām Jelgavā senākajā buriniekā „Nameisis”” izstrādei. Liellai-

va „Nameisis” domāta aptuveni 20 tūristu pārvadāšanai. „Nameisis” ir līdzīgs jau zināmajai, ar teiksmām apvītājam liellaivai „Lāčplēsis”, kas vairākas sezonas no Tūrisma pakalpojuma centra Klintainē ceļotājus, arī no Amerikas, Austrālijas un Eiropas, pa Daugavas likločiem vizina uz Oļiņkalnu, Sēlpils pilskalnu un citām gleznainām vietām. Lāčplēša dienā, 11. novembrī, liellaiva „Lāčplēsis” parasti kuģošanas sezonu beidz. Vikingu liellaivas „Nameisis” Daugavas ekspedīcijas video operātors Matīss Spaiļe stāsta, ka mēneša laikā uzfilmēts bagātīgs materiāls, kas būs redzams rudenī vairākas serijs kādā no Latvijas televīzijas kanāliem.

ZIŅAS ĪSUMĀ

14. jūnijs – Komunistiskā genocīda upuru piemiņas diena

RĪGĀ:

• **Melngalvju namā plkst.10.00** konference „1941. gada 14. jūnija piemiņai”, grāmatas „SIBIRIJAS BĒRNI” (krievu valodā) atvēršana. **Plkst. 17** koncerts „Aizvestajiem”. Piedalās Latvijas Radio koris (diriģents Sigvards Kļava), zvanu ansamblis „Primus” (vadītājs K. Karps). Solisti Mareks Auziņš (kontrabass) un Daumants Kalniņš (oboja) leija ar bezmaksas ielūgumiem.

• **Pie dzelzceļa stacijas „Šķirotava” plkst. 11.00** piemiņas sarīkojums.

• **Pie Brīvības pieminekļa plkst. 13.00** piemiņas brīdis. Svinīgā Goda sardzes maiņa un ziedu nolikšanas ceremonija.

• **Kinoteātri „K.Suns” plkst. 14.00 - 16.00** dokumentālās filmas „Kur palika tēvi?” pirmizrāde

• **Pie dzelzceļa stacijas „Torņakalns” plkst. 15.00** piemiņas brīdis.

• **Rīgas Sv. Pēterā baznīcā plkst. 15.00** koncerts „Veltījums”. Piedalās Boleslava Volaka brāsbend.

• **Rīgas Latviešu biedrības namā plkst.16.00** Lūcijas Garūtas, Andreja Eglīša kantāte „DIEVS, TAVA ZEME DEG!”. Piedalās Latvijas Universitātes absolventu koris „Jubilāte”, Rīgas Latviešu biedrības jauktais koris un Rīgas Paudagoģijas un izglītības vadības akadēmijas jauktais koris „Fortius”. Diriģents Juris Kļaviņš, solisti Jānis Kurševs (tenors) un Andris Gailis (baritons), koncertmeistare Ilze Dzērve, pie ērģeļiem Roberts Hansons.

• **Rīgas Mateja baznīcā plkst.18.00** koncerts NEAIZMIRSTI. Piedalās Raimonds Tiguls, jauniešu koris „Mūza”, diriģents Guntis Cimiņš, kamerkoris „Matejs”, diriģenti Rudīte Tālberga un Māris Dravnieks.

• **Rīgas Domā plkst. 19.00** Komunistiskā genocīda upuru piemiņas dienai veltīts koncerts *Lux aurumque*. Piedalās profesionālais pūtēju orķestris „Rīga”, diriģents Mārtiņš Ozoliņš, soliste Gunta Davidčuka-Gelgote (soprāns). Programmā - mūzika, kas piemin traģiskos mirkļus, mierina un sniedz gaišu cerību. Ieeja koncertā ar bezmaksas ielūgumiem.

GULBENĒ UN LITENĒ 14. jūnijā plkst. 14.00, pieminot komunistiskā genocīda upurus, pulcēšanās Gulbenes dzelzceļa stacijā pie I.Rankas veidotā pieminekļa 1941. gadā un 1949. gadā represētajiem civiliedzīvotājiem un militārpersonām. Ziedu nolikšana. Piedalīsies LR Aizsardzības ministrijas, Nacionālo bruņoto spēku, Zemessardzes, Gulbenes novada domes, politiski represēto apvienību pārstāvji. Pēc tam visi aicināti doties uz peronu pie dzelzceļa sliedēm (otrpus dzelzceļa ēkas), kur notiks patriotisks piemiņas brīdis pie Gulbenes stacijas izvesto piemiņas plāksnes. **Pēc pulksten 15.00** izbraukšana uz Liteni. Transports nodrošināts. **Pulksten 16.00** piemiņas brīdis Litenes kapos, **pulksten 17.00** - pārbrauciens uz Latvijas armijas kaŗavīru nometnes vietu, kur tiks kurts piemiņas ugunskurs.

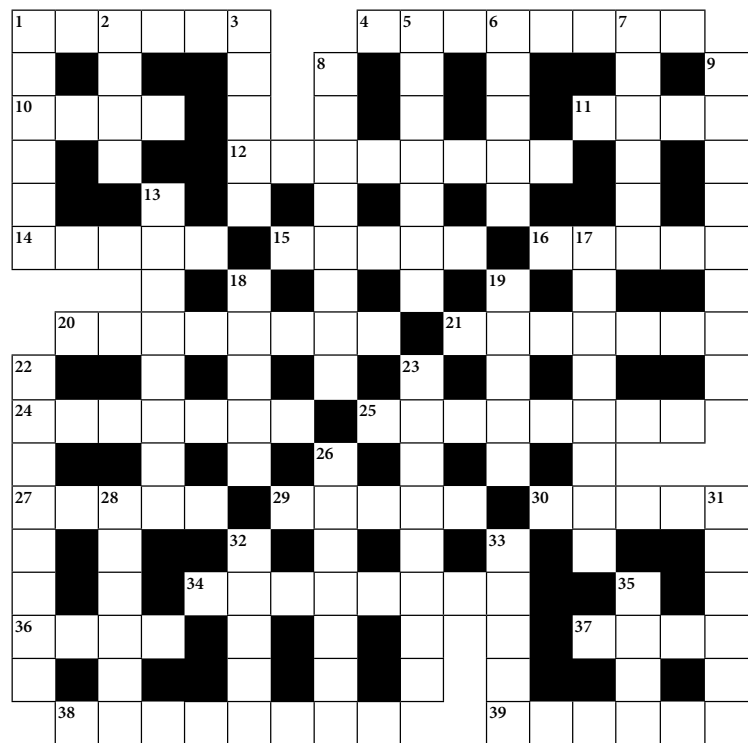
JĒKABPILĪ 14. jūnijā plkst. 14.00 14. jūnija parkā notiks Piemiņas brīdis 1941. gada 14. jūnija represijās cietušo piemiņai. Pilsētas domes priekšsēdis Leonīds Salcevičs un viņa vietnieks Jānis Raščevskis ir dzimuši Sibīrijā izsūtīto ģimenēs.

ROPAŽU PARKĀ 14. jūnijā pie pieminekļa Komunistiskā genocīda upuru piemiņai atkal pulcēsies ļaudis, lai pieminētu 1941. gada 14. jūnija deportācijas. Līdzās piemineklim 2012. gadā tika iedēstīti trīs piramidālie ozoli, tā aizsākot jaunu tradīciju - veidot savu *Likteņdārzu*.

Īsziņas sagatavojsi VALIJA BERKINA

Sastādījis DAIGA KALNS (ASV)

KRUSTVĀRDU MĪKLA

kārtas ziditājs Āzijā. 2. Klajš laukums mežā. 3. Somu pirts. 5. Izplatīta zobu slimība. 6. Indīga gāze, dvinga. 7. Latviešu meiteņu organizācija. 8. Mazas vērtības monēta. 9. Vinnests. 13. Atvadas. 17. Atbilstīgs, līdzvērtīgs. 18. Asinsrades orgāns. 19. Dārza puķe. 22. Gultas piederums. 23. Slavens latviešu hokejists un treneris. 26. Pilsēta Ventpils novadā. 28. Sniega kristalls. 31. Latviešu valodniece (1890-1976). 32. Šaura auduma sloksne. 33. Zilupes pieteka. 35. Sens stīgu instruments.

Krustvārdu mīklas (BL Nr.22) atrisinājums

Līmeniski. 4. Sorgo. 5. Presēt. 7. Musons. 10. Rumba. 11. Ragana. 12. Nācija. 13. Lapenes. 16. Triole. 19. Piesta. 22. Diogens. 23. Tulpes. 24. Viraks. 25. Drezīna. 26. Matīss. 28. Dalasa. 30. Rasists. 35. Storno. 37. Poruks. 38. Skeči. 39. Skonto. 40. Orfejs. 41. Vēlāk.

Stateniski. 1. Ostrava. 2. Trimo. 3. Romance. 5. Puravi. 6. Ergs. 8. Osis. 9. Skarbs. 14. Protejs. 15. Niecīgs. 17. Rauda. 18. Lieks. 20. Izīda. 21. Takts. 27. Taksis. 29. Alises. 31. Anosovs. 32. Tapioka. 33. Polo. 34. Auce. 36. Delle.

Līmeniski. 1. Vīriešu balss. 4. Vitrīna. 10. Bišu kāpuri. 11. Sievietes vārds (okt.). 12. Liriska rakstura skaņdarbs. 14. Tilpuma mērvienība. 15. Latviešu dziedātājs (1878-1966). 16. Stūrainā tilpne. 20. Sēne. 21. Noteikt nākotni, zilēt. 24. Piegādāt (materiālus, preces). 25. Salielīt, sacil-

dināt. 27. Plēsīgs meža zvērs. 29. Mīlestības dieviete latviešu mītos. 30. Vēlreiz, no jauna. 34. Baznīcas kalpotājs. 36. Paņēmot rokās, pārvietot vai nogādāt (kur). 37. Priēžu meži. 38. Kurvjiežu dzimtas puķes. 39. Neliels naudas ziedojums.

Stateniski. 1. Liels nepārnadžu

SARĪKOJUMI / DIEVKALPOJUMI

SARĪKOJUMI DENVERA (CO)

Kolorado Latviešu kultūras centrs (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226), tālr.: 303-986-5337 vai 303-913-8081. **Piektdienās** 19:00 tiekas latviešu deju grupa, 20:30 notiek koŗa mēģinājums.

FILADELFIJA (PA)

Filadelfijas Brīvo Latvju biedrība (531 N 7th Str, Philadelphia, PA 19123), Info: www.Latvian-society.com

50 Latvijas bērni un jaunieši ar īpašām vajadzībām ar nepacietību gaida izdevību piedzīvot neaizmirstamus brīžus nometnē **Cerību Planēta Peldos no 25. līdz 30. jūnijam.**

MINEAPOLE (MN)

Latviešu draudzes nams (3152 17th Ave S, Minneapolis, MN 55407).

14. jūnijā 16:00 Aizvesto piemiņas dienas akts. Māris Bergmanis stāstīs par izsūtīto liecinieku pieredzi šai grūtajā tautas laikmetā. Kafijas galds. Ieejas ziedojums, sākot ar \$5. Aktu rīko Korporāciju kopa Minesotā LOAM uzdevumā.

24. jūnijā 19:00 **Jāni pilsētā**, dr. nama lejas telpās ligošana, apligošana, dziedāšana. Jāņu siers, alus, spēka rauši un jūsu līdzpaņemto groziņu uzkodas kopējam galdam. Vainagus varēs pīt uz vietas. Ieeja \$10, studentiem un skolēniem brīva. Rīko LOAM.

NUJORKA (NY)

Salas bazn. (4 Riga Lane, Melville NY).

14. jūnijā 17:30 izrādīs režisores **Dzintras Gekas** filmu "Bērniņas zeme Sibīrijā". Ieeja pret ziedojumu, sākot ar \$10 par labu Sibīrijas Bērnu fondam. Pēc filmas sekos kafijas pusstunda.

DV nams (115 W 183 St Bronx, NY 10453).

14. jūnijā 14:00 Tautas sēru dienas sarīkojums. Daugavas Vanadžu projekts „Skolēnu ceļš uz Okupācijas mūzeju”. Programmā: ar savu dzeju uzstāsies Rita Gāle, filmas „Rakstniece Melānija Vanaga” pirmizrāde Ņujorkā. /Māra Zirnīte, Latvijas Mutvārdu vēstures pētnieku asociācija/. Melānijas Vanagas grāmatas „Veļupes krastā: 1941-1957” fragmentus lasīs **Līga Balode. Egila Ramiņa** memuārus un prof. **Paula Lazdas** Okupācijas mūzeja XX gadu jubilejas ievadrunu lasīs **Valdis Čirkste**. Pārdošanā latviskas mantas, grāmatas un video. Ieejas ziedojums, sākot ar \$20. Čekus raksīt – Daugavas Vanadžes, memo rinda „Ceļš skolēniem uz OM” un sūtīt uz adresi: 115 W 183 St, Bronx, NY 10453. Atbalstīsim! Sarīkojumā savāktie ziedojumi (personīgi vai pa pastu) tiks ziedoti Latvijas skolēniem

Sludinājumu un reklāmas
pieņemšanas punkts
internetā
www.307.lv

www.307.lv

SLUDINĀJUMI

Pilna cikla mežizstrādes pakalpojumi.
Tālr.: 28111681

Pērkam lauksaimniecībā izmantojamo zemi, var būt ar mežiem. Izskatām 3-5 dienu laikā. E-pasts: maris@abm.lv
Tālr.: 28308131

**LATVIEŠI
AMERIKĀ**
www.LatviesiAMERIKA.com

SIKIK!-Toronto izkārtojumā
XIV Dziesmu Svētkos Kanadā
Studenšu korporāciju brokastis
2014. gada 4. jūlijā no 10:00 līdz 12:00
Crowne Plaza Hamilton
150 King Street East, Hamilton, ON L8N 1B2
\$25.00 no personas

Pieteikšanās līdz 23. jūnijam
pie fil! Silvijas Shedden
99 Humberview Road, Toronto, ON, Canada M6S 1W9
Tālr.: 416-760-8515, doscon@sympatico.ca

Annas Brigaderes slavenā autobiogrāfiskā trioloģija tagad angļu valodā:

THE ANNELE TRILOGY
A BOOK FOR YOUNG AND OLD
translated by Ilze Kļaviņa Mueller

Džemmas Skulmes ilustrācijas, Lindas Treijas vāks

Lai pasūtīnātu grāmatu, rakstiet uz anneletrilogy1@gmail.com vai zvaniet +001-612-729-9821

Okupācijas mūzeja apmeklējumam, lai veicinātu interesi par Latvijas vēsturi un stiprinātu latvisko piederību un latvisko „es”.

Christ and St. Stephen's Church (120 West 69th Str, netālu no Brodveja ielas).

17. jūnijā 20:00 *North/South* kamerorķestris diriģenta *Max Lifchitz* vadībā atskaņos latviešu komponistes *Annas Veismanes Viola d'Amore* koncertu (Ņujorkas pirmatskaņojums). Komponiste būs koncertā un teiks ievadvārdus par savu opusu. Ieeja bez maksas.

PRIEDAINĒ (NJ)

Info: www.priedaine.com

21. jūnijā 16:00 Tradicionālie **Jāni Priedainē**. Programmas sākums ap 19:00. Tautas dejas: Filadelfijas “Dzirkstele” un Vašingtonas DC “Namejs”. Koncerts: duets no Latvijas “Inga un Normunds”. 21:00 ugunsкура iedegšana un dziedāšana pie ugunsкура. Balles mūzika: grupa “Zenīts” no Latvijas ar duetu “Inga un Normunds”. Ieejas maksa \$35, NJLB biedriem un pensionāriem \$30, no 15 līdz 18 gadiem \$15, bērniem līdz 15 gadiem ieeja brīva. Telts vieta \$20. Informācija: 732-610-8226, un www.priedaine.com

SIETLA (WA)

Sietlas latviešu sabiedriskais

centrs (11710 3rd Ave NE, Seattle, WA 98125). Info: www.seattlelatviancenter.com

15. jūnijā 11:00 Aizvesto piemiņas dievk. kopā ar igauņiem un lietuviešiem. Pēc dievk. koncerts un pieņemšana nama zālē.

ST. PĒTERSBURGA (FL)

Latviešu biedrības nams (1705 9th Ave N, St. Petersburg FL 33713), tālr.: 727-365-7856.

23. jūnijā 16:00 **Jāņu dienas ieligošana**. Lidzi jāņem groziņi, pildīti ar šim vakaram piemērotiem labumiem, kā arī Ligo dziesmu krājums, jo paredzēta varena ligošana.

(Turpināts 18. lpp.)

Tradicionālie Jāni Priedainē 2014

Koncertā duets no Latvijas Inga un Normunds

21. jūnijā

Tautas deju priekšnesumi Filadelfijas "Dzirkstele" Vašingtonas DC "Namejs"

Balle grupa "Zenīts" no Latvijas

Ugunskurs, dziesmas un dejas...

Līgosim līdz rīta gaismai!
Programmas sākums ap 19:00
Līgotājus gaidīsim no 16:00
Ieejas maksa \$35.
NJLB biedriem, pensionāriem \$30,
no 15-18 gadiem \$15,
no 0-15 gadiem par brīvu. Telts vieta \$20.
Aicinām tirgotājus uz sadarbību.
Adrese: 1017 State Route 33, Freehold NJ 07728
+17326108226 www.priedaine.com rīko NJ Latviešu Biedrība

LATVIAN RELIEF FUND of AMERICA
AMERIKAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS FONDS

**IZDEVĪGI
APDROŠINĀJUMI
JUMS
UN
JŪSU
ĢIMENEI**

www.LRFA.org 215.635.4137 info@LRFA.org

LASL
LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE
Kravas pārvadājumi starp ASV un Latviju!

Visāda veida kravas sūtījumi: **pārcelšanās** (uz vai no Latvijas), **auto transports, gaisa kravas** un arī naudas pārsūtījumi (caur Baltic Financial Services).

• Tagad ir laiks sūtīt lietas dārzam! Traktora sūtīšana (līdz 2 m³) - \$475. Citi rīku (griezēju, motorzāģu, plāvēju, u.c.) transports sākot ar \$75. (Muitas procedūra LV papildus.)

Zvaniet: 1-888-LATVIAN
Rakstiet: info@lasl.com • www.lasl.com

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 17. lpp.)

Jāņu bērņus sagaidīs un par Jāņu sieru un alu gādās **Jāņu māte** un **Jāņu tēvs**. Būs arī mūzikāls uzvedums. Ieejas ziedojums, sākot ar \$5.

Latvian American Shipping Line paziņojums. Sūtījumus uz Latviju paredzēts savākt oktobrī. Info: Anita, tālr.: 973-755-6565, ext. 5, jeb 973-744-6565.

Bibliotēkas paziņojums

Vasarā bibliotēka nedarbosies. Tā būs atvērta rudenī – 7. oktobrī 11:00- 12:00

ZIEMEĻKALIFORNIJA

(425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zklb.wordpress.com, ZKLB sekr. un informāc. daļas vadītāja Una Veilande tālr.: 408-813-5104, e-pasts: una.veilande@gmail.com

Katru otrdienu 20:00 koņa mēģinājums.

DIEVKALPOJUMI

• **Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.:** (58 Irving St, Brookline MA 02445). **15. jūnijā** 11:00 dievk. Trīsvienības svētkos. **22. jūnijā** 11:00 2. svētd. pēc Vasarsvētkiem dievk. Piesaulē / Pilsētā dievk. nenotiks Jāņu atsvētes dienā. **29. jūnijā** 11:00 dievk., 3. svētd. pēc Vasarsvētkiem.

• **Denveras latv. ev. lut. dr.:** (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). **Svētdienās** 9:30 dievk. Pēc dievk. sadraudzība. **Trešdienās** 17:00 Bībeles stundas. **Trešdienās** 15:00 – 17:00 un **Ceturtdienās** 9:00 – 13:00 mācītāja pieņemšanas stundas. Māc. H. Godiņa tālr.: 720-484-9857.

• **Detroitas Sv. Pāvila latv. ev. lut. dr.:** (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI 48334). Visi dievk. notiek 10:00 no rīta. **15. jūnijā** Trīsvienības un 1941. un 1949. gadā aizvesto piemiņas dievk. **22. jūnijā** dievk. ar dievg. **29. jūnijā** un **6. jūlijā** dievk. **nenotiek**. **13. jūlijā** dievk. ar dievg. **20. jūlijā** dievk. **nenotiek**. **27. jūlijā** dievk. ar dievg. Dr. māc. Aija Greiema (*Graham*), tālr.: 517-614-4853. Ergeln. Dr. S. Lizlova, L. Upīte un Margarete *Thompson*. Info: www.detraudze.org

• **Dienvīdkalifornijas latv. ev. lut. dr.:** (1927 Riverside Dr, Los Angeles CA 90039). **15. jūnijā** 11:00 dievk., 1. svētd. pēc Vasarsvētkiem, māc. Aivars Ozoliņš. **29. jūnijā** 11:00 dievk. ar dievg., 3. svētd. pēc Vasarsvētkiem, prāv. Kārlis Zols. **Jūlijā** dievk. **nenotiks**.

• **Džamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.:** *Unitarian Congregational Parish of Norton* (2 W Main St, Norton, MA 02766). **Katru svētdienu** 11:00 dievk. ar dievg. Kalpo mācītājs Dr. Jānis Keggi, dr. sekretāre Zigrīda Kručkova, tālr.: 617-323-0615.

• **Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.:** (301 N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073), tālr.: 610-353-2227. Visi dievk. notiek 11:00. **15. jūnijā** Tautas sēru dienas ekumēniskais dievk. kopā ar Filadelfijas latviešu baptistu draudzi. **22. jūnijā** dievk. ar Sv. vakarēdienu. **29. jūnijā** dievk. **6. jūlijā** dievk. **nenotiks**. Māc. Ieva Dzelzgalvis.

• **Kalamazū latv. apv. ev. lut. dr.:** (122 Cherry Hill St, Kalamazoo, MI 49996). **15. jūnijā** 10:00 Aizvesto piemiņas dievk. ar dievg.,

māc. Aina Pūliņa. **22. jūnijā** 10:00 dievk., māc. Ilze Larsen. **29. jūnijā** 10:00 dievk., māc. Roberts Franklins. **6. jūlijā** dievk. **nenotiks**.

• **Klīvlāndes Apvienotā latv. ev. lut. dr.:** (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107). **Katru svētdienu** 11:00 dievk.. Baptistu dr. dievk. notiek **svētdienās** 14:30. Māc. Dr. Pauls Barbins.

• **Lankastera: Mt. Calvary Lutheran Church** (308 East Petersburg Rd, Lititz Lancaster, PA 17543). Māc. Dr. Ruta S. Ziedone (PO Box 380, Henryville PA 18332), mob. tālr.: 570-460-5375, e-pasts: silver11@ptd.net un emer. māc. Dr. Arvīds Ziedonis (529 Linden Place, Cresco PA 18326-7248), tālr.: 570-629-6349, e-pasts: ziedonis@ptd.net

• **Mančesteras latv. ev. lut. dr.:** (21 garden St, Manchester, CT 06040). **14. jūnijā** 12:00 Aizvesto piemiņas dievk., diak. Indriķis Kaņeps. Sekos sarikojums ar filmu „1949-Maršruts: Ķekava-Omskas apgabals”, latviešu valodā ar angļu subtitriem. **19. jūlijā** 11:00 dievk., māc. Daina Salnīte. **23. augustā** 10:00 Kapu svētku dievk. Mančesteras Austrumu kapsētā, māc. Daina Salnīte.

• **Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.:** (1853 N 75th St, Milwaukee, WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Prāv. L. Zušēvica, tālr.: 414-421-3934, e-pasts: pastorlauma@gmail.com, Dr. pr. S. Kalve, tālr.: 414-536-0358. Info: www.milwaukeeaudze.org

• **Mineapoles un St. Paulas latv. ev. lut. dr.:** (3152 17th Ave S, Minneapolis, MN 55407), tālr.: 612-722-4622. Info: www.mndraudze.org **15. jūnijā** 10:00 Aizvesto piemiņas dievk. ar igauņu un lietuviešu līdzdalību. Vadīs igauņu māc. *N. Vahter*. Sekos sadraudzība. **22. jūnijā** 10:00 laju vadīts dievk., sekos sadraudzība. **29. jūnijā** 10:00 dievk., vadīs B. un B. *Alles*. Sekos sadraudzība. **6. jūlijā** dievk. **nenotiks**. **13. jūlijā** 10:00 dievk. ar Sv. vakarēdienu. Sadraudzībā tikšanās ar Edijas vecākiem.

• **Montrealas latv. Trīsvienības ev. lut. dr.:** (Trinity Latvian Church, P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7). Draudzes māc. Gundars Bērziņš, tālr.: 613-851-8281, e-pasts: rev@draudze.org. Dr. pr. Jānis Mateus, tālr.: 514-481-2530, e-pasts: prez@draudze.org **12. jūnijā** 13:00 latv. centrā pensionāru saiets un 14. jūn. piemiņas brīdis. **22. jūnijā** 11:00 Tērvetē Jāņu dievk. ar koņa *Sonore* piedalīšanos. **6. jūlijā** 15:00 latv. centrā dievk.

• **Ņubransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.:**

Leikvudā Igaņu bazn. (607 E 7th St, Lakewood, NJ)
Īstbransvikā draudzes bazn. (12 Gates Ave, East Brunswick, NJ)
15. jūnijā 13:30 Īstbransvikā **14. jūnija** piemiņas dievk. ar dievg. **29. jūnijā** 13:30 Īstbransvikā dievk. Māc. Ieva Pušmucāne-*Kineyko*, tālr.: 908-638-1101, e-mail: latvianlutheranchurch@gmail.com

• **Ņujorkas latv. ev. lut. dr.:**

(Turpināts 19. lpp.)

Dzīves takas nostaigājusi,
mūžību sasniegusi
mūsu

RUTA BLOSFELDS VĪTOLS

1930 - 2014

*Cilvēka mūžs ir līdzīgs koklei,
Pārtrūkst stīga, un viss ir kluss...*
(Ā. Elksne)

Skumst
ARSONU ĢIMENE
RITA PODNIEKS UN IEVA

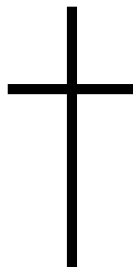
Mūžībā aizgājusi
mūsu bijusī kopas locekle

Prof. Dr. DZIDRA RODIŅA, 64.c., dzim. LIEPIŅA

* 1952. gada 25. jūlijā Ņujorkā
† 2014. gada 24. martā Čikāgā

*...un jauks bij' ceļš,
Ko visi kopā gājām,
Liels spožums pārklājies
Pār dienām tām...*
(Nikolajs Kalniņš)

Miļā atmiņā viņu paturēs
KORPORĀCIJAS DZINTRA ŅUJORKĀS KOPA

Miļā atmiņā pieminam
mūžībā aizgājušo draudzeni

RUTU VĪTOLS

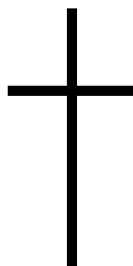
*Tec, saulīte, gaiši, gaiši
Pār taciņu uz debesīm.
Tur Dieviņš ar mīļu roku
Gaidīs tavu dvēselīti.*

Pateicībā par jaukām atmiņām
MĀRA UN AIVARS CELMIŅŠ
MARUTA UN PĒTERIS BERGS
STASE UN ĒRIKS DAMBERGS
MUDĪTE UN JURIS JANSONS
ANDRA UN JĀNIS ZVĀRGULIS

Dzīves gaitas beidzis mūsu miļais

TĀLIVALDIS BĒRZIŅŠ

Dzimis 1924. gada 19. jūnijā Litenē,
miris 2014. gada 14. maijā Bethesda, Maryland

Sēro: INESE

INĀRA UN VALDIS, ĀRIS UN MAIRA, TĀLIS, ĒRIKS
ALDIS UN MĀRA, KRIŠJĀNIS, MIKS, DAINIS
IEVA UN NORMANDS, MARKUS, ALEKSIS
MĀRA UN JOHN, IVARS UN PATRICIA

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 18. lpp.)

14. un 15. jūnijā Katskiļu no-
metnē (Elka Park, NY) „Diž-
talka”. 15. jūnijā 11:00 Nudžersijā
Iesvētības dievk. ar dievg., māc.
Saivars un māc. Saliņš.

• **Ročesteras latv. ev. lut.
Krusta dr.:** Atonement Lutheran
Church (1900 Westfall Rd,
Rochester NY). 13. jūlijā 14:00
dievk. Prāv. Oļģerts Sniedze.

• **Saginavas latv. ev. lut. dr.:**
(128 N Elm St). 15. jūnijā 13:00
dievk., sekos kafija. 20. jūlijā
11:00 Kapu svētki Forest Lawn
kapsētā. Kalpos māc. R Franklins.
Dr. sekretāre Vija Arins, e-pasts:
vijaarins@yahoo.com

• **San Diego latv. ev. lut. dr.:**
Grace Lutheran Church (3967
Park Blvd, San Diego, CA 92103,
ieeja no sētas). Prāvests Kārlis
Žols, tālr.: 925-788-1101, e-pasts:

kazols@msn.com. Dr. pr. Jānis
Legzdiņš, tālr.: 858-598-5451,
e-pasts: jlegzdins@san.rr.com.

• **Sentluisas latv. ev. lut. dr.:**
Christ Lutheran bazn (#1 Selma
Ave, Webster Groves, MO 63119)
katra mēneša trešajā svētdienā
14:00 dievk. Pēc dievk. saiets ar
groziņiem. Māc. A. Kalniņa. Dr.
pr. I. Kalniņa, tālr.: 314-457-1830,
e-pasts: kalninsis@charter.net

• **Sietlas latv. ev. lut. dr.:** (11710

3rd Ave N E Seattle, WA 98125).

15. jūnijā 11:00 Aizvesto piemiņas
dievk. kopā ar lietuviešiem un
igauņiem. Pēc. Dievk. koncerts
un pieņemšana latviešu nama
zālē. 22. jūnijā 10:30 dievk. ar
dievg. 29. jūnijā 11:00 Jāņu die-
nas dievk. Rietumkrasta latviešu
izglītības centrā Šeltonā. Māc. D.
Cilne, tālr.: 206-674-9600, e-pasts:
cilnis@earthlink.net. Info: www.
seattlelatvianchurch.org

• **Skenektedijas latv. ev. lut.
dr.:** (35 Furman St, Schenectady,
NY 12308). 15. jūnijā 14:00 Tautas
sēru dienas dievk. ar dievg. Dz.
grāmatas. Prāv. O. Sniedze, asistē
diakone L. Sniedze-Tagart.

• **St. Pētersburgas (FL) latv.
ev. lut. dr.:** visi dievk. notiek *Mūsu
Pestītāja (Our Savior)* bazn. (301 –
58th Street S, St. Petersburg, FL
33707), Bībeles stundas notiek
biedrības namā. 15. jūnijā 14:00
Aizvesto piemiņas dievk., kuŗa
draudzes ziedojums tiks nodots
Okupācijas muzejam Latvijā. 22.
jūnijā 11:00 Bībeles stunda. 29.
jūnijā 11:00 Bībeles stunda. Māc.
Aivars Pelds, tālr.: 727-368-0935.
Dr. pr. Aija Norbergs, tālr.: 727-
367-6001.

• **Toronto – Sv. Jāņa ev. lut.
latv. dr.:** (200 Balmoral Ave, To-
ronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-
921-3327, e-pasts: baznica@bell-
net.ca. Māc. Dr. Fritz Traugott
Kristbergs, tālr.: 905-827-8326,
e-pasts: fritz.kristbergs@sympa-
tico.ca. Māc. Dr. Anita Gaide, tālr.:
905-477-7042, e-pasts: aigaide@
yahoo.com. Diakone Aina Avo-
tiņa, tālr.: 416-920-8491, e-pasts:
avotinsa@aol.com. Dr. pr. Valda
Kaļiņa, tālr.: 613-471-1180,
e-pasts: valda43@yahoo.com.

• **Vašingtonas (DC) latv. ev. lut.**

dr.: Draudzes nams (400 Hurley
Ave, Rockville, MD 20850-3121)
Svētdienās: 9:15 Latviešu skola,
10:00 Zaķiši, 11:00 dievk., vasaras
mēnešos dievk. 10:00. Kafijas galds.
Grāmatu galds. 15. jūnijā Trīsvie-
nības svētki. Aizvesto piemiņas
dievk. ar Sv. vakarēdienu; kolekte
veltīta Okupācijas muzeja atbal-
stam. Pēc dievk. Dāmu komiteja
aicina uz kristīgu sadraudzību
pie kafijas galda.

Paziņojums. Draudzes mācī-
tāja Anita būs atvaļinājumā no
16. līdz 24. jūnijam, bet no 19.
jūlija līdz 2. augustam būs no-
metnes mācītāja Katskiļos. Viņas
prombūtnē par steidzīgiem
mācītāja pakalpojumiem lūdzam
sazināties ar pērminderi Dagniju
Kilpi, tālr.: 410-730-5797).

22. jūnijā laju vadīts dievk.,
sekos jūnija jubilaru sveikšana.
28. un 29. jūnijā 12:00-16:00 at-
vērto durvju dienas draudzes namā
Montgomery County Heritage Days
ietvaros. 29. jūnijā Sv.vakarēdiena
dievk. 6. jūlijā dievk. **nenotiek.**
Prāv. Anita Vārsberga Pāža. Tālr.
baznīcā: 301-251-4151, e-pasts:
dcdraudze@verizon.net. Info:
www.dcdraudze.org

Lūgums sūtīt SARĪKOJUMU
un DIEVKALPOJUMU ziņas
uz e-pastu: rasma@laiks.us,
vēlākais-svētdienās.

Kārtējam avīzes numuram
ziņas uz redakciju tiek
nosūtītas PIRMDIENĀS.

Pēkšņi mūžībā aizsaukta mūsu māsa

VELTA RAMOLIŅA,
dzim. TRENČISDzimusi 1926. gada 20. augustā Jelgavā,
mirusi 2014. gada 9. maijā Wellesley, MA

Vediet mani dziedādami,
Nevediet raudādami,
Lai iet mana dvēselīte
Pie Dieviņa dziedādama.

Mīlestībā piemin

Māsas OLITA un BUNCIS ar ģimenēm

Mūžībā aizgājusi
mūsu bijusī kopas locekleFil! **INĀRA VALLIS,** 32.c.,
dzim. OSITIS* 1931. gada 8. oktobrī
† 2014. gada 31. martā

Vēl vienu sārtu rozēs ziedu...

Pateicībā un draudzībā viņu paturēs
KORPORĀCIJAS DZINTRA ŅUJORKAS KOPA

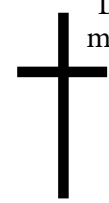
Mūsu mīļā tante un krustmāte

AIJA LIEPIŅŠ MEDENIS,
dzimusi CĪRULISDzimusi 1923. gada 3. janvārī Valmierā,
mirusi 2014. gada 24. maijā ciemā Latvija, MI, ASV

Atmiņas kā avots vizēs
Vai būs rīts, vai vakars kvēls.
Un uz mūžu dzīvos sirdīs
Mums tavs gaišais, mīļais tēls.

Dzilās sērās viņu pieminot,
INTA ZIRNEANDRIS UN VĒSMA BALTMĀŅI
KATRĪNA, DAINIS UN ALEKSIS BALTMĀŅI
NIKOLAJS ZIRNIS UN SOLVEIGA, DĀVIDS, KRIŠS, SABĪNE, MIKĒLIS BRUNOVSKI

Mūžībā aizgājis mūsu

Fil! **JĀNIS INVEISS**Dzimis 1939. gada 20. septembrī Rīgā,
miris 2014. gada 11. martā Milwaukee, WIViņu mīļā piemiņā paturēs
KORPORĀCIJA SELONIJA

Mūžībā aizgājis mūsu

Fil! **PAULIS OŠENIEKS**Dzimis 1939. gada 23. jūnijā Jelgavā, Latvijā,
miris 2014. gada 21. maijā Boca Raton, FloridāViņu mīļā piemiņā paturēs
KORPORĀCIJA SELONIJAMūsu mīļais filistrs
Inženieris**ELMĀRS FREIBERGS**Dzimis 1929. gada 14. februārī Bēnē,
miris 2014. gada februārī, Toms River, NJ

KORPORĀCIJA GERSIKĀNIA

Mūžībā aizgājis mūsu filistrs

GUNĀRS BRIEDISDzimis 1927. gadā Rīgā, Latvijā,
miris 2014. gada 11. maijā Milvokos, ASVSēro
FRATERNITAS IMANTICA

Sīt tibi terra levis!

LATVIJAS SPORTISTI LATVIJĀ UN PASAULĒ

Aleksandrs Samoilovs/Jānis Šmēdiņš – Eiropas vicečempioni

Itālijas smiltis risinājās Eiropas meistarsacīkstēs plūdmales volejbolā, kurās startēja trīs pāri no Latvijas – Aleksandrs Samoilovs/Jānis Šmēdiņš, Mārtiņš Pļaviņš/Aleksandrs Solovejs un Toms Šmēdiņš/Jānis Pēda.

Par turnīra galvenajiem favorītiem uzskatītie Samoilovs/J.Šmēdiņš sāka ļoti veiksmīgi. Mūsu volejbolisti ar 2:0 (21:13, 21:15) uzvarēja itāliešus Kečini/Martino, ar 2:1 (21:11, 18:21, 15:10) – Čehijas pāri Hufu/Hadravu. Turpinājumā bija uzvaras pret vāciešiem Fuksu/Flīgeni – 2:1 (19:21, 21:18, 15:5), krieviem Semjonovu/Krasilņikovu – 2:0 (21:12, 23:21), iekļūstot pusfinālā. Turpinājumā viņi ar 2:1 (15:21, 21:16, 15:10) uzvarēja Erreru/Gaviru no Spānijas un otro gadu pēc kārtas iekļuva Eiropas meistarsacīkšu finālā.

Finālā Samoilovs/Šmēdiņš spēlēja ar itāliešiem Paolo Nikolai un Danieli Lupo, kuri pusfinālā ar 2:0 (21:13, 21:19) bija uzvarējuši Austrijas duetu Dopleru/Horstu.

Aleksandrs Samoilovs (pa kr.) un Jānis Šmēdiņš

Sacensība bija ļoti līdzvērtīga. Pirmajā setā itālieši izvirzījās vadībā ar divu punktu pārsvaru. Mūsējie „piedzina” klāt, tomēr nobeidumā veiksmīgāki bija itālieši un uzvarēja ar 21:19.

Otrā setā mūsu volejbolisti demonstrēja stabilu sniegumu un uzvarēja pārliecinoši – 21:14.

Izšķirīgajā trešajā setā mūsējie izvirzījās vadībā – 6:4, itālieši rezultātu izlīdzināja – 8:8. Nobeidumā vēlreiz mūsējiem divu punktu pārsvars – 13:11, itālieši atkal panāk līdzsvaru – 13:13. Spēles likteni lielā mērā izšķīra mūsējo kļūdainā serve. Pēc tam itālieši veiksmīgi darbojas blokā un uzvarēja ar 17:15. Samoilovam/Šmēdiņam otro gadu pēc kārtas tika Eiropas meistarsacīkšu sudraba medaļas.

Cits Latvijas pāris Mārtiņš Pļaviņš/Aleksandrs Solovejs nepārvāra izslēgšanas turnīra pirmo kārtu, tādējādi izstājoties no sacensībām. Ar 15. numuru izliktais Latvijas duets izslēgšanas spēļu pirmajā kārtā ar 1:2 (15:21, 21:17, 12:15) atzina speciālo ielūgumu jeb *wild card* saņēmēju Čekini/Martino pārākumu, kuram sacensībās bija 32. numurs. Līdz ar to Pļaviņam/Solovejam šis turnīrs beidzās ar kopējā vērtējumā ieņemtu dalītu 17. vietu.

Latvijas trešais duets Jānis

Pēda/Toms Šmēdiņš visās trijās apakšgrupas spēlēs piedzīvoja zaudējumus un turnīru beidza dalītā 25. vietā. ***

Latvijas plūdmales volejbolisti **Mārtiņš Pļaviņš un Aleksandrs Solovejs** veiksmīgi startēja Pasaules kausa izcīņās *Open* posmā Krievijas pilsētā Anapā. Latvijas pāris pusfinālā Latvijas ar 2:0 pieveica Šveices duetu un finālā – Krievijas pāri – 2:1, **izcīnot turnīrā pirmo vietu.**

Ernests Gulbis pasaules labāko tenisistu desmitniekā!

Latvijas labākais tenisists **Ernests Gulbis** Francijas atklātajās meistarsacīkstēs ceturtdaļfinālā ar 6:3, 6:2, 6:4 divu stundu ilgā cīņā pārspēja turnīra sesto raketi Tomašu Berdihu no Čehijas un iekļuva turnīra pusfinālā. Tas ir Gulbja augstākais sasniegums karjērā. Vēl nekad vienā no pasaulē četriem lielākajiem turnīriem Ernests nebija aizkļuvis līdz pusfinālam, vēl nekad publikas interese nebija bijusi par viņu tik liela. To veicina Gulbja sniegums laukumā un saturīgā spēle visu

geimi setā Gulbim būs liels sasniegums.

Bresnikam zināmā mērā izrādījās taisnība. Interesanti, ka spēles rezultātus raksturoja tikai divi skaitļi – 3 un 6. Gulbis pirmos divus setus zaudēja ar 3:6, trešo uzvarēja ar rezultātu 6:3 un ceturto atkal zaudēja ar 3:6. Gulbim pēc zaudētajiem pirmajiem diviem setiem izdevās saasināt cīņu, tomēr pieredzējušā Džokoviča stabilitāte palīdzēja Serbijas tenisistam galotnē uzvarēt. Cīņā par vietu finālā Gulbis pieļāva 44 kļūdas, turpretim Džokovičs – 25. Turklāt Ernests no septiņām iespējamām gūt punktu pretinieka servē izmantoja tikai divas, sarežģījot sev izredzes pacīnīties par uzvaru.

Pēc spēles Džokovičs atzina, ka trešā seta vidū sajutis nogurumu no karstuma. „Prieks, ka uzvarēju četros setos. Dievs vien zina, kurā virzienā spēle aizietu piektajā setā,” sacīja serbs.

Savukārt Gulbis atzina, ka ne viņš, ne Džokovičs nav parādījuši labāko sniegumu. Parizē sasniegtais tikai motivēšot viņu cīnīties par vēl lielākiem panākumiem. „Es neesmu pieradis aizvadīt šādu līmeņa spēles. Protams, izjutu papildus stresu un satraukumu. No spēles varu paņemt vienu pozitīvu lietu – to, ka varēju uzvarēt trešo setu ar visu satraukumu un nogurumu. Redzēju, ka arī Džokovičam tāds ir.”

Alvils Gulbis par mazdēla Ernesta panākumiem

Latvijas basketbola vēstures lapusē nozīmīgu ierakstu atstājušais Alvils Gulbis piekrit sportisko gēnu pārmantošanas teorijai. Pēc Ernesta Gulbja iekļūšanas Francijas atklāto meistarsacīkšu pusfinālā viņš sarunā ar Latvijas Radio pastāstīja, ka vienmēr ticējis mazdēla panākumiem tenisā.

Alvils Gulbis (ar bumbu) pie pretinieku groza

Trīskārtējs Eiropas kausa ieguvējs Rīgas ASK sastāvā Alvils Gulbis (savulaik spēlētājs arī lielvalsts izlasē, četrkārtējs čempions) atzina, ka Ernesta spēlēm seko un pārdzīvo tāpat kā visi līdzjutēji. Īpaša mīlestība pret tenisu bērībā Ernestam nav bijusi, taču tā radusies vēlāk vecāku un vecvecāku ietekmē. Taču kustīgs un enerģisks Ernests bijis vienmēr.

„Es nemaldīgi ticēju, ka tā notiks,” pēc Ernesta iekļūšanas *Roland Garros* četru spēcīgāko tenisistu vidū teica viņa vectēvs. Alvila Gulbja ieskatā Ernesta īpašie dotumi tenisā ir kustību plastika, atbrīvotība kustībās, bumbas izjūta... Tās ir tik smalkas, grūti tveramas lietas, ko daļa skatītāju varbūt nemaz nepamana. Par svarīgāko Alvils Gulbis uzskata ieteikumu mazdēlam

saglabāt profesionālajā sportā tik nepieciešamo veselību, bet visu pārējo Ernests spēsot nodrošināt pats.

Eiropas sieviešu basketbola meistarsacīkšu kvalifikācijā

Latvijas atjauninātā dāmu basketbola izlase svētdien Rīgā ar spēli pret Portugāles vienību sāka ceļu uz Eiropas 2015. gada meistarsacīkšu finālturnīru. Kvalifikācijas sacensībās mūsu grupā vēl ir Portugāles, Igaunijas un Itālijas izlase. Ceļazīmi uz finālu iegūs apakšgrupas uzvarētāja vienība. Mūsu vienības treneris ir Ainars Zvirgzdiņš, kurā vadībā basketbolistes izcīnīja ceturto vietu 2007. gada meistarsacīkstēs un piedalījās Pekinas Olimpiskajās spēlēs.

Latvija – Portugāle 71:61 (20:20, 16:13, 21:5, 14:23). Latvija ar Portugāles izlasi līdz šim vienīgo reizi bija spēlējusi pirms 18 gadiem, kad Ankarā tika izcīnīts panākums ar 71:58. Mūsu izlases sastāvā ir Elīna Babkina, Zane Eglīte, Kristīne Silarāja, Liene Priede, Ieva Krastiņa, Baiba Eglīte, Kate Krēšlīņa, Ieva Veinberga, Anete Šteinberga, Aija Putniņa, Zenta Meļņika, Zane Tamane. Pirmoreiz oficiālai spēlei Latvijas izlases sastāvā bija pieteiktas Eglīte, Silarāja, Krēšlīņa, Veinberga un Meļņika.

Pirmā ceturtdaļa beidzās ar neizšķirtu rezultātu 20:20. Vēlāk mūsu basketbolistes spēlēja daudz sekmīgāk par pretiniecēm, panākot 22 punktu pārsvaru, kas arī izšķīra spēles rezultātu.

Portugālietes cenšas kavēt Zanes Tamanes metienu

Labākās punktu guvējas Latvijas vienībā bija Aija Putniņa – 19, Zane Tamane – 16, Elīna Babkina – 9.

Latvijas sieviešu valsts vienības galvenais treneris Ainars Zvirgzdiņš:

„Esmu priecīgs, ka bija daudz skaitītāju, kuri palīdzēja. Tomēr pirmās spēles vienmēr ir sarežģītas, un ne visas mūsu meitenes vienlīdz labi tika galā ar stresu. Portugāles komanda spēlēja tieši tā, kā gaidījām – ātri, agresīvi. Zēniski, brīžiem pat ļoti virišķīgi. Tik asim basketbolam mūsu meitenes nav īsti gatavas, tāpēc iekritām gan aizsardzībā, gan uzbrukumā. Turklāt vairākas spēlētājas, kuŗas pārbaudes spēles bija aizvadījušas labi, šajā spēlē nebija tik drošas, tāpēc bija kritumi.”

Citā šīs grupas pirmās kārtas spēlē itālietes savā laukumā ar 66:58 (14:18, 18:10, 14:15, 20:15) uzvarēja Igaunijas vienību.

Rekords un trešā vieta

Starptautiskās vieglatlētikas federācijas (IAAF) Izaicinājuma sērijas sacensībās 3000 m distancē **Dmitrijs Jurkevičs** Nīderlandē finišēja 12. vietā un laboja sev piederējušo Latvijas rekordu.

Dmitrijs Jurkevičs

Jurkeviča rezultāts – 7:49,51. Savu iepriekšējo rekordu – 7:52,05 Dmitrijs sasniedza pērn augustā Somijā.

Šķēpmetējs **Rolands Štrobenders** izcīnīja trešo vietu starptautiskās sacensībās Šveicē, labākajā mēģinājumā sasniedzot 80,07 m. Pārējie divi ieskaitītie metieni Štrobinderam bija 77,13 un 77,90 m.

Rolands Štrobenders

Cits Latvijas šķēpraidis Zigmunds Sirmāis astoņu dalībnieku konkurencē izcīnīja piekto vietu – 76,65.

Latvijas šķēpmetēja **Madara Palameika** Dimanta līgas posmā Romā raidīja šķēpu 59,94 m tālu un 11 sportistu konkurencē izcīnīja sesto vietu. Uzvarēja čehiete Barbara Špotākova – 66,43 m.

Latvijas hokeja izlase uzdevumu nav izpildījusi

Latvijas Hokeja federācijas valdes sēdē vērtēja mūsu izlases sniegumu Pasaules meistarsacīkstēs Minskā. Tika konstatēts, ka hokejisti tiem doto uzdevumu nav izpildījuši. Pirms meistarsacīkstēm LHF noteica valsts vienībai ierindoties labāko desmitniekā, bet Latvijas izlase šo turnīru beidza 11. vietā, līdz ar to LHF valde uzdevumu uzskata par neizpildītu. Latvijas izlase septiņās spēlēs izcīnīja trīs uzvaras, taču turnīra beigās, cīņā par iekļūšanu ceturtdaļfinālā, piedzīvoja zaudējumu divās svarīgās spēlēs – Baltkrievijai un Šveicei.

Salīdzinājumā ar 2013. gadu, Latvijas izlase Starptautiskās Hokeja federācijas (IIHF) ranga sarakstā pakāpusies par divām vietām, ieņemot deviņo pozīciju. Pēc Soču Olimpiskajām spēlēm un Pasaules meistarsacīkstēm Minskā mūsu vienība punktu skaita ziņā apsteigusi Norvēģiju un Vāciju.

Velomaratons

Rīgas velomaratonā, kas risinājās 31. reizi, šogad piedalījās vairāk nekā 2700 dalībnieku. Visas distances vijās pa Rīgas ielām starp Vanšu un Dienvidu tiltu.

Sporta ziņas sakopojis
P. KARLSONS